

MARCEL AYME

DALDAKİ KEDİNİN MAVİ MASALLARI

KUĞULARIN TÜRKÜSÜ

FRANSIZCA ASLINDAN ÇEVİREN: TAHSİN YÜCEL
RESİMLEYEN: CLAUDINE-ROLAND SABATIER

MARCEL Ayme

DALDAKİ KEDİNİN MAVİ MASALLARI

Yirminci yüzyılın en ünlü öykücülerinden **Marcel Ayme**'nin dünya çocuk yazınında apayrı bir yeri vardır. *Daldaki Kedinin Mavi Masalları* ve *Daldaki Kedinin Kırmızı Masalları*'nda toplanan öykülerinde küçük bir çiftlikte yaşayan iki küçük kızkardeşin: Delfin ile Marinette'in günlük yaşamlarını anlatır. Küçük kızların yaşadıkları olaylar sıradan olaylar, karşılaştıkları sorunlar sıradan sorunlardır. Ama yaşamlarına her birinin kendine göre düşünceleri ve becerileri olan, üstelik insanlar gibi konuşan, tartışan, gerekince olağanüstü işler de başaran tavuklar, horozlar, tavus kuşları, kediler, köpekler, kurtlar, tilkiler de karışınca, hem çok ilginç, hem çok eğlenceli bir masal dünyası açılır önlerinde. Marcel Ayme de bunları öyle güzel anlatır ki, biz de aralarına katılır, ilginç serüvenlerini onlarla birlikte yaşarız.

ISBN 978-975-07-0967-8

9 789750 709678

<http://www.cancoocuk.com>

KDV İÇİNDEDİR

13,00 Y

Marcel Aym 
DALDAKİ KEDİNİN
MAVİ MASALLARI
KUĞULARIN TÜRKÜSÜ

ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ

Yayın Yönetmeni: Samiye Öz
Dizgi: Gelengül Çakır
Düzeltili: Nurten Sönmezcan
Kapak Düzeni: Semih Özcan
Kapak ve İç Baskı: Çetin Ofset
Cilt: Yıldız Mücellit

1. basım: Temmuz 2008

ISBN 978-975-07-0967-8
Les Contes Bleus Du Chat Perche, Marcel Aymé
© Editions Gallimard, 1963
© Claudine-Roland Sabatier
© Can Sanat Yayınları Ltd. Şti., 2007
Bu eserin Türkçe yayın hakları
Onk Ajans Ltd. Şti. aracılığıyla alınmıştır.

Marcel Aym 
DALDAKİ KEDİNİN
MAVİ MASALLARI
KUĞULARIN TÜRKÜSÜ

Fransızca aslından  eviren
TAHSİN YÜCEL

Resimleyen
CLAUDINE-ROLAND SABATIER

CAN SANAT YAYINLARI
YAPIM, DAĞITIM, T CARET VE SANAY  LTD.  T .
Hayriye Caddesi No. 2, 34430 Galatasaray, İstanbul
Telefon: (0212) 252 56 75 252 59 88 252 59 89 Faks: 252 72 33
www.cancocuk.com
cancocuk@cancocuk.com

**MARCEL Ayme'nİN
CAN YAYINLARI'NDAKİ
ÖTEKİ KİTABI**

DALDAKİ KEDİNİN KIRMIZI MASALLARI

Marcel Aym , (1902-1967) pek çok kitap yazmış büyük bir yazı ustadıdır. Gerek ilkokul, gerekse ortaokul çağındaki çocukların bayılarak okudukları bu masallar, dünyanın dört bir yanında b y klerce de çok sevilmiş ve dünyanın pek çok diline çevrilip yayınlanmıştır. Çocuklar için yazan büyük yazarın en büyük özelliğidir bu: Yazdıklarını yediden yetmişe herkese okutabilmek.

İçindekiler

Kurt.....	9
Geyikle Köpek.....	25
Fıl.....	47
Ördek ile Pars	63
Kaz Baba	79
Eşekle At.....	96
Koyun	113
Kuğuların Türküsü	135

Kurt

Kurt, çitin ardına gizlenmiş, sabırla evi gözetliyordu. En sonunda büyüklerin mutfaktan çıktıklarını görünce, keyfi yerine geldi. Kapının eşiğindeydi büyükler, küçüklere son bir öğüt daha verdiler:

“Sakın unutmayın,” diyorlardı. “Yalvarsalar da, korkutsalar da kimseye kapıyı açmayacaksınız. Biz akşama döneceğiz.”

Büyükler, keçiyolunun son dönemecinde gözden silinince, bizim kurt bir ayağıyla topallaya topallaya evin çevresinde şöyle bir dolaştı. Ama kapılar iyice kapalıydı. Domuzlarla ineklerden bir şey umamazdı. Kendisine yem olmaları gerektiğine

inandırılabilir kadar uyanık değildi bu hayvanlar. Böylece kurt mutfağın önünde durdu, ayaklarını pencerenin kıyısına dayayıp içeriye baktı.

Delfin ile Marinet ocağın önünde aşık oynuyorlardı. İkisinin en küçüğü, hem de en sarışını olan Marinet:

“Yalnız ikimiz olduk mu eğlenemiyoruz,” diyor-
du kardeşine. “Halka oyunu oynayamıyoruz.”

“Haklısın, ne halka oynayabiliriz, ne de başka
bir şey.”

“Tavşankaç oyunu da oynayamayız, elimsende
de.”

“Gelin oyunu da, yakantop da oynayamayız.”

“Oysa halka gibi, elimsende gibi oyun mu var!”

“Ah, üç kişi olsak, ne iyi olurdu!”

Küçükler, arkaları dönük olduğundan, kurdu
görmüyorlardı. O da varlığını belli etmek için bur-
nuyla cama vurdu. Oyunlarını bırakarak el ele tutu-
şup pencereye geldiler.

“Günaydın,” dedi kurt. “Dışarısı hiç de sıcak sa-
yılmaz, buz gibi.”

En sarışın, gülmeye başladı. Bu sivri kulaklar,
başın üstündeki bu dik tüyler tuhafına gitmişti.
Ama Delfin aldanmadı, küçüğün elini sıktı,

“Kurt bu,” diye fısıldadı.

“Kurt mu?” dedi Marinet. “Ondan korkulur, de-
ğil mi?”

“Elbette korkulur.”

Çocuklar titremeye başladılar. Birbirlerine sarıl-
dılar, sarı saçları da, fısıltıları da birbirine karıştı.
Bizim kurt, ormanlarda, ovalarda dolaşmaya başla-
yalı beri böyle güzel bir şey görmediğini düşündü.
Duygulandı.

“Ne oldu bana böyle?” diye düşündü. “Gördün
mü şu işi, bacaklarım da titremeye başladı.”

Uzun uzun düşündükten sonra, işin içyüzünü
anladı: İyileşmişti, bir daha çocuk yiyemeyecek ka-
dar iyi ve yumuşak bir yaratık olmuştu.

Küçükler şaşırmışlar, birbirlerine bakıyorlardı.

Kurdun böyle tatlı bir sesi olabileceği uslarından bile geçmezdi. En sarışın, şimdiden rahatlamıştı, dostça göz kırptı. Ama Delfin kolay kolay kanmazdı, hemen toparladı kendini.

“Haği oradan, sen kurtsun,” dedi.

Marinet gülümsedi,

“Anlırsın ya, düşüncemiz seni kovmak değil,” dedi. “Büyüklerimiz, yalvarsalar da, korkutsalar da kimseye kapıyı açmamamızı söylediler de...”

O zaman kurt derin derin içini çekti, sivri kulakları düştü. Üzgün olduğu belliydi.

“Kurt hakkında bir sürü öyküler anlatılır, her söylenene inanmamalı. Ben hiç de kötü yürekli bir yaratık değilim aslında.”

Gene derin derin içini çekti. Marinet’in gözleri yaşardı. Kurdun üşüdüğünü, ayağının sızladığını öğrenince, küçükler üzülmüşlerdi. En sarışın, kardeşinin kulağına bir şeyler fısıldadı, kurda da göz kırptı. Ondan yana olduğunu göstermek istiyordu. Delfin düşünceliydi, çünkü o çabucak karar vermezdi.

“İyi gibi görünüyor, ama güvenemem doğrusu,” dedi. “Kurt ve kuzu öykülerini bir düşünsene. Kuzucağız bir şey yapmamıştı ona.”

Kurt kötü bir düşüncesi olmadığını söyleyip duruyordu.

“Ya kuzu?” dedi Delfin. “Yediğın kuzu ne oluyor?”

Kurt hiç de sarsılmışa benzemiyordu.

“Yediğım kuzu mu? Hangisi?” diye sordu.

Çok sakın konuşuyordu, olağan bir şeyden söz edilmişti sanki. İnsanın içini ürperten bir suçsuzluk görünüşü vermişti kendine.

“Nasıl?” diye atıldı Delfin. “Daha çok kuzular yedin demek! Aferin doğrusu!”

“Elbette yedim. Ama kötülük bunun neresinde anlamıyorum. Siz de yiyorsunuz.”

Tersini söylemek olanaksızdı. Daha öğle yemeğinde bir but yemişlerdi.

“Hadi artık, hiç de kötü değilim, görüyorsunuz,” dedi kurt. “Açın şu kapıyı, halka olup otururuz ocağın başına, size öyküler anlatırım. Ormanlarda dolaşmaya, ovalarda koşmaya başlayalı beri neler neler gördüm, kestirebilirsiniz herhalde. Yalnızca geçen gün üç tavşanın başından geçenleri anlatsam, gülmekten kırılırsınız.”

Küçükler alçak sesle tartışıyorlardı. En sarışın, kapı hemen açılsın istiyordu. Sızlayan ayağıyla poyraz altında bırakılamazdı ya zavalılcık. Ama Delfin, hâlâ çekiniyordu.

“Yediği kuzuları başına kakamazsın,” diyordu Marinet. “Açlıktan ölecek değildi ya.”

“Patates yeseydi,” diyordu Delfin.

Marinet öyle bir coştı, öyle bir coştı, kurdu öyle bir savundu ki, kendi sözlerinin etkisiyle gözleri yaşardı. En sonunda ablasını da etkiledi sözleri.

Delfin kapının yolunu tutmuştu bile. Birden düşüncesini değiştirdi. Kahkahalarla gülüp omuz silk-ti. Bu davranışı karşısında şaşırان Marinet’e,

“Hayır, aptallık olur bu,” dedi.

Sonra gözlerini kurda dikti.

“Söyle bakalım, kurt efendi,” dedi.

“Kırmızı Şapkalı Kız’ı unutmuştum. Biraz da Kırmızı Şapkalı Kız’ı konuşsak nasıl olur?”

Kurt utandı, başını önüne eğdi. Bunu hiç beklemiyordu doğrusu. İç çekişi içерiden bile duyuldu.

“Doğru,” dedi. “Onu yedim. Yedim Kırmızı Şapkalı Kız’ı. Ama çok pişmanım, inanın, Şimdi olsa...”

“Bırak şimdi bu masalları.”

Kurt göğsünü, tam yüreğinin bulunduğu yeri yumrukladı. Güzel, inandırıcı bir sesle,

“İnanın bana,” dedi. “Bugün olsa, açlıktan ölürdüm de gene yemezdim onu.”

En sarışın, içini çekti.

“Olsun,” dedi. “Kırmızı Şapkalı Kız’ı yedin ya.”

“Yemedim demiyorum,” dedi kurt.

“Evet, yedim. Ama bu bir gençlik günahıydı. Çok zaman geçti aradan. Her günahın bir de bağışlanması vardır. Sonra bu küçük kız yüzünden neler neler geldi başıma, bir bilerseniz. Bakın, kızıdan önce ninesini yediğimi bile söylemekten çekinmediler. İşte burası hiç doğru değil.”

Kurt, biraz şakaya boğdu işi, belki de bilmeden böyle yaptı.

“Düşünsenize bir kez. Yemekte beni bekleyen körpecik bir kız varken, ninesini nasıl yedim? Yok canım, o kadar da midesiz değilim.”

Yediği bu körpecik eti ansıyınca, bizim kurt dayanamadı, dudaklarını yalamaya başladı; uzun, sivri dişleri göründü. Bu da çocuklarda güven uyandıracak bir görünüm değildi.

“Kurt, yalancının birisin sen!” diye bağırdı Delfin. “Söylediğin gibi üzülse, pişmanlık duysan, dudaklarını yalamazdın.”

Dişlerinin altında eriyiveren tombul kızı ansı-

yınca dudakların yalaması kurdu da şaşırttı. Ama çok iyi, çok dürüst buluyordu kendini. Kendinden kuşkulanmak istemedi.

“Kusura bakmayın,” dedi. “Kötü bir alışkanlık bu, evdekilerden bana da geçti. Ama bundan bir şey çıkmaz ki.”

“Siz görgüsüzseniz, bundan bize ne?”

“Öyle demeyin, çok üzgünüm,” dedi kurt.

“Küçük kızları yemek de evdekilerden geçme bir alışkanlık mı? Bir daha çocuk yemeyeceğine söz veriyorsun. Marinet’in bir daha tatlı ve meyve yemeyeceğine söz vermesi gibi bir şey bu.”

Marinet kızardı. Kurt karşı gelmeye çalıştı.

“Ama size yemin ediyorum ya.”

“Bırak, bırak. Yoluna git artık. Biraz koşarsan ısınırsın.”

Bizim kurt iyice öfkelenmişti. Nasıl öfkelenmesindi? Bacaksızlar iyiliğine inanmıyorlardı.

“Bu kadarı da fazla artık!” diye bağırdı. “Hiç kimse gerçeği anlamak istemiyor nedense. Namuslu kişileri beğenmiyorsunuz. Bana sorarsanız, iyi niyetlileri umut kırıklığına uğratmamalı. Bundan sonra bir çocuk yiyecek olursam, suç sizin.”

Küçükler, onu dinlerken, sorumluluklarının büyüklüğünü, duyacakları pişmanlığı düşünerek kaygılanıyorlardı. Ama kurdun kulakları öyle bir sivrilmmişti ki, öyle bir oynuyordu ki, gözlerinden öyle sert bir parıltı yayılıyordu ki, sarkık dudaklarının arasında dişleri öyle bir ışıldıyordu ki, korkudan donup kalmışlardı.

Kurt bu türlü sözlerle bir şey elde edemeyeceğini anladı. Özür diledi, yalvardı. Konuşurken gözleri sevgiyle dolup taşıyor, kulakları yatıyordu. Burnu-

nu cama dayamıştı, ağzı düzeliyor, ineklerin burnunun ucu gibi güzel görünüyordu.

“İşte görüyorsun, hiç de kötü değil,” diyordu en sarışın.

“Belki de,” diye yanıtlıyordu ablası, “kim bilir, belki de...”

Kurt böyle yalvarıp dururken, Marinet dayanamayıp kapıya yöneldi. Delfin şaşırды, saçının bir topundan yakalayiverdi onu. Birbirlerini tokatlamaya başladılar. Kurt, camın ardında umutsuzca çırpınıyordu. Ömründe gördüğü en güzel iki sarışın arasında kavga çıkmasına yol açmaktansa, gitmenin daha iyi olacağını düşünüyordu. Gerçekten de ayrıldı pencereden, hıçkırıklarla sarsıla sarsıla uzaklaşmaya başladı.

“Yazıklar olsun!” diye düşünüyordu.

“Çok iyi yürekliyim, gene de dost olmak istemiyorlar benimle. Oysa dost olsalar daha da iyi olurum, kuzuları bile yemezdim bir daha.”

Kurt, böyle soğuktan, üzüntüden bitmiş bir durumda, üç ayağının üstünde sarsıla sarsıla giderken, Delfin de arkasından bakıyordu. Yaptıklarına üzül-dü, ona acıdı, pencereye gitti.

“Kurt, kurt! Artık korkmuyoruz! Çabuk gel de ısın!” diye bağırdı.

En sarışın, çoktan kapıyı açmış, kurda doğru koşuyordu.

“Tanrım, ateş başında oturmak ne güzel,” dedi Kurt. “Aile yaşamından daha güzel bir şey yok şu yeryüzünde. Eskiden de böyle düşünürdüm hep.”

Sevgiden gözleri yaşarmıştı, çekingence köşede duran küçükler bakıyordu. Sızlayan ayağını yalayıp sırtını ocağa verdikten sonra öyküler anlatmaya başladı. Küçükler tilkinin, sincabın, köstebeğin, or-

manın ucundaki üç tavşanın öykülerini dinlemek için yaklaşmışlardı.

Öyle eğlenceli olanları vardı ki, kurt iki-üç kez yinelemek zorunda kaldı.

Marinet, şimdiden elini dostunun boynuna atmış, kulaklarını çekiyor, tüylerini okşayarak eğleniyordu. Delfin'in yakınlık kurması daha uzun sürdü. Oyun olsun diye elini ilk kez kurdun ağzına sokunca:

“Ne büyük dişlerin varmış!” demekten kendini alamadı.

Kurt çok utandı. Marinet başını kollarıyla sakladı. Kurt kibarlığı yüzünden, ne kadar acıktığını bile söyleyemedi.

“Demek ki ben böylesine iyi olabiliyormuşum,” diye düşünüyordu keyifle.

“İnanılır şey değil.”

Birçok öykü anlattı.
Sonra çocuklar, kendileriyle oyun oynamasını önerdiler.
“Oyun mu? Ben oyun bilmem ki,” dedi kurt.

Çabucak öğreniverdi oyunları. Sesi de kötü sayılmazdı, şarkıları güzel söylüyordu. Mutfağın altı üstüne geliyor, itişip kakışmalar, bağırıp çağırma- lar, gülmeler, iskemle devirmeler birbirini izliyordu. Üçü de canciğer dost gibiydiler, yıllardır arkadaşlık edermiş gibi senlibenliydiler.

“Kurt, ebe sensin!”

“Hayır, sensin! Kımıldadın, hayır, o kımıldadı!”

“Kurda bir ceza daha!”

Ömründe hiç bu kadar gülmemişti bizim kurt, ağzı kulaklarına varıyordu.

“Oyunların böylesine güzel olduğunu bilmezdim,” dedi. “Her gün oynayamamak ne kötü.”

“Gene gelirsın, kurt,” diye yanıtlıyordu küçükler. “Anamız, babamız her perşembe öğle sonları evden giderler. Onların gitmelerini beklersin. Sonra gene gelip cama vurursun.”

Sonra atçılık oynadılar. Güzel bir oyundu. Kurt, at oluyor, en sarışın, onun sırtına biniyor, Delfin de kuyruğundan tutup iskemleler arasında hızla dolaştırıyordu bizim atı. Kurdun dili sarkmış, ağzı sonuna kadar açılmış, koşup gülmekten soluğu kesilmişti; arada bir, azıcık soluklanmasına izin vermelerini istiyordu.

“Durun!” diyordu kesik kesik. “Durun da güleyim biraz. Dayanamıyorum artık. Hayır, olmaz, bırakın da güleyim azıcık!”

Marinet atından iniyor, Delfin kurdun kuyruğunu bırakıyordu. Oturuyor, solukları kesilinceye kadar gülüyorlardı. Eğlence akşama doğru sona erdi. Kurdun gitmesini düşünmenin sırası gelmişti. Küçükler ağlayacaklardı neredeyse. En sarışın, yalvarıp duruyordu:

“Bizimle kal, kurt,” diyordu. “Daha oynarız. Göreceksin, annemiz, babamız hiçbir şey demez.”

“Hayır, olmaz,” diyordu kurt. “Analar, babalar fazla mantıklıdır. Bir kurdun böylesine iyi olabileceğini anlayamaz onlar. Ana-babaları bilirim ben.”

“Evet,” diye doğruladı Delfin. “En iyisi gecikmek. Başına bir dert gelmesin.”

Gelecek perşembeye buluşacaktı bizim dostlar.

Söz verdiler birbirlerine. Sonra en sarışın, kurdun boynuna mavi bir kurdele bağladı. Kurt, dışarı çıktı, ormanda görünmez oldu. Ayağı hep acıyordu, ama küçüklerle geçireceği gelecek perşembeyi düşündükçe keyifleniyor, dallarda uyuklayan kargalardan utanmadan, öğrendiği şarkıları söylüyordu.

Büyükler eve döndüler, mutfağın önünde durup ortahığı şöyle bir kokladılar.

“Burada kurt kokusu var,” dediler.

Bizim küçükler yalandan başka çıkar yol bulamadılar; şaşırmış gibi davrandılar. Çocuklar böyledir işte, büyüklerinden gizli olarak kurdu eve aldılar mı hep böyle yaparlar.

“Öyle şey olur mu?” dedi Delfin.

“Mutfaka kurt girseydi, ikimizi de yerdi.”

“Bak, bunu düşünmemiştim,” dedi babaları.

“Öyle ya, kurt ikinizi de yerdi.”

Ama en sarışın, arka arkaya yalan söyleyemezdi, kurt hakkında kötü şeyler söylenmesine kızıp ayaklarını yere vurdu:

“Doğru değil, kurt çocuk yemez!” dedi. “Kötü olduğu da yalan! Örneğin...”

Bereket versin, Delfin hemen ayağıyla bacağına vurdu da kesti sesini, yoksa her şeyi söyleyecekti.

Büyükler uzun bir söyleve başlayıp kurdun ne yırtıcı bir hayvan olduğunu anlattılar. Anneleri bu fırsattan yararlanarak Kırmızı Şapkalı Kız öyküsünü bir kez daha anlatmak istedi. Ama daha ağzını açar açmaz, Marinet sözünü kesti:

“Bu işler hiç de senin sandığın gibi olmadı, anne,” dedi. “Bir kez, kurt, nineyi yemedi. Körpecik bir çocuğu yemeden önce midesini doldurmak istemezdi herhalde.”

“Hem de ona hep böyle kızmak doğru mu, anne-

ciğim,” dedi Delfin.

“Eski bir konu bu.”

“Bir gençlik günahı.”

“Her günahın da bir ba-
ğışlanması vardır.”

“Kurt, eskisi gibi değil
artık.”

“İyi niyetlilerin umudu-
nu kırmamalı.”

Büyükler, kulaklarına
inanamıyorlardı.

Baba, kızlarının dikkatli

olduklarını söyleyerek susturdu onları. Sonra güzel örnekler seçerek kurdun her zaman için kurt oldu-
ğunu, günün birinde düzeleceğini ummanın budala-
lık olacağını, bir gün iyi bir hayvan gibi görünmeye
çalışırsa, daha da tehlikeli olacağını anlatmaya çalış-
tı.

Babaları böyle konuşurken, bizim kızlar o güze-
lim ata binmeleri, elimsendeleri, ağzı kulaklarına
varan kurdun sevincini düşünüyorlardı.

Babaları, en sonunda:

“Anlaşıldı, siz kurtla karşılaşmamışsınız hiç.”
dedi.

En sarışın, kardeşini dirseğiyle dürttü, ikisi de
babalarının suratına karşı kahkahayı koyverdiler.
Ceza olarak aç bırakıldılar, bir şeycik yemeden girdi-
ler yataklarına. Ama yataklarına girdikten sonra bi-
le, büyüklerinin bilgisizliğine gülüp duruyorlardı.

Bunu izleyen günlerde, dostlarını görmek için
duydukları sabırsızlığı gidermek umuduyla kurt
oyunu oynamayı düşündüler. Biraz da alay etmek,
annelerini kızdırmak istiyorlardı. En sarışın, uyum-
lu bir biçimde, şu sözleri söylüyordu:

“Ormanlarda gezelim, kurt yokken! Kurt yokken! Kurt, kurt, neredesin? Sesimi duyuyor musun? Ne yapıyorsun?”

Delfin de mutfaktaki masanın altına saklanıyor, “Gömleğimi giyiyorum!” diyordu.

Kurt, çizmelerinden kılıcına kadar, her şeyini takıp takıştırmıncaya kadar, Marinet aynı soruyu yineleyip duruyor, sonra kurt üzerine atılıp onu yiyordu.

Oyunun en eğlenceli yanı şaşırtmacasıydı. Çünkü kurdun ormandan çıkması için ille de hazır olması zorunlu değildi. Don gömlek çıkıp kurbanının üzerine atıldığı da olmuyor değildi. Yalnızca başında bir şapkayla çıktığı bile oluyordu.

Büyükler pek hoşlanmadılar bu oyundan. Hep aynı şeyleri işitmekten bıktılar, kafalarının şiştiğini söyleyerek üçüncü gün yasakladılar kurt oyununu. Bizimkiler de başka bir oyuna yanaşmadılar elbette. Buluşma gününe kadar, ev büyük bir sessizlik içinde kaldı.

Bizim kurt o gün öğleye kadar başını yıkadı, tüylerin parlattı, kürkünü düzeltti durdu. Öyle güzel, öyle güzeldi

ki, ormandakiler ilkin tanıyamadılar onu, geçip gittiler yanından. Ovaya vardığı zaman, iki kuzgun, hemen her yemekten sonra yaptıkları gibi, ağızlarını açmış, alık alık havaya bakıyorlardı. Neden böylesine güzelleştiğini sordular. Kurt böbürlene böbürlene:

“Dostlarımı göreceğim de ondan,” dedi.

“Öğleden sonra buluşuyoruz.”

“Bu kadar süslendiğine göre, dostların çok güzel olmalı.

“Çok güzeller. Siz de böyle düşünmüyor musunuz? Bütün bu ovada onlardan sarışını var mı?”

Kuzgunlar, hayranlıkla gagalarını açmışlardı. Ama konuşmayı dinleyen geveze bir saksagan, alay etmekten kendini alamadı:

“Kurt kardeş, dostlarını tanımıyorum ama, ufak tefecik, yumuşacık şeyler olduklarından hiç kuşum yok,” diye seslendi.

Kurt öfkelendi.

“Kes sesini, geveze!” diye bağırdı.

“Siz saksaganlar hep böylesiniz. Benim içim rahat, ben buna bakarım!”

Kurt eve gelince, cama vurmasına bile gerek kalmadı. Küçükler kapının eşiğinde kendisini bekliyorlardı. Uzun süre kucaklaştılar, öpüşüp koklaştılar. Geçen hafta böyle olmamıştı. Bir haftalık ayrılık büsbütün güçlendirmişti dostluklarını.

“Hiç sorma kurt,” diyordu en sarışını. “Bütün hafta ev hüzün içindeydi. Hep seni konuştuk.”

“Biliyor musun kurt, çok haklıymışsın, büyüklerimiz senin iyi olabileceğine inanmıyorlar.”

“Hiç şaşmam. Olur böyle şeyler. Az önce de yaşlı bir saksagan...”

“Ama biz de seni çok iyi savunduk kurt. Büyüğümüz bizi aç yatırdılar, biz gene de savunduk seni.”

“Pazar günü de kurt oyunu oynattırmadılar bize.”

Üç ahabap çavuşun konuşacağı o kadar çok şey vardı ki, oyunu düşünmediler bile. Ocağın başına oturdular. Kurt ne yapacağını, ne diyeceğini şaşırmıştı. Hafta içinde ne yaptıysa hepsini bilmek isti-

yordu küçükler. Üşümüş müydü? Ayağı iyileşmiş miydi? Tilkiye, çulluğa, yabandomuzuna rastlamış mıydı?

“Kurt, bahar gelince bizi ormana, çok uzaklara, bütün hayvanların bulunduğu yere götürürsün,” di-yordu Marinet. “Sen yanımızda olduktan sonra, hiç-bir şeyden korkmayız.”

“Baharda sizin için korkulacak hiçbir şey kalma-yacak, minik dostlarım. O zamana kadar, ormanın en azılı hayvanlarını bile uslandıracağım. Öğütler vereceğim onlara. Küçük kızlar gibi olacaklar. Örne-ğin, bakın geçen gün tilkiye rastladım. Koca bir kü-mesin altını üstüne getirmişti. Bunun böyle sürüp gidemeyeceğini, yaşayışını değiştirmesi gerektiğini söyledim. Bir güzel öğüt verdim. Sizden söz ettim. Genellikle öylesine kurnaz olan tilki ne dedi, biliyor musunuz? ‘Sana benzemekten başka bir istediğim yok, kurt,’ dedi. ‘İleride gene konuşuruz bunları. Se-nin yaptığın iyi şeyleri gördükten sonra, ben de dü-zelmekte gecikmem.’ İşte böyle yanıtladı beni. Tilki bile böyle söyledikten sonra...”

“Çok iyi yüreklisin,” diye mırıldandı Delfin.

“Evet ya, iyi yürekliyim, tersini söylemek ola-naksız. Gene de büyükleriniz buna inanmıyor.”

Bizim küçük Marinet, kurdun üzüntüsü dağıl-sın diye atçılık oynamayı önerdi. Kurt, oyuna geçen kez olduğundan daha canlı başladı. Atçılık oyunu bitince, Delfin kurda döndü.

“Ne dersin kurt? Kurtçuluk oynayalım mı?”

Kurt, bu oyunu bilmiyordu. Kuralları anlattılar. Kendisi kurt olacaktı elbette.

O, masanın altında saklanırken, bizim küçükler de şarkılarını söyleye söyleye gelip geçiyorlardı.

“Ormanlarda gezelim, kurt yokken! Kurt yokken! Kurt, kurt, neredesin? Sesimi duyuyor musun? Ne yapıyorsun?”

Kurt, böğürlerini tutarak kısılmış bir sesle yanıt veriyordu:

“Donumu giyiyorum!”

Hep gülüyor, pantolonunu giydiğini, gömleğini giydiğini söylüyordu. Sıra çizmelerini geçirmeye gelince, sesindeki şaka payı azaldı.

“Kılıcımın kemerini takıyorum,” dedi.

Kesik bir gülüşle güldü. Pek iyi bulmuyordu kendini. Üzüntüsünden gırtlığı sıkılıyor, pençeleri döşemeyi tırmalıyordu. Parıldayan gözlerinin önünden iki kızın bacakları gelip geçiyordu durmadan. Bedeninde bir titreme dolaştı, ağzı açıldı, dudakları gerildi.

“Kurt, kurt neredesin? Sesimi duyuyor musun? Ne yapıyorsun?”

Kurt boğuk bir sesle,

“Kılıcımı alıyorum,” dedi.

Kafası iyice karışmıştı. Küçüklerin bacaklarından başka bir şey görmüyor, kokularını içine çekiyordu.

“Kurt, kurt neredesin? Sesimi duyuyor musun? Ne yapıyorsun?”

“Atıma biniyorum, ormandan çıkıyorum.”

Kurt, korkunç bir haykırıyla haykırıp bir sıçrayışta çıkıverdi gizlendiği yerden. Ağzı açık, pençeleri ortadaydı. Küçükler korkmalarına bile zaman kalmadan, kurdun karnına iniverdiler.

Bereket versin, bizim kurt kapı açmasını bilmiyordu.

Büyükler eve döndüler, kurdun karnını yarıp

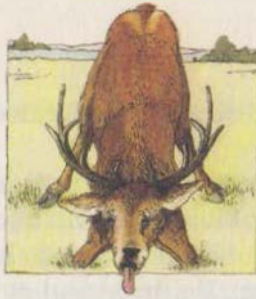
iki küçüğü çıkardılar. Oyuna benzer bir yanı yoktu bu işin.

Delfin ile Marinet, kendilerini böyle saygısızca yediği için biraz kızıyorlardı kurda. Ama onunla öyle güzel oynamışlardı ki, büyüklerine yalvararak onu salıvermelerini dilediler. Büyükler de iki metre yağlı ip, bir de çuvaldız alıp bir güzle diktiler kurdun karnını. Onun canı acıdikça, bizim küçükler hüngür hüngür ağlıyorlardı. Ama kurt gözyaşlarını tutuyordu.

“Ben bunu fazlasıyla hak ettim. Çok iyisiniz de ondan acıyorsunuz bana,” diyordu. “Size söz veriyorum, bir daha hiç kimse böylesine oburluk ettiğimi görmeyecek. Bir çocuk gördüm mü hemen sıvışacağım.”

Anlaşılan, kurt sözüne durdu. Delfin ile Marinet’e yaptıklarından sonra, bir daha küçük kızları yediğini duyan olmadı.

Geyikle Köpek

Delfin evin kedisini okşuyor, Marinet de dizlerinin üstündeki sarı bir civcive küçük bir şarkı söylüyordu.

Civciv yoldan yana baktı.

“Aaa! İşte bir öküz,” dedi.

Marinet başını kaldırdı, çayırlarda çiftliğe doğru koşmakta olan bir geyik gördü. Kocaman bir geyikti, dallı budaklı boynuzları vardı. Yol boyunca uzanan hendeğin üzerinden atlayıp avluya geldi, iki küçük kızın önünde durdu. Böğürleri inip inip kalkıyor, incecik bacakları titriyordu. Öylesine soluk soluğa kalmıştı ki başlangıçta konuşamadı. Sevimli, ıslak gözlerle Delfin’le Marinet’e bakıyordu. En sonunda, dizlerini büktü, arkasından da yalvaran bir sesle:

“Saklayın beni,” dedi. “Köpekler peşimde. Beni yemek istiyorlar. Kurtarın,” dedi.

Küçük kızlar boynuna sarılıp başlarını onun başına yasladılar, ama kedi, kuyruğuyla onların bacaklarını kamçılamaya ve söylenmeye başladı:

“Öpüşüp koklaşmanın da tam sırası hani! Köpekler üzerine atılınca daha etli butlu olacak sanki böylece! Şimdiden korunun oralarda havladıklarını

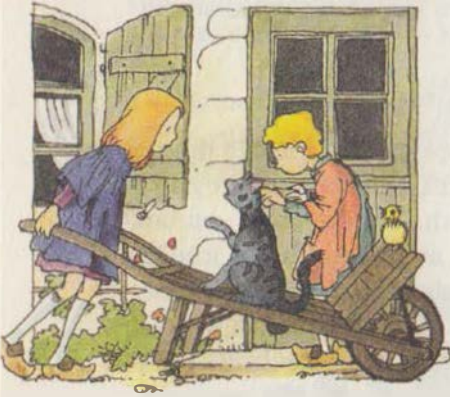

işitiyorum. Hadi, evin kapısını açın da odanıza götürün onu.”

Bir yandan konuşurken, bir yandan da kuyrugunu çalıştırıyor, küçük kızların bacaklarına var gücüyle vuruyordu. Küçük kızlar fazla zaman kaybettiklerini anladılar. Delfin koşup evin kapısını açtı, Marinet de, önde kendisi, arkada geyik, kardeşiyle paylaştığı odaya kadar koştu.

“Gel, dinlen, hiç korkma,” dedi. “Yere bir örtü yaymamı ister misin?”

“Hayır, hayır, yorulmayın,” dedi geyik. “Çok iyisiniz.”

“Kim bilir, ne kadar susamışsındır! Bir leğene su koyayım senin için. Çok soğuktur. Az önce kuyudan çektik. Ama kedi beni çağırıyor. Şimdilik seni bırakıyorum. Birazdan görüşmek üzere.”

“Teşekkür ederim,” dedi geyik. “Bu iyiliğinizi hiç unutmayacağım.”

Marinet avluya gelip evin kapısını iyice kapattıktan sonra, kedi iki küçük kıza:

“Olanları hiç belli etmeyelim,” dedi. “Az önceki gibi oturun, civcivle ilgilenin ve beni okşayın.”

Marinet civcivi dizlerinin üstüne aldı, ama civciv yerinde durmuyor, “Ne demek bu? Hiçbir şey anlamıyorum. Öküzü ne diye eve aldınız, bilmek isterdim doğrusu!” diyerek zıplayıp duruyordu.

“O, öküz değil, geyik.”

“Geyik mi? Ya! Demek geyik?.. Şu işe bak, geyik...”

Marinet ona *Nantes Köprüsü* şarkısını söyledi, bir yandan da sallayınca, eteğinin içinde uyuyuverdi birden. Kedi de Delfin’in okşayışları altında mır-mırlıyor, sırtını kabartıyordu. Küçük kızlar geyiğin geldiği yoldan uzun, sarkık kulaklı bir av köpeğinin koşarak geldiğini gördüler. Hep koşarak yolu geçti ve ancak avlunun ortasında, toprağı koklamak için yavaşladı. Böylece iki küçük kızın önüne geldi ve, sert mi sert, “Geyik buradan geçmiş. Nereye gitti?” diye sordu.

“Geyik mi? Ne geyiğı?” diye sordu kızlar.

Köpek önce Delfin’e, sonra Marinet’e baktı, kı-zardıklarını görünce, gene toprağı koklamaya başladı. Sonra da hiç mi hiç duralamadan dosdoğru kapıya gitti. Kapıdan geçerken dikkat bile etmeden Marinet’i itti. Uyumayı sürdürmekte olan civciv, önlü-ğün içinde kıpırdadı. Bir gözünü açtı, minik kanat-larını oynattı, sonra da, olup biteni anlamadan gene uyudu. Bu arada, köpek burnunu kapının eşiğinde gezdiriyordu. Sonra küçük kızlara döndü.

“Burada bir geyik kokusu alıyorum,” dedi.

Kızlar işitmemiş gibi davrandılar. O zaman köpek bağırmaya başladı:

“Burada bir geyik kokusu alıyorum diyorum!”

Kedi sıçrayarak uyanmış gibi yaptı, ayaklarının üzerinde doğruldu, köpeğe şaşırmış gibi baktı, sonra da:

“Sen ne yapıyorsun burada?” dedi ona. “İnsan-ların kapısını koklamak da ne oluyor böyle? Hemen çek git buradan.”

Kızlar ayağa kalkmışlar, başlarını önlerine ege-

rek köpeğin yanma geliyorlardı. Marinet civcivi iki elinin içine almıştı, o da böyle kımıldatıldığı için iyice uyanmıştı. İki elin üzerinden çevreyi görebilmek için boynunu bir o yana uzatıyordu, bir bu yana. Köpek küçük kızlara sert sert baktı, sonra da kediyi gösterdi onlara:

“Benimle nasıl konuşuyordu, işittiniz mi?” dedi. “Ben onun canına okurdum, ama sizin hatıranız için hiçbir şey yapmıyorum. Buna karşılık, siz de bana tüm gerçeği söyleyeceksiniz. Hadi, saklamayın. Az önce bir geyiğin avluya girdiğini gördünüz. Ona acıdınız ve eve aldınız.”

Marinet, biraz kararsız bir sesle:

“İnan bana, geyik meyik yok burada,” dedi.

Daha o sözünü yeni bitirmişti ki bizim civciv, ayaklarının üstünde yükselerek, bir balkondan sarkar gibi Marinet’in elinin üzerinden sarkmış, gırtlaklığını yırtarcasına bağıyordu:

“Yok, canım! Hayır, hayır! Küçük kız pek anımsamıyor, ama ben çok iyi anımsıyorum! Bir geyiği eve aldı, evet, evet, bir geyiği! Çok boynuzlu bir koca hayvanı. Ya, böyle işte! Bereket versin ki bende bellek var!”

Bir yandan da incecik tüylerini kabartarak kurum satıyordu. Kedi onu oracıkta yemek isterdi.

Köpek küçük kızlara döndü:

“Bundan hiç kuşku yoktu,” dedi. “Koku alma duyum hiç yanıltmaz beni. Geyiğin bu evde olduğunu söylerken, onu görüyormuşum gibi bir şeydi. Hadi, akıllı olun da çıkarın onu. Bu hayvanın sizin olmadığınızı da unutmayın. Efendim bunları duysaydı, hemen gelip büyüklerinizle konuşurdu. İnat etmeyin.”

Küçük kızlar yerlerinden kıpırdamıyorlardı. Burunlarını çekmeye başladılar, sonra gözleri yaşardı, hıçkırmaya başladılar. O zaman köpeğin keyfi kaçır gibi oldu. Küçük kızların ağlayışına bakıyor, sonra başını eğip gözlerini üzgün bir biçimde ayaklarına dikiyordu. Sonunda, burnuyla Delfin'in bacağına dokundu.

"Çok tuhaf, küçük kızların ağladığını görmeye dayanamıyorum," diye içini çekti. "Bakın, kimseye kötülük etmek istemiyorum. Ne de olsa geyik bana hiçbir şey yapmadı. Ama av avdır, benim de işimi yapmam gerekir. Ama, bir ke-

reliğine... Evet, anlamamış gibi yapacağım."

Delfin'le Marinet şimdiden gülümsüyor, köpeğe teşekkür etmeye hazırlanıyorlardı, ama o değişiverdi birden, kulaklarını dike-rek korunun oralardan geldiği anlaşılan havlamaları dinledi, sonra başını salladı.

"Hiç sevinmeyin," dedi. "Korkarım, gözyaşlarınız boşuna akmış olacak, az sonra da başka gözyaşları dökceksiniz. Arkadaşlarımla havladığınızı duyuyorum. Hiç kuşkunuz olmasın, geyiğin izini bulacaklar, az sonra göreceksiniz hepsini. Peki, ne diyeceksiniz onlara? Hiç umutlanmayın, onları yumuşatamazsınız. Şimdiden söyleyeyim size, onlar

yalnız görevlerini bilirler. Siz geyiği bırakmadığınız sürece, evden ayrılmayacaklardır.”

Civciv balkonundan eğildi:

“Elbette, geyiği bırakmak gerek!” dedi.

Marinet’in gözyaşları yeniden akmaya başlıyordu.

“Kes sesini!” dedi.

Küçükler ağlarken, kedi daha iyi düşünebilmek için kuyruğunu oynatıyordu. Herkes sıkıntıyla bakıyordu ona.

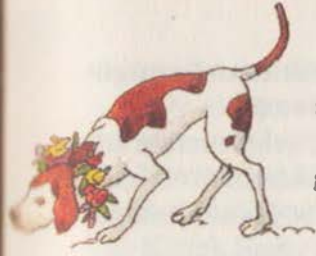
“Hadi, kesin şu ağlamayı,” diye buyurdu. “Köpek sürüsünü karşılayacağız şimdi. Delfin, sen kuyuya git de bir kova soğuk su çekip avlunun girişine koy. Marinet, sen de köpekle bahçeye git. Ben de geleceğim sonra. Ama önce şu civcivden kurtul. Al, şu sepetin altına koy.”

Marinet civcivi yere koyup sepeti de üzerine kapattı, böylece karşı çıkmasına zaman kalmadan hapsedildi. Delfin kuyudan bir kova su çekip avlunun girişine götürdü. Arkadaşları bahçedeyken, o gelişi havlamalardan anlaşılan köpek sürüsünün belirmediğini gördü. Sürüyü oluşturan köpekleri saydı. Aynı boyda, aynı renkte, kocaman, sarkık kulaklı sekiz köpek vardı. Delfin onları tek başına karşılayacağı için kaygılanıyordu. En sonunda, kedi bahçeden çıktı, Marinet de elinde gül, yasemin, leylak ve karanfillerden oluşan kocaman bir demetle arkasından geliyordu. Tam zamanıydı. Köpekler yola gelmişlerdi. Kedi onlara doğru ilerledi ve çok kibar bir biçimde:

“Geyik için mi geliyorsunuz? Çeyrek saat önce buradan geçti,” dedi.

Köpeklerden biri kuşkulu bir biçimde:

“Yani gitti mi diyorsun?” diye sordu.

“Evet. avluya girdi ve hemen geri çıktı. O sırada da ardından gelen bir köpek vardı, tıpkı sizler gibi bir köpek, adı da Şişko.”

“Ha! Evet... Şişko... doğru.”

“Geyiğin tam olarak hangi yöne gittiğini de söyleyeceğim size.”

“Gerek yok, biz onun izini buluruz,” diye homurdandı köpek.

Marinet sürüye doğru ilerledi:

“Adı Yaman olan hanginiz?” diye sordu.

“Şişko ona iletilecek bir haber bıraktı bana. ‘Onu kolaylıkla tanırırsınız, hepsinin en güzelidir’ demişti...”

Yaman kibarca eğildi ve kuyruğunu titretti.

“Doğrusu, ben biraz duralıyordum,” dedi Marinet. “Arkadaşlarınız da çok güzel! Böylesine güzel köpekler görülmemiştir gerçekten...”

“Çok güzeller,” diye destekledi Delfin. “İnsan hayran hayran bakmaktan bıkmıyor.”

Sürüden bir hoşnutluk mırıltısı geldi ve tüm kuyruklar oynamaya başladı.

“Neyse, Şişko size su vermemi söyledi. Anlaşılan, bu sabah biraz ateşliymişsiniz, böylesine uzun bir koşudan sonra serinlemeye gereksinim duyacağınızı söyledi. Buyurun, size kuyudan yeni çekilmiş bir kova su... Arkadaşlarınız da içmek isterlerse...”

“Elbette isteriz,” dedi köpekler.

Sürü kovanın çevresinde sıkıştı, biraz

karişıklık da çıktı. Bu arada, küçükler onların güzelliiklerini ve kibarlıklarını övüyorlardı.

“Öylesine güzelsiniz ki, size çiçeklerimden bir armağan vermek istiyorum,” dedi Marinet. “Hiçbir köpek sizin kadar hak etmemiştir böyle bir armağanı.”

Köpekler sularını içerken, bizim küçük kızlar çiçekleri paylaşmışlar, onların tasmalarına geçiriyorlardı. Bir anda, her birinin gül, karanfil, leylak ve yaseminden bir yakalığı olmuştu. Mutlu mu mutlu, birbirlerinin yakalığına hayran kalıyorlardı.

“Yaman, bir yasemin daha... yasemin sana öyle yakışıyor ki! Söylesene, biraz daha su ister misin?”

“Hayır, teşekkür ederim, çok iyisiniz. Bizim daha geyiğimizi yakalamamız gerek...”

O böyle diyordu ya, köpekler gitmekte acele etmiyorlardı. Hangi yöne gideceklerine karar veremedi, kaygılı bir durumda dönüp duruyorlardı öyle. Yaman burnunu ne kadar yerde dolaştırırsa dolaştırsın, geyiğin izini bulamıyordu. Burun deliklerine karanfilin, yaseminin, gülün ve leylağın kokusu doluyor, hayvanın kokusunu gizliyordu. Arkadaşları da aynı biçimde boyunlarında çiçek yakalıklarıyla yerleri boşuna kokluyorlardı. Sonunda Yaman, kediye döndü:

“Bize geyiğin gittiğı yönü gösterir misin?” dedi.

“Seve seve,” diye yanıtladı kedi. “İşte şu yandan gidip ormana girdi, tam da şu çıkıntı yaptığı yerden.”

Yaman, küçük kızlara, “Hoşça kalın,” dedi ve köpekler koşarak uzaklaştılar. Onlar koruda görünmez olunca, köpek Şişko gizlendiğı bahçeden çıktı

ve geyiğin getirilmesini istedi.

“Bu aldatmacaya katılmak için çok şey yaptığıma göre, ona bir de öğüt vermek istiyorum,” dedi.

Marinet geyiği evden çıkarttı. Az önce ne büyük tehlikeler atlattığını öğrenince tir tir titredi.

Köpek Şişko çevresindekilere teşekkür ettikten sonra geyiğe döndü.

“İşte bugün kurtuldun, ama yarın ne olacak?” dedi. “Seni korkutmak istemiyorum, ama köpekleri, avcıları, tüfekleri bir düşün. Efendim elinden kaçmanı bağışlayacak mı sanıyorsun? Köpekleri er ya da geç üzerine salacaktır. Benim de seni sıkıştırmam gerekecek, bu da beni çok üzecek. Aklını kullansan, korularda koşmaktan vazgeçerdin.”

“Koruları bırakmak mı?” diye atıldı geyik. “Sıkıntıdan patlardım o zaman. Hem sonra nereye gidebilirim ki? Ovada, gelip geçenlerin gözleri önünde kalamam ben.”

“Peki, neden? Bunu düşünmen gerekir. Ne olursa olsun, şimdi ormanda olduğundan daha çok güvendesin. Bana inanıyorsan, karanlık çökünceye kadar burada kalırsın. İleride, ırmağın kıyısında, çalılıklar var, senin için iyi bir gizlenme yeri olabilir. Şimdi, hoşça kalın. Umarım, korularımızda bir daha hiç karşılaşmayız. Hoşça kalın, kızlar, hoşça kalın, kedi, dostumuza iyi bakın.”

Köpeğin gitmesinden az sonra, geyik de vedalaşıyor ve ırmak kıyısındaki çalılıklara gidiyordu. Birden geriye döndü, kendisine mendil sallayan küçük kızlara karşılık verdi. O güvenli yere varınca, Marinete en sonunda sepetin altında unuttuğu civcivi anımsadı. Civciv karanlık çöktü sanarak uyumuştı.

Büyükler sabah erkenden bir öküz satın almak

düşüncesiyle pazara gitmişlerdi, çok keyifsiz görünüyorlardı, her şey ateş pahasıydı.

“Çok yazık!” diyorlardı sinirli sinirli. “Hiçbir şey bulamadan koca bir günü harcadık. Şimdi kimle çalışacağız?”

Kızlar:

“Ne olursa olsun, ahırda bir öküz var!” dediler.

“Aman ne güzel! Sanki tek bir öküz yetmiş gibi! Sussanız, daha iyi edersiniz. Ama öyle görünüyor ki biz yokken çok tuhaf şeyler olmuş burada. Şu kova avlunun girişinde ne arıyor?”

“Ben az önce danaya su vermiştim, kovayı orada unutmuşum,” dedi Delfin.

“Hımmm! Şu yaseminle şu karanfil ne arıyor burada?”

“Karanfil mi? Evet, gerçekten...” dedi küçükler.

Ama, büyüklerin bakışları altında, yüzlerinin kızarmasını önleyemediler. O zaman, büyükler korkunç bir kuşkuyla kapılarak bahçeye koştular.

“Tüm çiçekler koparılmış! Bahçenin altı üstüne getirilmiş! Güller! Yaseminler, karanfiller, leylaklar! Sizi küçük yaramazlar, sizi! Neden kopardınız çiçeklerimizi?”

“Bilmiyorum,” diye kekeledi Delfin. “Biz hiçbir şey görmedik.”

“Ya! Hiçbir şey görmediniz demek? Gerçekten mi?”

Kedi bir de baktı ki büyükler kızlarının kulaklarını çekmeye hazırlanıyorlar, bir elma ağacının en alt dalına atladı hemen, neredeyse burunlarının dibinden:

“Bu kadar da çabuk kızmayın,” dedi. “Ben kızların hiçbir şey görmemiş olmalarına çok şaşmadım,” dedi. “Öğleyin, onlar yemeklerini yerken, ben de pencerenin kıyısına yatmış, güneşte ısınıyordum, yoldan bahçeyi gözetleyen bir serseri gördüm. Fazla önemsemedim, uykuya daldım. Az sonra, gözlerimi açınca, adamın kollarında bir şeyler tutarak yolda uzaklaştığını gördüm.”

“Tembel kedi! Arkasından koşman gerekmez miydi?”

“Ne yapabilirdim ki? Ben zavallı bir kediyim. Serserilerle uğraşmak değil benim işim. Fazla küçüğüm. Buraya bir köpek gerekir. Ah! Bir köpek olsaydı bugün!”

“Daha neler!” diye homurdandı büyükler. “Hiçbir şey yapmayan bir hayvan besleyeceğiz, öyle mi? Sen yetiyor da artıyorsun bile.”

“Gönlünüz bilir,” dedi kedi. “Bugün bahçenin çiçeklerini aldılar. Yarın da piliçlerinizi çalarlar, bir başka gün de sıra danaya gelir.”

Büyükler yanıt vermediler, ama kedinin son sözleri onları düşündürdü. Bir köpek edinme düşüncesi oldukça mantıklı geliyordu onlara, o akşam birkaç kez düşündüler bunu.

Akşam, yemek saatinde, büyükler küçüklerle sofraya geçip bir kez daha uygun fiyata bir öküz bulamamaktan yakınırken, kedi çayırların içinden ırmağa kadar gitti. Hava kararıyordu artık, cırcırböcekleri şimdiden şakımaya başlamışlardı. Geyiği iki çalılık arasına yatmış, yaprak ve ot yerken buldu. Uzun uzun konuştular, geyik kedinin verdiği öğüt-

lere uzun süre direndi, ama sonunda benimsedi düşüncesini.

Ertesi sabah, erkenden çiftliğin avlusuna girdi, büyüklerin yanına geldi:

“Günaydın, ben geyiğim. İş arıyorum. Bana verecek bir işiniz yok mu?” dedi.

Büyükler de:

“Önce yapabildiğin işleri bilmemiz gerekir,” diye yanıt verdiler.

“Koşmasını, tırısı gitmesini ve yürümesini bilirim,” dedi geyik. “Bacaklarım incedir, ama güçlüyümdür. Ağır yükler taşıyabilirim. Tek başıma da, başkasıyla koşularak da bir arabayı çekebilirim. Acele bir yerlere gitmeniz gerekirse, sırtıma atlayıverirsiniz, bir atını götüreceğinden daha çabuk götürürüm sizi.”

“Bunlar hiç de fena değil,” dedi büyükler. “Ama karşılığında ne istersin?”

“Yeme, yatma, pazardan pazara da dinlenme.”

Büyükler kollarını havaya kaldırdılar. Dinlenme gününün sözünü bile işitmek istemiyorlardı.

“İster kabul edin, ister etmeyin, koşulum bu,” dedi geyik. “Unutmayın ki çok az şeyle yetinirim, beslenmem pahalıya mal olmaz size.”

Bu son sözler üzerine büyükler kararlarını verdiler, geyik bir ay süresince denenecekti. Bu sırada, Delfin’le Marinet evden çıkıyor, dostlarını görünce şaşırmış gibi yapıyorlardı.

“Öküze bir yoldaş bulduk,” dedi büyükler. “●na iyi davranın.”

“Çok güzel iki kızınız varmış,” dedi geyik. “Hiç kuşum yok, onlarla iyi anlaşacağız.”

Büyükler tarla sürmeyi düşünüyorlardı, hiç za-

man yitirmeden öküzü ahırdan çıkardılar. O da dallı budaklı boynuzu görenleri şaşkırtan geyiği görünce, önce belli etmeden, sonra kahkahalarla gülmeye başladı. Çok şen bir öküzdü.

“Başındaki ağaç da ne kadar tuhaf! Olur şey değil, bırakın da güleyim! Ya şu ayakları, ya şu varla yok arası kuyruğu! Hayır, olmaz böyle bir şey, bırakın da doyasıya güleyim.”

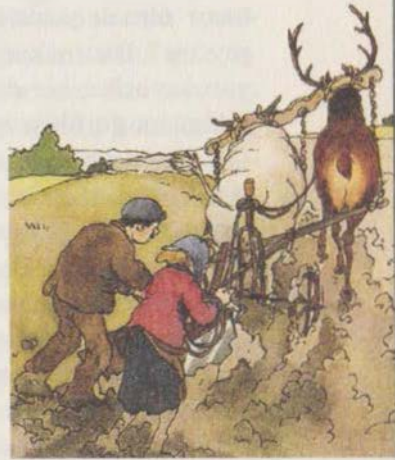
“Hadi bakalım, yetti artık!” dedi büyükler. “Kalk bakalım, şimdi çalışma zamanı.”

Öküz ayağa kalktı, ama geyikle birlikte sabana koşulacağını öğrenince, daha da fazla gülmeye başladı. Yeni yoldaşından özür diledi.

“Salağın biri olduğumu düşüneceksin, ama boynuzların öylesine gülünç ki çok zor alışacağım. Ne olursa olsun, seni çok cici buluyorum.”

“İstediğin kadar gül, kızmam. Senin boynuzlarının da beni güldürdüğünü söylesem? Ama çok yakında alışacağımı sanıyorum.”

Gerçekten de, yarım gün süresince birlikte çift sürdükten sonra, artık birbirlerinin boynuzunun biçimine şaşmaz olmuşlardı. Öküz onun çekme çabasını olabildiğince azalttıysa da çalışmanın ilk saatleri geyik için oldukça zor oldu. Onun için en zoru hızını yoldaşının kine uydurmaktı. Fazla acele ediyor, durup durup hızlanıyor, bir an sonra da, soluk soluğa, kesekler üzerinde sendeliyor, hızı düşürüyordu. Bu yüzden, saban sık sık ters yöne gitmek-

teydi. İlk saban izi öylesine eğri büğrüydü ki büyükler bu işi sürdürmekten neredeyse vazgeçeceklerdi. Daha sonra, öküzün yerinde uyarılarının ve hoşgörüsünün etkisiyle, her şey çok daha iyi gitti ve geyik çok iyi bir çift hayvanı olmakta gecikmedi.

Bununla birlikte, hiçbir zaman haz duyacak kadar ilgi duymayacaktı işine. Büyük bir dostluk duyduğu öküzün arkadaşlığı olmasa, belki de boyun eğmezdi buna. Günün sonunu sabırsızlıkla bekliyor, o zaman büyüklerin baskısından kurtuluyordu. Çiftliğe dönünce, avluda ve çayırarda koşarak yorgunluk gideriyordu. Çocuklarla seve seve oynuyor, onlar arkasından koştular mı mahsus yakalanıyordu. Büyükler onların eğlenmesine hiç de iyi bakmıyorlardı.

“Bu ne saçmalık böyle!” diyorlardı. “Bütün gün çalıştıktan sonra güzel güzel dinlenip de ertesi güne hazır olmak yerine koş a koş a yorulmak da olacak şey mi? Bizim kızlar da öyle, bütün gün yeterince yoruluyorlar, bir de senin arkandan koşarak yorulmalarına gerek yok.”

“Ne diye yakınıyorsunuz ki?” diye yanıtlıyordu geyik. “İşimi gereğince yapmamın size yetmesi gerekir. Küçük kızlara gelince, onlara koşmayı, atlama-yı öğretiyorum. Ben buraya geldikten sonra, daha hızlı koşmaya başladılar. Az şey mi bu? Şu dünyada iyi koşmaktan daha yararlı bir şey var mı?”

Ama tüm bu yerinde nedenler büyükleri hoşnut etmeye yetmiyordu, omuz silkiyor, homurdanmalarını sürdürüyorlardı. Geyik hiç sevmiyordu onları, küçük kızları üzmemekten korkmasa, gerçek duygularını birçok kez gösterirdi onlara. Çiftlikteki hayvanlarla kurduğu dostluk da sabırlı davranmasını kolaylaştırmaktaydı. Çok iyi anlaştığı ve dünyayı biraz

daha yukarıdan görsün diye bazı bazı boynuzlarının arasına oturttuğu mavili, yeşilli bir ördek vardı. Dostunu da çok seviyordu, bir yabandomuzu dostunu anımsatıyordu ona.

Akşamları, ahırda, öküzle uzun uzun konuşuyorlardı. Yaşamlarını anlatıyorlardı birbirlerine. Öküzün yaşamı çok tekdüzeydi, geyiğin çiftliğe gelmesi onun için en büyük olay olmuştu. Bunu kendisi de kabul ediyor, kendisi konuşacak yerde, dostunu dinlemeyi yeğliyordu. Dostu da ona koruları, açıklıkları, küçük gölleri, ayı izlemekle geçen geceleri, çiğlerle ıslanmaları, ormanın hayvanlarını anlatıyordu.

“Bir efendiye bağlı olmamak, zorunlulukları bulunmamak, saate bağlı kalmamak, gönlünce koşmak, tavşanlarla oynamak, oradan geçen gugukkuşuyla ya da yabandomuzuyla konuşmak...”

“Olabilir, ama ahırda da küçümsememek gerekir,” diye yanıtladı öküz. “Ben ormanı daha çok tatilde, sıcak mevsimde görmek isterim. Sen ne dersin de, kışın ya da yağmurlu havalarda korular hiç de hoş değildir, oysa burada korunağım var, ayaklarım kuru, yatmak için altımda temiz samanım, yemliğimde yemim vardır. Bu da az şey değil doğrusu.”

Öküz böyle konuşuyordu ya, hiçbir zaman tanıyamayacağı kuru yaşamını imrenerek düşünmekteydi. Gündüz, ovanın ortasında toprağı sürerken, tıpkı geyik gibi, ormana özlemle içini çekerek baktığı oluyordu. Geceleri de, bazı bazı, ağaçlarla çevrili bir açıklıkta tavşanlarla oynadığını ya da bir sincabın ardından ağaca tırmandığını düşlediği oluyordu.

Pazar günleri, geyik sabah erkenden ahırdan ayrılıyor, bütün günü ormanda geçiriyordu. Akşam, ıslıl ıslıl gözlerle dönüyor, uzun uzun karışlaştığı hay-

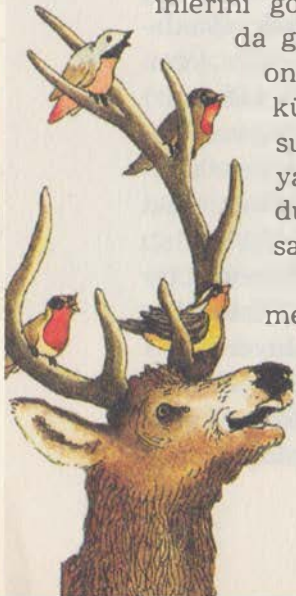
vanlardan, yeniden bulduğu dostlardan, koşulardan, oyunlardan söz ediyordu. Ama ertesi gün kederli oluyor, ağzını açıp konuşmuyor, konuşunca da çiftlikte sürdürdüğü sıkıcı yaşamdan yakınmak için ağzını açıyordu. Birkaç kez, öküzü de götürmek için izin istemişti, ama büyükler neredeyse kızmışlardı.

“Öküzü de götürmek ha! Korularda gezinmek için! Öküzü rahat bırak.”

Zavallı öküz, yoldaşının gidişini imrenerek izliyor, sonra da koruları ve gölleri düşleyerek kederli bir pazar geçiriyordu. Beş yaşında olmasına karşın, kendisini genç bir dana gibi baskı altında tuttukları için büyüklere kıızıyordu. Geyiğe eşlik etme iznini Delfin’le Marinet de alamadı hiçbir zaman, ama bir sabah, öğleden sonra, inciçiçeği toplamak bahanesiyle, ormanda belirledikleri bir yerde buluştular. Geyik onları sırtına bindirip korularda dolaştırdı. Delfin sımsıkı boynuzlara yapışmıştı, Marinet de kardeşinin kemerinden tutuyordu. Geyik ağaçların adlarını söylüyor, yuvaları, tavşan ya da tilkilerin inlerini gösteriyordu. Bazı bazı bir saksagan ya

da gugukkuşu gelip boynuzlarına konuyor, ona haftanın olaylarını anlatıyorlardı. Bir küçük gölün kıyısında durdu, burnunu sudan çıkarıp esneyen, yaşı elliye geçmiş, yaşlı bir sazanla konuşmak için bir an durdu. O, kendisine küçükleri tanıtırken, sazan da sevimli bir biçimde yanıt verdi:

“Bana onların kim olduklarını söylemene gerek yok. Annelerini daha küçücük bir kızken tanıdım, bundan yirmi beş-otuz yıl önce, bunları görünce onun çocukluğunu görür gibi oluyorum. Adlarının Delfin ve Marinet olduğunu

öğrendiğime sevindim. Çok kıbar, çok uslu görünüyordur. Küçük kızlar, gene beni görmeye gelin.”

Küçük kızlar:

“Peki, efendim, geliriz,” diye söz verdiler.

Gölden ayrıldıktan sonra, geyik Delfin’le Marinet’i bir düzlüğe getirdi ve üstünden inmelerini söyledi. Sonra, bir yükseltinin dibinde fazla fazla bir yumruk büyüklüğünde ve yosunla kaplı bir delik gördü, burnunu buraya yaklaştırdı ve üç kez üst üste, hafif bir çığlık attı. O birkaç adım gerilerken, kızlar bir tavşanın başının deliğın ucuna geldiğini gördüler.

“Hiç korkma,” dedi geyik. “Gördüğün küçük kızlar benim dostlarımdır.”

Tavşan güvene gelince ininden çıktı, arkasından da iki tavşan daha geldi. Delfin’le Marinet hâlâ biraz ürkütüyordu onları, kendilerini okşatmaları için bir süre daha geçmesi gerekti. Sonunda onlarla oynamaya ve sorular sormaya başladılar. Küçük kızların ininin nerede olduğunu, hangi tür otları sevindiklerini, giysileriyle mi doğduklarını, yoksa giysilerinin daha sonra mı çıktığını bilmek istiyorlardı. Kızlar yanıt vermekte sık sık güçlük çekiyorlardı. Delfin eteğini kaldırarak derisine yapışık olmadığını gösterdi, Marinet de bir ayağından ayakkabısını çıkardı. Tavşancıklar canlarının çok acıdığını düşünerek görmemek için gözlerini yumdular. En sonunda giysinin ne olduğunu anladıkları zaman, içlerinden biri:

“Hiç kuşkusuz eğlenceli bir şey, ama yararını göremiyorum,” dedi. “Giysilerinizi kaybedebilirsiniz, giymeyi unutabilirsiniz. Ne diye sizin de herkes gibi tüyleriniz olmasın ki? Böylesi çok daha rahat.”

Küçük kızlar onlara bir oyun öğretirken, üç tavşan aynı anda “Bir köpek! Kaçın! Bir köpek geliyor!” diye bağırarak inlerine doğru koştular.

Gerçekten de, açıklığın başladığı yerde, korusuktan bir köpek çıkmaktaydı.

“Korkmayın, ben Şişko’yum,” dedi. “Şuradan geçerken, kızların kahkahalarını tanıdım, size güneydın demeye geldim.”

Geyikle kızlar ona doğru ilerlediler, ama tavşanlar inlerinin girişinden hiç mi hiç ayrılmak istemediler. Köpek geyiğe kovalandığı günden beri ne yaptığını sordu, çiftlikte çalıştığını öğrenince çok sevindi.

“Bundan daha doğru bir seçim yapamazdın, umarım, hep böyle akıllı davranırsın da çiftlikte kalırsın,” dedi.

“Hep mi dedin?” diye karşı çıktı geyik. “Hayır, olamaz. İşin ne kadar sıkıcı olduğunu, korularımızda hava böyle tatlıyken, bu sıcaklarda ovanın ne kadar hüznün verici olduğunu bir bilsen.”

“Korular hiçbir zaman böylesine tehlikeli olmamıştı. İnsanlar hemen her gün ava çıkıyorlar,” dedi köpek.

“Sen beni korkutmak istiyorsun, ama ben neredeyse korkulacak hiçbir şey olmadığını biliyorum.”

“Evet, zavallı geyik, seni korkutmak istiyorum. Daha dün bir yabandomuzu öldürdük. Belki de tanırsın onu. Savunma dişlerinden biri kırık, bir yaşlı domuzdu.”

“En iyi dostumdu o benim!” diye inledi geyik, gözlerinden yaşlar boşandı.

Küçükler suçlar gibi bakıyorlardı köpeğe. Mari-net de:

“Yoksa onu sen mi öldürdün?” diye sordu.

“Hayır, ama onu sıkıştıran köpeklerle birlikteydim. Zorunluydu. Of! Çok kötü bir iş bu bizimki! Sizleri tanıdığımdan beri bu iş bana ne kadar zor geliyor, anlatamam. Elimde olsa, ben de ormanı bırakıp bir çiftlikte çalışmak isterdim...”

“Çok güzel, büyüklerimizin de bir köpeğe gereksinimi var. Bizim eve gel,” dedi Delfin.

Şişko içini çekti.

“Yapamam,” dedi. “Bir mesleğin oldu mu onu yapman gerekir. Bu önemli. Öte yandan, sürüdeki arkadaşlarımdan ayrılmak istemem, hep onlarla yaşadım. Ne yapayım. Ama dostumuz çiftlikten ayrılmayacağına söz verirse, sizden ayrılmak daha az üzer beni.”

Küçük kızların da desteğiyle geyiği orman yaşamından kesinlikle vazgeçmeye zorladı. Geyik yanıt vermekte duruluyor ve üç tavşanın inlerinin çevresinde takla atışlarına bakıyordu. İçlerinden biri durmuş, onu da oynamaya çağırıyordu. O zaman küçüklerle hiçbir söz veremeyeceğini söyledi.

Ertesi gün, bizim geyik öküzle birlikte arabaya koşulmuş, ormanın ağaçlarını ve hayvanlarını düşlüyordu. Dalıp gitmişti, yola çıkma komutunu işitmedi, olduğu yerde kaldı. Öküz öne doğru bir adım atmıştı, ama yoldaşının direndiğini sezince, o da kımıldamadan bekledi.

“Hadi, yallah!” diye bağırdı büyükler. “Gene bu pis hayvan!”

Geyiğin, hep dalgın mı dal-

gın, yerinden kımıldamadığını görünce de sopayı indiriverdiler. O zaman öfkeyle sıçradı.

“Hemen çözün beni!” diye haykırdı. “Artık işten ayrılıyorum.”

“Yürü! Başka zaman gevezelik edersin.”

Arabayı çekmeye yanaşmayınca, büyükler iki sopa daha vurdular ona, gene direnince de üç sopa. En sonunda çekmeye karar verdi ve büyüklerin dediği oldu. Büyükler patates dikeceklerdi, tarlaya geline, çuvalı indirdiler, hayvanları da çözüp yolun kıyısında otlamaya bıraktılar. Sopa dersi yararlı olmuş gibiydi, çünkü geyik uslanmışa benziyordu. Ama büyükler patates dikmeye başlar başlamaz öküze döndü:

“Ben gidiyorum, hem de bir daha dönmek üzere gidiyorum,” dedi.

“İyi, ben de geliyorum öyleyse,” dedi öküz. “Korulardaki yaşamdan öyle çok söz ettin ki ben de bir an önce tanımak istiyorum bu yaşamı. Hadi, kaçalım.”

Büyükler sırtlarını dönmüşken, çiçek açmış elma ağaçlarının oluşturduğu perdeye, oradan da çukur bir yola vardılar, bu yol onları dosdoğru korulara götürdü. Öküz, mutlu mu mutlu, dans ederek, küçük kızların öğrettiği bir şarkıyı söyleyerek yürüyordu. Yeni yaşamı ahırda düşlediği kadar güzel görünüyordu ona. Ormana girer girmez, keyfi kaçmaya başladı. İniş çıkışlar arasında geyiği izlemekte zorlanıyordu. Bedeninin genişliği kendisini çok rahatsız ediyor, yatay boynuzları her an durmasına neden oluyordu. Kaygı içinde, bir tehlike durumunda korularda istediği gibi koşamayacağını düşünüyordu. Bu arada, geyik bataklık bir alana giriyor,

burada öyle hafif bir biçimde yürüyordu ki ayaklarının izi zor görünüyordu. Öküz daha üç adım atmamıştı ki dizlerine kadar gömülüverdi. Uzun çabalar sonunda buradan çıktığı zaman, “Orman bana göre değil,” dedi yoldaşına. “Ben inat etmesem daha iyi, sen de öyle. Ben ovaya dönüyorum.”

Geyik onu alıkoymaya çalışmadı, ormanın kıyısına kadar da eşlik etti ona. Çok uzakta, çiftliğin avlusunda, iki sarı leke oluşturan küçük kızları gördü. Öküze de gösterdi.

“Büyükler bana vurmamış olsalardı, belki hiçbir zaman bırakamayacaktım onları. Onları da, seni de, oradaki tüm hayvanları da çok özleyeceğim,” dedi.

Uzun vedalaşmalardan sonra ayrıldılar, öküz gene patates tarlasına döndü.

Büyükler, geyiğin kaçtığını öğrenince onu dövdüklerine pişman oldular. Bir başka öküz almaları gerekti, çok para verdiler, ama iyi oldu.

Küçük kızlar sevgili dostları geyiğin bir daha dönmemek üzere gittiğine inanmak istemiyorlardı.

“Gelecektir, bizi tümenden bırakmayacaktır,” diyorlardı.

Ama haftalar geçti, geyik geri dönmedi. Korulardan yana bakarak içlerini çekiyorlardı.

“Bizi unuttu. Tavşanlarla, sincapla oynuyor, ama bizi unuttu,” diyorlardı.

Bir sabah, onlar kapının önünde bezelye ayıklarken, köpek Şişko avluya girdi. Başı önüne eğikti, yanlarına gelince:

“Size kötü bir haberim var,” dedi.

“Geyik!” diye haykırdı küçük kızlar.

“Evet, geyik. Dün öğleden sonra sahibim onu vurdu. Köpek sürüsünü yanlış yola çevirmek için elimden geleni yaptım. Ama Yaman benden kuşku-

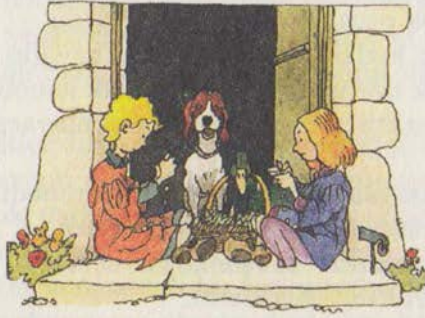
lanıyordu. Geyiğin yanına geldiğimde, hâlâ soluk alıyordu, beni de tanıdı. Dişleriyle küçük bir papatya kopardı, bana verdi. 'Küçükler için,' dedi. Bakın, tasmamda takılı. Alın."

Küçük kızlar ağlıyorlardı. Mavi ve yeşil tüylü ördek de ağlıyordu. Kısacık bir süre sonra köpek gene konuştu:

"Şimdi avın sözünü bile duymak istemiyorum," dedi. "Bitti artık. Büyükleriniz hâlâ bir köpek istiyorlar mı, bunu sormak istiyordum size."

"Evet," diye yanıtladı Marinet. "Daha biraz önce bundan söz ediyorlardı. Çok sevindim! Bizimle kalacaksınız!"

Küçük kızlarla ördek köpeğe gülümsüyorlar, o da dostça kuyruğunu sallıyordu.

Fil

Büyükler sokak giysilerini giydiler. Evden ayrılacakları sırada, çocukları yanlarına çağırdılar: “Sizi Alfred Amcanıza götürmeyeceğiz,” dediler. “Çünkü çok yağmur yağıyor. Siz de bundan yararlanıp derslerinize çalışın.”

“Ben derslerimi biliyorum,” dedi Marinet. “Dün akşam çalıştım.”

“Ben de,” dedi Delfin.

“Öyleyse güzel güzel oynayın, kimseyi de evimize almayın.”

Büyükler uzaklaştılar. Küçükler de burunlarını pencerenin camına dayayıp uzun uzun arkalarından baktılar. Yağmur öyle bir yağıyordu ki, damlalar öyle sıklıkla ki, küçükler Alfred Amcalarını görmeye gitmediklerine hiç de üzülüyorlardı. Hindinin koşa koşa avludan geçtiğini gördükleri zaman, tombala oynamaktan söz ediyorlardı. Hindi ambarın altına sığınıp ıslak tüylerini silkeledi, kursağının üstündeki tüylerle kocaman boynunu kuruları.

“Hindiler için kötü bir hava,” dedi Delfin. “Öteki hayvanlar için de öyle. Bereket versin, uzun sürmez. Kırk gün, kırk gece yağmur yağsa, ne olurdu?”

“Buna bir neden yok,” dedi Marinet. “Ne diye kırk gün, kırk gece yağmur yağsın istiyorsun kı?”

“Elbette bir neden yok. Ama tombala oynayacağımıza ‘Nuh’un Gemisi’ oynardık diye düşünüyorum da...”

Marinet, bu düşüncüyü pek beğendi, mutfağın çok güzel bir gemi olabileceğini düşündü. Hayvanlara gelince, küçükler onları bulmakta zorluk çekmediler. Ahıra, sonra da kümese gittiler. Öküzü, ineği, atı, koyunu, horozu, tavuğu kolayca kandırıp mutfağa getirdiler. Çokları Nuh’un Gemisi oynamaktan hoşnuttu. Ama hindi ve domuz gibi kuşkulu kişiler de yok değildi, küçüklere karşı çekiyor, rahatlarını bozmak istemiyorlardı. Marinet, hiç gülümsemeden,

“Tufan var, tufan!” dedi. “Kırk gün, kırk gece yağmur yağacak. İsterseniz, gemiye gelmeyin, olan size olur! Dünyayı sular kaplayacak, siz de boğulacaksınız.”

Kuşkulular daha fazla direnemediler, çabucak mutfağa girdiler. Tavuklara gelince, korkutmaya hiç gerek yoktu. Hepsi de oyuna katılmak istiyordu. Ama Delfin, yalnızca birini seçti, ötekileri bıraktı.

“Anlarsınız ya, ancak bir tavuk alabilirim, yoksa oyun bozulur,” dedi.

Aradan çeyrek saat bile geçmeden, hayvanlar mutfağa doldurulmuştu. Öküzün boynuzları pek kocamandı, kapıdan geçemeyecek diye korkuyorlardı, ama başını yana eğince rahatlıkla girdi. İnek de öyle. Kediye, tavuğu, horozu, dişi ve erkek hindi-leri masanın üstüne çıkarmak gerekti. Gene de hiç bir kargaşalık olmadı. Hayvanlar çok uslu- ydu doğru. Öte yandan, mutfakta bulunmak hepsini de biraz kaygılandırmıştı. Kediden, belki de tavuktan

başka hiçbiri mutfağa girmemişti daha önce. Saatin yanında duran at, bir kadrana, bir sarkaça bakıyor, kaygısından sivri kulakları tir tir titiyordu. İnek de meraklının biriydi, gözlerini dolaptan ayırmıyor, içinde neler bulunduğunu öğrenmeye can atıyordu. Hele peynir kavanozuyla süt kavanozundan hiç ayıramıyordu gözlerini. İkide bir;

“Anlıyorum, anlıyorum şimdi,” diye mırıldanıp duruyordu.

Bir süre sonra, bizim hayvanlar korkmaya başladılar. Bunun oyun olduğunu bilenler bile, oyun olup olmadığından kuşkulananacak duruma gelmişlerdi. Delfin komuta yerine, yani mutfağın penceresine oturmuş, dışarıya bakıyor, kaygılı bir sesle, kötü haberler veriyordu:

“Yağmur hep yağıyor... Sular yükseliyor... Bahçe görünmez oldu... Yel gittikçe sertleşiyor... Sağa çevir!”

Marinet, dümenciydi, yemek sobasının anahtarını sağa çeviriyordu. Sobadan biraz duman çıkıyordu.

“Yağmur hâlâ yağıyor... Su, elma ağacının ilk dallarına kadar yükseldi... Kayalara dikkat! Sola çevir!”

Marinet, anahtarı sola çevirdi hemen, yemek sobasının dumanı biraz azaldı.

“Yağmur hep yağıyor... En yüksek ağaçların tepeleri hâlâ görülüyor, ama su hep yükseliyor... Bitti, tamam artık, hiçbir şey görünmüyor...”

Zorlu bir hıçkırık duyuldu o zaman; çiftlikten ayrıldığına çok üzülen domuz ağlıyordu.

“Gemide gürültü istemiyorum!” diye bağırdı Delfin. “Kargaşa istemem. Kediye bakın da örnek alın. Bakın, ne güzel mırımlıyor!”

Gerçekten de, kedi hiçbir şey yokmuş gibi mır-mırliyordu, tufanın korkulacak bir şey olmadığını biliyordu o.

“Ah, şu iş bir bitse!” diye inledi domuz.

“Bir yıldan fazla bir süre beklememiz gerek,” dedi Marinet. “Ama yiyeceklerimizi iyi hazırladık. Hiç kimse aç kalmayacak, üzülmeysin.”

Zavallı domuz, ağlaya ağlaya yere çöktü. Yolculuğun belki daha da uzayacağını, küçüklerin her şeyi önceden kestiremediklerini, yiyeceklerinin de günün birinde tükenebileceğini düşünüyordu. Şişmanlığı nedeniyle kendisini yemelerinden korkuyordu. O böyle kıvrınadursun, küçük tavuk, yağmurdan iki büklüm olmuş, pencerenin kıyısına tırmanmıştı. Gagasıyla cama vurdu.

“Ben de oynamak istiyorum,” dedi.

“Ama görüyorsun, ak tavukçuğum, buna olanak yok. İçeride bir tavuğumuz var,” dedi Delfin.

Marinet de oraya gelmişti;

“Olmaz, gemi doldu,” diyordu.

Ak tavuğun öyle canı sıkıldı ki, iki küçük çok üzüldü; Marinet Delfin’e:

“Filimiz yok, dedi. Ak tavuk da fil olabilir.”

“Doğru, gemiye bir fil gerek.”

Delfin pencereyi açıp tavuğu içeri aldı, ona fil olacağını söyledi.

“Çok sevindim,” dedi ak tavuk. “Ama nasıl fil olabilirim? Ben hiç fıl görmedim ki...”

Küçükler ona filin nasıl bir hayvan olduğunu anlatmaya çalıştılsa da başaramadılar. Delfin, Alfred Amcasının verdiği renkli resimlerle dolu kitabı anımsadı o zaman. Geminin yönetimini Marinet’e

bırakıp ak tavuğu odaya götürdü, kitapta filin resminin bulunduğu sayfayı açıp tavuğun önüne koydu, biraz da bilgi verdi ona. Ak tavuk resme büyük bir dikkat ve istekle baktı, filin yerini tutmayı çok istiyordu.

“Şimdilik seni burada bırakıyorum. Gemiye dönmem gerek,” dedi Delfin.

“Ben gelinceye kadar, örneğine iyice bak!”

Ak tavuk, işini öylesine önemsemişti ki, gerçek bir fil oluverdi. Usundan bile geçirmemişti böyle bir şeyi. Bu iş öyle çarçabuk oluverdi ki gerçekleştiren değişiklikleri hemen anlayamadı. Tavanın çok yakınında, çok yüksek bir yere konmuş, küçücük bir tavuk sanıyordu kendini. En sonunda anladı ki, kocaman bir hortumu, kocaman dişleri, koskocaman dört ayağı vardı. Derisi kalın ve sertti, üzerinde kala kala birkaç ak tüy kalmıştı. Biraz şaşırmış olsa da bayağı hoşlanmıştı bu işten. En çok hoşuna giden de iri iri kulakları olmasıydı. Daha önce hiç kulağı yoktu zavalıcığın.

“Bizim domuz, kulaklarıyla övünüp dururdu, bunları gördükten sonra, eskisi kadar övünemez herhalde,” diye düşündü.

Çocuklar, kapının ardında, “Nuh’un Gemisi” oyununa böylesine iyi hazırlanan ak tavuğu unutmışlardı. Yelin kesildiğini, geminin durgun sularda yüzdüğünü bildirdikten sonra, gemideki hayvanları gözden geçirmeye hazırlanıyorlardı.

Marinet yolcuların isteklerini yazmak için bir cep defteri almıştı eline.

Delfin, konuşmaya başladı:

“Sevgili dostlarım, bugün sular üstünde yolculuğumuzun kırk beşinci günündeyiz.”

“Çok şükür! Zaman sandığımdan da çabuk geçiyor,” dedi domuz.

“Kes sesini, domuz! Sevgili dostlarım görüyorsunuz, gemiye bindiğimize üzülmeniz için hiçbir neden yok. İşin en güç yanını atlattık artık, on aya kadar karaya kavuşacağımıza inanıyoruz. Şimdi açıkça söyleyebilirm artık, sık sık ölüm tehlikesiyle karşılaştık. Bizi bu tehlikelerden dümencimiz kurtardı.”

Hayvanlar, dümenciye dostça teşekkür ettiler. Marinet’in sevinçten yanakları kızardı.

O da ablasını gösterdi:

“Kaptanın yardımıyla,” dedi. “Kaptanı da unutmamalı...”

“Elbette, elbette!” dedi hayvanlar.

“Kaptan olmasaydı...”

“Sağ olun,” dedi Delfin. “Güveninizin beni ne kadar yüreklendirdiğini bilemezsiniz. Buna hâlâ gereksinimimiz var doğrusu. En büyük sıkıntıları atlattıysak da daha yolumuz çok uzun. Ama ben sizlerle konuşmak istiyordum. Bir isteğiniz var mı? Kediten başlayalım. Söyle, kedi, bir isteğin var mı?”

“Evet, bir çanak süt isterdim,” diye yanıt verdi kedi.

“Yaz! Kediye bir çanak süt!”

Marinet, kedinin isteğini deftere yazarken, bizim fil kapıyı hortumuyla aralayıp geminin içine şöyle bir göz attı. Gördükleri çok hoşuna gitti, oyunlara bir an önce katılmak istedi. Delfin ile Marinet’in arkası dönüktü, şimdilik hiç kimse ondan yana bakmıyordu. Yolcu yoklaması neredeyse sona ermişti. Çocuklar dolabın içindekilere bakmaktan bir türlü

bıkmayan ineğin yanına gelirken, fıl kapıyı ardına kadar açtı. Kendisinin de bilmediği, kalın mı kalın bir sesle,

“İşte geldim!” dedi.

Küçükler, gözlerine inanamıyorlardı. Delfin, şaşkınlıktan konuşmadı bir süre, Marinet’in defteri elinden düştü. Şimdi bir oyun oynadıklarından kuşku duyuyor, tufana inanmayacak gibi oluyorlardı.

“Evet, ben geldim,” dedi fıl. “Nasıl, güzel değil miyim?”

Delfin pencereye koşmamak için kendini tutmaya çalıştı. Öyle ya, bugüne bugün “Nuh’un Gemi-si”nin kaptanıydı. Şaşkınlığını belli etmesi doğru olmazdı.

Marinet’in kulağına eğildi, bahçenin sular altında kalıp kalmadığına bakmasını söyledi. Marinet pencereye gidip geldi.

“Her şey yerli yerinde,” dedi. “Avluda bir-iki su birikintisi var, hepsi bu.”

Bu arada, hayvanlar hiç görmemiş oldukları file baktıkça kaygılanıyorlardı. Bizim domuz çığlıklar koparmaya başladı, neredeyse gemide kargaşa çıkacaktı. Delfin bağırdı:

“Domuz, hemen susmayacak olursan, seni denize attırırım! Ha! Filin de bizimle yolculuk ettiğini söylemeyi unutmuşum. Biraz daha sıkışın ki ona da bir yer açılsın!”

Kaptanın sert tutumu domuzu korkutmuştu, hemen kesmişti sesini. Hayvanlar yeni yol arkadaşlarına yer açabilmek için elden geldiğince sıkıştılar. Ama o zaman, kapının yeterince yüksek ve geniş olmadığını gördüler, en azından bir buçuk kat daha geniş, daha yüksek olması gerekirdi.

“Zorlamayı göze alamıyorum,” dedi. “Duvarı yıkarım diye korkuyorum. Çünkü çok güçlüyüm, çok, ama çok güçlüyüm...”

“Hayır, hayır!” diye bağırdı küçükler. “Sakin zorlama! Sen de odada oynarsın!”

Kapının küçüklüğünü hiç düşünmemişlerdi. Hem yeni, hem korku verici bir güçlütü bu. Fil dışarı çıkabilseydi, büyükleri onu evin çevresinde dolaşır görünce çok şaşarlardı. Çünkü köyde böyle bir hayvan yoktu. Ama çocuklardan kuşkulanmaları için hiçbir neden olmayacaktı. Belki ertesi gün aneleri ak tavuğun yokluğunu anlayacak, iş bu kadarla kalacaktı. Ama fili odalarından bulurlarsa, elbette bir sürü soru soracaklar, onlar da tüm hayvanları mutfağa toplayıp “Nuh’un Gemisi” oynadıklarını söylemek zorunda kalacaklardı.

Marinet, için çekti.

“Oysa bize hiç kimseyi mutfağa almayın demişlerdi,” dedi.

“Belki fil yeniden küçük bir ak tavuk oluverir,” diye fısıldadı Delfin. “Ne de olsa oyun için fil oldu. ‘Nuh’un Gemisi’ oyunu bittikten sonra, fil olarak kalması için bir neden yok.”

“Belki de. Öyleyse çabuk olalım, oyunumuza bakalım.”

Marinet geminin dümenine sarıldı. Delfin de kaptan köşküne kuruldu.

“Yolculuğumuzu sürdürüyoruz!”

“Hele şükür, en sonunda oynayabileceğiz,” dedi fil.

“Doksan gündür deniz üzerindeyiz,” dedi Delfin. “Yeni bir şey yok.”

“Ama galiba duman çıkıyor,” dedi domuz.

Gerçekten de öyleydi. Filin varlığı Marinet'i öyle şaşırtmıştı ki, yemek sobasının anahtarını geliştigüzel çevirip duruyordu.

"Deniz üzerinde yüz yetmiş ikinci günümüz!" diye bağırdı kaptan. "Yeni bir şey yok!"

Hayvanlar zamanın çabuk geçmesinden hoşnut-tular. Ama bizim fil efendi, yolculuğu biraz sönük bulmaktan kendini alamıyordu. Somurta somurta düşüncesini bildirdi:

"İyi, güzel de benim işim ne buralarda?"

"Sen filcilik oynuyorsun," diye yanıtladı Mari-net. "Suların çekilmesini bekliyorsun. Sanırım ya-kınmanı gerektirecek hiçbir şey de yok."

"İyi, iyi, bütün işimiz beklemekse..."

"Deniz üzerinde iki yüz otuz yedinci günümüz. Yel esiyor, sular alçalıyor gibi. Evet, evet, alçalı-yor!"

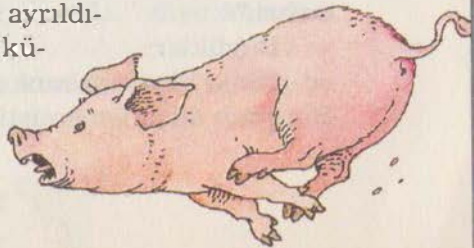
Bu haber domuzu çok sevindirdi, yerde yuvar-lanıp sevinçli çığlıklar koparmaya başladı.

"Kes sesini domuz!" diye bağırdı Delfin. "Yoksa filin önüne atarım seni!"

"İyi olur, ben de onu yemeye can atıyorum," de-di fil. Sonra Marinet'e göz kırptı. "Gerçekten çok eğlenceli," dedi.

"Deniz üzerinde üç yüz altmış beşinci günü-müz! Bahçe görünüyor. Hadi, sıraya! Tufan bitti!"

Marinet avlu kapısını açtı. Domuz, filin karnına gitmek korkusuyla hemen dışarı attı kendini. Top-rağın o kadar da ıslak olmadığını gördü. Yağmur altında koşa koşa ahırına gitti. Öbür hayvan-lar, hiç itişip kakışmadan ayrıldı-lar mutfaktan; ahırlarına, kü-meslerine gittiler. Yalnız-ca fil küçüklerin yanın-

da kaldı. Görünüşe bakılırsa, ivedi bir durum yoktu onun için. Delfin, yanına yaklaşıp el çırpı.

“Hadi, ak tavukçuk, hadi! Oyun bitti, kümese dönmen gerekiyor.”

Marinet de avucunda getirdiği buğdayı uzatıyor,

“Ak tavukçuk! Ak tavukçuk!” diyordu.

Ama boşunaydı yalvarmaları, koca fil yeniden tavuk olmak istemiyordu.

“Sizleri üzmemek istemem, ama fil olmak daha çok hoşuma gidiyor,” diyordu.

Büyükler, ikindiüzeri döndüler. Alfred Amca’yı gördükleri için mutluydular.

İyice ıslanmışlardı. Sular ayakkabılarının içine kadar sızmıştı.

“Aman ne kötü hava!” dediler kapıyı açınca. “Sizi götürmemekle iyi etmişiz!”

Küçükler biraz kızarmışlardı.

“Alfred Amca nasıl?” diye sordular.

“Birazdan söyleriz. Hele bir odamıza gidip de üstümüzü değiştirelim.

Büyükler odanın kapısına yönelmişlerdi bile. Mutfağın ortasına kadar varmışlardı. Küçükler korkudan tir tir titriyorlardı. Yürecikleri öyle bir çarpıyordu ki, ellerini üzerine bastırmaları gerekiyordu. Delfin alçak sesle:

“Paltolarınız çok ıslanmış, burada çıkarsanız daha iyi olur,” dedi. “Sobanın önüne koyup kuruturum onları.”

Büyükler:

“Bak, hiç de yabana atılacak bir düşünce değil! Biz bunu düşünememiştik,” dediler.

Büyükler üzerinden sular sızan paltolarını çıkarıp sobanın yanına yaydılar.

“Alfred Amca nasıl, çok merak ediyorum,” dedi Marinet. “Bacağındaki romatizma geçmedi mi acaba?”

“Romatizması fena değil. Ama biraz sabırlı olun  ocuklar. Şu sokak giysilerimizi çıkarıp da günlük giysilerimizi giyelim. Bundan sonra hepsini anlatırız.”

Büyükler odanın kapısına doğru yürüdüler. Arada iki adımlık bir Şey kalmıştı ki, Delfin önlerine geçti.

“Giysilerinizi deėiŐtirmeden önce ayakkabılarınızı çıkarsanız daha iyi olur,” dedi. “Her yana çamur bulaŐtıracaksınız, odanın döşemesi kirlenecek.”

“Gerçekten  yle, iyi düŐündün. Biz bunu d Ő nememiŐtik,” dedi büyükler.

Sobanın yanına gelip ayakkabılarını çıkardılar. Bir dakikalık bir iŐti bu. Marinet, Alfred Amca’nın adını bir kez daha söyledi ya, öylesine alçak sesle söyledi ki, işitmediler bile. K  k kler büyüklerinin kapıya yöneldiğini gördüler, korkudan yanakları, burunları, kulakları donuverdi. Tam kapının tokmağını  evireceklerdi ki, arkalarında bir hıçkırık duyular. Marinet gözyaşlarını tutamamıŐtı, öylesine korkuyor, öylesine üzülüyordu.

“Neden ağlıyorsun?” diye sordu büyükler. “Hasta mısınız? Kedi mi tırmaladı? Neden ağlıyorsun, söyle bize.”

“Şeyin yüzünden... şeyin... fı...” diye kekeledi Marinet.

Hı kırıkları daha fazla konuŐmasına olarak bırakmadı.

“İslanmanıza üzülüyor,” dedi Delfin. “Herhalde nezle olursunuz diye korkuyor. Sobanın başına oturup ayaklarınızı kurutursunuz diye düşünmüştü. İskemleleri de hazırlamıştı.”

Büyükler Marinet’in sarı saçlarını okşadılar, böylesine iyi bir minik kızları olduğu için çok sevindiklerini, ama nezle olmalarından korkması için hiçbir neden bulunmadığını söylediler. Söz veriyorlardı, giysilerini değiştirir değiştirmez gelip sobanın başında ısınacaklardı.

“Önce ısınırsanız daha iyi edersiniz belki,” dedi Delfin. “Bilirsiniz, nezle geliyorum demez...”

“Hadi canım sen de. Biz nice yağmurlar gördük. Ayakkabılarımıza ilk olarak su girmiyor. Gene de hiç nezle olmadık.”

“Ben Marinet’i yatıştırmak için söylüyorum. Sonra Alfred Amca’nın sağlığını da çok merak ediyor.”

“Alfred Amca çok iyi. Hiç böyle sağlıklı olmamıştı, inanın. Beş dakika sonra hepsini öğrenirsiniz. Bir bir anlatırız size.”

Delfin söyleyecek bir şey bulamadı. Büyükler, Marinet’e gülümseyerek kapıya doğru yürüdüler. Tam bu sırada, sobanın arkasında saklı duran kedi, kuyruğunu küllere daldırıp da öyle bir sallayış salladı ki, bir kül bulutu yükseldi havaya, büyüklerin burnuna gidip üst üste hapsirtti onları.

“Görüyorsunuz ya, oyalanmaya gelmez bu iş,” diye atıldı küçükler. “Ayaklarınızı ısıtmak zorundasınız. Çabucak oturun şuraya.”

Büyükler biraz kızardılar, Marinet’in haklı olduğunu söylemek zorunda kaldılar. Gelip iskemlelere oturdular. Ayaklarını sobanın kenarına koymuşlar, terliklerinden çıkan buğulara bakıyor, durma-

macasına esniyorlardı. Yağmur altında, bozuk yollarda uzun uzun yürümek ikisini de çok yormuştu, neredeyse uyuyacaklardı. Küçükler, şoluk almaktan bile korkuyorlardı. Birden yerlerinden sıçradılar. Güçlü bir ayak sesine benzer bir gürültü duyulmuş, dolaptaki kaplar sallanmıştı.

“Bu da nesi? Evde bir yürüyen var...”

“Bir şey yok,” dedi Delf’in. “Kedi ambarda fareyi kovalıyor da... Öğleden sonra da aynı patırtıyı yaptı.”

“Olamaz. Yanılmışsın sen. Küçükcük bir kedinin koskoca dolabı sallayabilmesi olacak şey değil.”

“Ama kedi kendi ağzıyla söyledi.”

“Ya, öyle mi? Bir kedinin bu kadar gürültü çıkarabileceğini hiç sanmazdım. Ama kendi ağzıyla söylediye, ne denir...”

Kedi, sobanın altında büzülüyordu. Gürültü hemen kesilmişti. Ama büyüklerin de uykusu kaçmıştı. Terliklerinin iyice kurumasını beklerken, Alfred Amca’ya gidişlerini anlatmaya başladılar:

“Alfred Amca, bizi kapıda bekliyordu. Havanın kötü olduğunu görünce, sizin gelmeyeceğinizi düşünmüş. Sizi göremediğine çok üzüldü. Bize dedi ki... Ooo! Gene başladı! Duvarlar mı sallanıyor!”

“Alfred Amca bizim için bir şey söyledi mi?”

“Evet, dedi ki... Yok, bu kez de kedi diyemezsiniz ya. Neredeyse ev yıkılacak.”

Bizim kedi büzüldükçe büzülüyordu sobanın altında. Ama kuyruğunun dışarı çıktığını fark etmemişti, çok geç anladı bunu. Kuyruğunu bacaklarının arasına almaya çalışırken, büyükler onu gördüler.

“Şimdi de suçu kedinin üstüne atamazsınız ya! İşte sobanın altında duruyor,” dediler.

Sobayı yerinden oynatan bu zorlu ayak seslerinin nereden geldiğini anlamak için iskemlelerinden kalkıp gitmeye hazırlanıyorlardı. Kedi saklandığı yerden çıktı. Yeni uyanıyormuş gibi ayaklarını gerdi, öfkeli bir sesle bağırmaya başladı:

“Olacak şey mi bu, canım! Rahat rahat uyuyamayacak mıyız şurada? Sabahtan beri ne oldu bu ata, bilmem, ikide bir çifteler savuruyor duvara. Ben de mutfakta bu gürültüden kurtulurum sanmıştım. Ne gezer. Burası ambardan da kötü. Bir türlü anlayamıyorum, nesi var bu atın, neden böyle tepiniyor?”

“Gerçekten de öyle,” dedi büyükler.

“Bu hayvan ya hasta, ya da kızdığı bir şey var. Birazdan gidip bakarız.”

Onlar atı konuşurken, kedi küçüklerle bakıp başını sallıyordu. Bütün bu sözlerin bir işe yaramadığını, bu konuda direnmenin doğru olmadığını anlatmak istiyordu sanki. Gerçekten de ne yararı vardı bütün bunların? Nasıl olsa büyüklerin odaya girmesine engel olamayacaklardı. Beş dakika erken, beş dakika geç olmuş, ne çıkardı? Küçükler de kedi gibi düşünüyorlardı, ama beş dakika erken olmasındansa, beş dakika geç olmasını yeğ tutuyorlardı. Delfin sesini güçlendirmek için öksürdü:

“Alfred Amca’yı anlatıyordunuz...” dedi.

“Ha, evet, Alfred Amca’yı konuşuyorduk... Bu havada çocukların sokağa çıkarılamayacağını anlamıştı. Deli gibi yağıyordu yağmur. Hele oraya vardı-

ğımızda çok şiddetlenmişti. Tufan gibi bir şeydi... Bereket versin, fazla sürmedi. Biraz azaldı değil mi?"

Büyükler pencereden avluya bir göz attılar. Atın avluda dolaştığını görünce, şaşkınlıktan bir çığlık kopardılar.

"Bu da nesi! At avluda dolaşıyor! En sonunda ipten kurtulup hava almaya çıkmanın yolunu bulmuş. Çok iyi etmiş doğrusu. Birazdan yatışır. Hiç değilse ahırda patırtı yaptığını duymayız."

Tam bu sırada ayak sesleri yeniden duyuldu. Öncekilerden daha zorluydu üstelik. Döşemeler gıcırdayıyor, ev sarsılıyordu. Masa iki ayağının üstüne dikildi. Büyükler iskemlelerinin üstünde sarsıldıklarını duyular.

"Herhalde at değil bunu yapan!" diye haykırdılar. "At şu anda avluda dolaşıyor. Evet, at değil kuşkusuz. Ne dersin, kedi?!"

"Kuşkusuz," diye yanıtladı kedi.

"Kuşkusuz... Ahırda azıtan öküzler yapıyor bu işi..."

"Sen ne söylüyorsun, kedi?" Öküzlerin dinlenirken azıttığı görülmüş şey mi?"

"Koyundur öyleyse, inekle kavgaya tutuşmuştur."

"Koyun kavgaya tutuşmuş mu dedin? Hımmm! Evet, öyle olmalı... Hımmm."

"Anlaşılabak gibi değil..."

Küçükler öyle bir titremeye başladılar ki, sarışın başları sarsıldı. Büyükler bunu görünce, küçüklerin sözlerini dinlememiş olmalarından kuşkulandılar.

"Durun hele. Eve birini aldınızsa..."

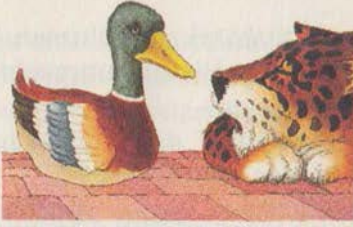
“Birini içeri bıraktınızsa... Küçük yaramazlar sizi, başınıza gelecekleri siz düşünün artık!”

Delfin ile Marinet, korkunç bir biçimde kaşlarını çatan büyüklerine bakmayı bile göze alamıyorlardı. Kedi bile ürkmüş, şaşırmıştı, ne yapacağını bilemiyordu.

“Bu ayak sesleri çok yakından geliyor,” diye mırıldandı büyükler. “Buna kuşku yok. Herhalde ahırdan gelmiyor. Yandaki odadan gelme olasılığı daha çok... Evet, yandaki odadan... Hele bir bakalım şuraya...”

Terlikleri iyice kurumuştu, Gözlerini bir an bile odanın kapısından ayırmadan yerlerinden kalktılar. Delfin ile Marinet de arkalarında el ele tutuşmuşlardı. Büyükleri ilerledikçe daha sıkı sarılıyorlardı birbirlerine. Kedi onlara gene dost olduğunu göstermek için tüylerini baldırlarına sürüyor, onları yüreklendiriyordu, ama gene de korkunç bir şeydi bu. Yürecikleri patlayıp parça parça olacaktı gibi bir duygu vardı içlerinde. Büyükler kulaklarını kapıya dayamışlar, kuşkulu kuşkulu dinliyorlardı. En sonunda tokmak çevrildi, kapı gıcırdayarak açıldı. Delfin ile Marinet odaya bir göz attılar. Minicik bir ak tavuk gördüler. Ak tavuk, gizlice büyüklerin bacakları arasından sıvışıp sessizce mutfığa geçti, saatin ardına saklanıverdi.

Ördek ile Pars

Delfin ile Marinet yüzükoyun çayıra uzanmışlar, aynı kitaptan coğrafya çalışıyorlardı. Yanlarında da bir ördek vardı. Başlarının arasından boynunu uzatıp haritalara, resimlere bakıyordu. Güzel bir ördekti. Baş ve boynu mavi, karsağı kiremit rengi, kanatları aklı maviliydi. Okuma bilmediğı için, küçükler ona resimleri açıklıyor, haritada adlan bulunan ülkelerden söz ediyorlardı.

“İşte Çin,” dedi Marinet. “Bu ülkede herkes sarı yüzlü, çekik gözlüdür.”

“Ördekler de mi?” diye sordu ördek.

“Elbette. Kitap yazmıyor, ama bu kadarı kendiliğinden anlaşılır...”

“Ah! Bu coğrafya çok güzel şey doğrusu. Ama en güzeli yolculuk etmektir herhalde. Yolculuğa çıkmayı ne kadar istiyorum, bir bilseniz...”

Marinet gülmeye başladı. Delfin de:

“Yolculuk edemeyecek kadar küçüksün sen, ördek,” dedi.

“Küçük olmasına küçüğüm, ama açikgöz bir ördeğim.”

“Üstelik yolculuğa çıkacak olursan, bizden ayrılmak zorunda kalırsın. Bizim yanımızda mutlu değilsin?”

“Elbette mutluyum,” diye yanıtladı ördek. “Hiç kimseyi sizler kadar sevmiyorum.”

Başını iki küçüğün başına sürdü, sonra sesini alçaltarak sürdürdü konuşmasını:

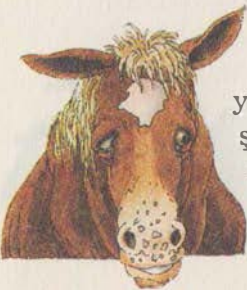
“Örneğin annenizle babanızı o kadar sevdiğimi söyleyemem. Onları yermek istiyorum sanmayın. O kadar da görgüsüz değilim. Beni korkutan bir yanı var, o da canlarının her istediğini yapıvermeleri. Şu yaşlı atçağızı düşünüyorum da...”

Çocuklar başlarını kaldırıp çayırda otlayan, yaşlı ata bakarak içlerini çektiler. Zavallı hayvancağız gerçekten çok yaşlanmıştı. Çok uzaktan bakıldığı zaman bile, kaburga kemikleri sayılabiliyordu, bacakları da zayıf mı zayıftı, güçlükle taşıyorlardı onu. Üstelik bir gözü kördü, çoğu zaman bozuk yollarda ayaklarını taşlara çarpıyordu, iki dizi yara içindeydi. Sağlam kalmış gözüyle çocukların kendisiyle ilgilendiklerini gördü, onlara doğru yürüdü.

“Beni mi konuşuyordunuz?” dedi.

“Evet, tam üstüne bastın,” dedi Delfin. “Bir süredir çok iyi görüldüğünü söylüyorduk.”

“Üçünüz de çok iyisiniz,” dedi yaşlı at. “Size inanmak isterdim doğrusu. Yazık ki, büyükler sizin gibi düşünmüyorlar. Çok yaşlandığımı, yediğimi bile hak etmediğimi söylüyorlar. Gerçekten de çok kocadım, çok yorgunum. Ne zamandır çalışıyorum. Düştüğünün bir kez, çocuklar, sizin doğduğunuz günleri bile bilirim. İyice belleğimde, bebekleriniz kadar küçüktünüz. O zamanlar koca koca tepelere tırmanır-

dım da bana mısın demezdim. Sabanı da bir çift öküz gibi çekerdim. Yaşamımdan hoşnuttum. Şimdi soluğum kesiliyor, bacaklarım tutmuyor. İyice koca-dım artık.”

“Hayır,” dedi ördek. “Kuruntuya kapılıyorsun.”

“Ne kuruntusu, ördekçik, ne kuruntusu? Daha bu sabah, efendilerim kasaplara satmak istiyorlardı beni. Bereket versin, çocuklar beni savundular, güzel havalarda yapabileceğim işleri sayıp döktüler, yoksa işim bitikti. Ama yalnızca ertelediler bu işi. Daha sonra, eylül panayırında satmayı kararlaştırdılar.”

Ördek içini çekti:

“Senin için bir şeyler yapmak isterdim,” dedi.

Bu sırada büyükler çayıra geldiler. Atın konuş-tuğunu görünce, başladılar bağırmaya:

“Şu moruğa bakın, şu moruğa! Gevezelik edesin diye bırakmadık seni çayıra!”

“Yanımıza geleli topu topu beş dakika oldu,” de-di Delfin.

“Fazladan beş dakika!” dedi büyükler. “Çayırdı otlasaydı, bu süreyi daha iyi kullanmış olurdu. Bu-rada ne kadar çok yerse, ambarda o kadar az yer. Ama bu pis hayvan aklına ne eserse onu yapar hep, bildiğinden şaşmaz. Bu sabah onu ne diye satmadık sanki? Şimdi olsa...”

Kocamış at hemen kırıış kırdı. Elinden geldiğince çabuk uzaklaşmak istiyor, hâlâ güçlü olduğunu sansınlar diye adımlarını yüksekte yüksekte atı-yordu, ama bacakları elvermiyordu bu işe. Birkaç kez tökezledi. Bereket versin, büyükler kendisine bakmıyorlardı artık. Ördeğin de orada bulunduğunu görmüşlerdi, yüzleri gülmüştü o zaman.

“İşte tombul bir ördek,” dediler. “Bol bol yem yediği belli. Bakması bile güzel. Alfred Amca pazar günü yemeğe gelince...”

Çayırdan uzaklaşmaya başladılar.

Birbirlerinin kulağına eğilerek konuşuyorlardı. Ördek duyduğu sözlerin anlamını iyice kavrayamamıştı, ama gene de keyfi kaçmıştı. Marinet onu kucağına aldı:

“Ördek,” dedi, “az önce yolculuktan söz ediyordun hani...”

“Ama Delfin de, sen de bundan hoşlanmadınız sanırım.”

“Hayır, tam tersine!” diye atıldı Delfin. “Ben senin yerinde olsam, hemen yarın sabah yola çıkarırdım.”

“Yarın sabah mı? Nasıl olur?”

Böyle ivedi bir yolculuk düşüncesi ördeği coşturmuştu. Kanatlarını kaldırıp Marinet’in kucağına atlıyor, ne yapacağını bilemiyordu.

“Evet, evet, ne diye geciktireceksin?” dedi Delfin. “İnsan bir şeyi aklına koydu mu geciktirmeden yapmalı. Böyle olmayınca, işin sonu neye varır, bilirsin, işler aylarca sürüklenir, sonra da unutulup gider, sözü bile edilmez olur.”

“Orası da öyle, haklısın,” dedi ördek.

Yola çıkmaya karar verdi. Bütün gününü çocuklarla coğrafya öğrenmekle geçirdi. Nehirleri, ırmakları, kentleri, okyanusları, dağları, kara ve demiryollarını baştan başa ezberledi. Yatmaya giderken, korkunç başı ağrıyordu. Bir türlü uyuyamadı. Tam uyuyacağı sırada, “Uruguay’ın başkenti hangisiydi? Tanrım! Uruguay’ın başkentini unutmuşum,” diye düşünüyordu. Bereket versin, gece yarısından he-

men sonra, rahat bir uykuya daldı.
Sabah erkenden hazırlandı.

Çiftliğin tüm hayvanları
onu uğurlamak üzere av-
luda toplanmışlardı. Tavuk,
domuz, at, inek, koyun:
“Güle güle, ördek,” diyor-
lardı. “Çok gecikme...”

Öküz, kedi, dana, hindi:

“Güle güle ördek, bizi unutma,” diyorlardı.

“Yolun açık olsun!” diyordu tüm hayvanlar.

Birçokları, örneğin yaşlı at, onu bir daha göre-
meyeceğiz diye hüngür hüngür ağlıyor-
lardı.

Ördek başını bile çevirmeden yürü-
dü. Dünya yuvarlak olduğu için, üç ay
sonra gene çıktığı noktaya geldi. Ama
yalnız değildi. Sarı giysisinin üzerinde
kara benekler bulunan, altın gözlü bir
güzel pars getirmişti kendisiyle birlikte.
Delfin ile Marinet tam bu sırada avludan
geçiyorlardı. Yırtıcı hayvanı görünce korktu-
lar, ama ördek de yanında olduğu için çabuk rahat-
ladılar.

“Merhaba, çocuklar, merhaba!” diye seslendi ör-
dek. “Ne güzel bir yolculuk yaptım, bilerseniz! Ama
sonra anlatırım bunları. Görüyorsunuz, yalnız da de-
ğilim; dostum parsla birlikte döndüm.”

Pars iki çocuğu selamladı, sevimli bir sesle:

“Ördek sık sık sizden söz ederdi bana; sizleri
çoktandır tanır gibiyim,” dedi.

“Bakın, nasıl oldu,” diye anlattı ördek. “Hindis-
tan’dan geçerken, birdenbire parsla burun buruna
geldim. Düşünün bir kez, beni yemek istiyordu.”

Pars içini çekti, başını önüne eğdi. “Doğru,” dedi.

“Ama ben öteki ördekler gibi soğukkanlılığı yitirmedim. ‘Beni yemek istiyorsun, ama yaşadığın ülkenin adını biliyor musun bakalım?’ dedim ona. Bilmiyordu elbette. O zaman, Hindistan’da, Bengal bölgesinde yaşadığını söyledim ona. Irmakları, kentleri, dağları anlattım, başka ülkeleri anlattım... Her şeyi bilmek istiyordu. Bütün gece, sabaha dek, sorularını yanıtladım. Ertesi sabah iki candan dost oluvermiştik. İçtiğimiz su ayrı gitmez o günden beri, hiç ayrılmadık birbirimizden. Ama önemli töre dersleri de verdim ona.”

“Benim için zorunluydu,” dedi pars. “Ne yaparsınız, kişi coğrafya bilmedi mi...”

“Ya bizim ülkemiz, bizim ülkemizi nasıl buluyorsun?” diye sordu Marinet.

“Çok güzel,” dedi pars. “Çok seveceğimden hiç kuşum yok. Bizim ördek, iki minik kızla çiftlik hayvanlarını anlatalı beri, buraya gelmeye öyle can atıyordum ki... Sırası gelmişken sorayım, yaşlı at ne durumda?”

Çocuklar dudakları titreyerek, içlerini çektiler. Delfin ağlaya ağlaya anlatmaya başladı:

“Büyüklerimiz eylül panayırını bile beklemediler. Şimdiden satıyorlar onu: Yarın gelip götürecekler.”

“Bu nasıl iş!” diye homurdandı pars.

“Marinet attan yana çıktı, ben de öyle. Ama boşuna! Azarladılar bizi. Bir hafta süresince tatlı da yiyemeyeceğiz.”

“Bu kadarı da fazla doğrusu! Nerede büyükleriniz?”

“Mutfakta.”

“Peki! Ben onlara gösteririm... Ama siz sakın korkmayın, çocuklar.”

Pars boynunu ileri uzatıp başını yukarı kaldırdı, ağzını açabildiği kadar açarak korkunç bir biçimde kükre-meye başladı. Ördeğin koltukları kabarmıştı, çocuklara bakarken bile, kurum sat-maktan kendini alamıyordu. Bu arada büyükler mutfaktan dışarı koşmuşlardı. Ama gürültünün nereden geldiğini sormalarına bile zaman kalmadan, pars avluyu bir sıçrayışta geçerek dört ayak üstünde önlerine düştü.

“Kımıldarsanız, parçalarım!” dedi.

Büyükler donakalmışlar, tir tir titriyorlardı, başlarını çevirmeyi bile göze alamıyorlardı. Parsın altın gözlerinde korkunç bir parıltı vardı, ağzı açılmış, sivri dişleri görünüyordu.

“Neler geldi kulağıma!” diye homurdandı. “Yaşlı atınızı kasaplara satacakmışsınız, öyle mi? Utanmıyor musunuz? Tüm ömrünü sizin için çalışmakla geçirmiş, zavallı bir hayvancığı nasıl satarsınız? Çektiklerinin ödülü bu mu? Nasıl oluyor da yemiyorum sizi, bilmiyorum...”

Büyüklerin dişleri birbirine vuruyordu korkudan, yaşlı atı böyle harcamanın acımazlık olup olmadığını yeni düşünüyorlardı daha!

“Öğrendiğime göre, yaşlı attan yana çıktılar diye bu iki küçüğü de sekiz gün tatlı yemekten yoksun bırakacakmışsınız. Canavar mısınız siz? Ama şurasını iyi bilin ki, her şey değişecek bundan böyle, evi başka türlü yönetmeniz gerekecek, ilkin çocukların cezasını kaldırıyorum. İçinizden homurdanır gibisiniz. Yoksa beğenmediniz mi?”

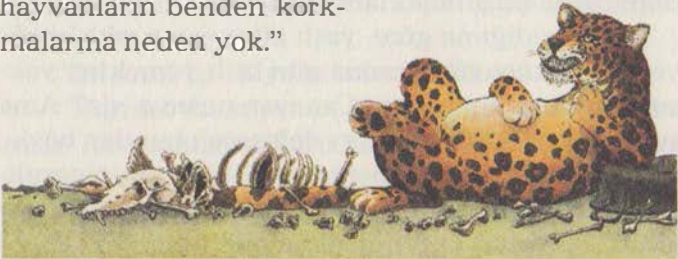
“Hayır, tersine...”

“İyi öyleyse... Yaşlı ata gelince, onu kasaba satmanın sözü bile edilmeyecek bir daha. Çok iyi bakılacak kendisine, yaşamının son günlerini rahatlık içinde geçirecek.”

Pars çiftliğin öbür hayvanlarından, onların da daha iyi bir yaşam sürmeleri için yapılması gerekenlerden söz etti. Ama sözcükleri eskisi kadar sert değildi artık, ilk anda uyandırdığı kötü etkiyi silmek ister gibiydi. Büyükler yavaş yavaş güvene geliyorlardı, içleri azıcık rahatlamıştı.

“Kısacası bizim eve yerleşiyorsunuz. Çok güzel, ama her dakika size yem olmaktan korkarsak, yaşamımız neye benzer, hiç düşündünüz mü? Üstelik hayvanlar da aynı korku içinde yaşayacaklar. Efendilerin domuzları, tavukları kesmesini engellemek çok güzel, ama parsların sebzeyle beslendiği de işitilmiş şey değil.”

“Kaygılanmakta haklısınız,” dedi pars. “Doğru, coğrafya bilmediğim zamanlarda, insan olsun, hayvan olsun, kim pençeme düşerse yerdim. Ama ördikle karşılaşalı beri kediler gibi besleniyorum. İsterseniz sorun ördeğe, ev ve tarlafarelerini, onlar gibi zararlı hayvanları yiyorum. Arada sırada ormanı şöyle bir kolaçan etmeyeceğimi de söylemiyorum. Ama çiftlikteki hayvanların benden korkmalarına neden yok.”

Büyükler parsa pek çabuk alıştılar. Küçüklere ağır cezalar vermedikçe, hayvanlara kötülük etmedikçe, çok iyi davranıyordu onlara. Alfred Amca geldiği gün piliçlerden birinin kesilip pişirilmesine bile göz yumdu. Bu pilicin çok nankör olduğunu da söylemek gerek: İşi gücü arkadaşlarının canını sıkarak, onlara kötü oyunlar oynamaktı.

Öte yandan, bizim pars ev için de yararlıydı. Örneğin geceleri rahat rahat uyuyorlardı, çok iyi bekliyordu evi. Bir gün kurt gelip de evin çevresinde dolaşmaya kalkınca, iyice anlaşıldı bu özelliği. Zavallı kurt kapıyı aralamış, yiyeceği güzelim yemeği düşünerek dudaklarını yalıyordu. Neye uğradığını anlayamadan, kendisi başkasına yem oldu: Kala kala ön ayakları kaldı geriye, bir de bir yığın tüyle bir kulak parçası...

Alışverişte de çok yararlıydı. Çarşıdan şeker, tuz, biber ya da başka bir şey almak gerekti mi, kızlardan biri parsın sırtına atlayıp bir çırpıda pazara varıyordu. Onu yalnız yolladıkları bile oluyordu, parsı aldatmak, ona paranın üstünü vermemek kimin haddine?

Pars eve yerleşeli beri yaşam değişmişti, hiç kimsenin dert yandığı yoktu. Kocamış atı hiç sormayın, böyle bir şenliği düşünde bile görmemişti. Herkes daha mutlu buluyordu kendini. Hayvanlar rahatlık, güvenlik içinde yaşıyorlardı. Büyükler o eski bağırma, korkutma alışkanlıklarını bırakmışlardı, çalışma herkes için bir şenlik olmuştu. Sonra pars oyuna bayılıyordu. Birdirbire de, daldaki kedi oyununa da her zaman hazır. Oyun arkadaşı bulmak işten bile

değildi onun için, çünkü yalnızca hayvanları değil, evin büyüklerini de oyun oynamaya zorluyordu. Bizim büyükler ilk günlerde istemeye istemeye oynuyor, biraz homurdanıyorlardı:

“Bu yaşta da böyle şeyler olur mu?” diyorlardı. “Alfred Amca görse ne der?”

Ama bu kaygıları üç günden fazla sürmedi.

Çok hoşlandılar oyundan, öyle ki, bir daha da vazgeçmeye yanaşmadılar. Azıcık boş zaman buldular mı hemen avluya çıkıyor, “Bizimle kim kovalamaca oynayacak?” diye bağıyorlardı. Daha çevik olmak için pabuçlarını da çıkarıyor, ineği, domuzu ya da parsı kovalamaya başlıyorlardı. Attıkları kahkahalar köyün ta öbür ucundan duyuluyordu. Delf’in ile Marinet derslerini çalışıp ödevlerini yapmaya zor zaman buluyorlardı.

“Gelin oynayın,” diyordu büyükleri, “ödevlerinizi başka bir gün yaparsınız!”

Her akşam, yemekten sonra, avluda güzel oyunlar oynanıyordu. Büyükler, küçükler, pars, ördek, kümes ve ahırdaki tüm hayvanlar iki takıma ayrılmıştı. Hiç böylesine gülünmemişti çiftlikte. At, oyuna katılamayacak kadar yaşlı olduğundan, yalnızca bakmakla yetiniyordu, ama o da ötekiler kadar eğleniyordu. Bir tartışma, bir anlaşmazlık çıktığı zaman, iki yanı yatıştırmak onun göreviydi. Bir kez domuz büyüklerden birini hile yapmakla suçladı, at da kendisini haksız çıkardı. O kadar kötü bir hayvan değildi bu domuz, iyi bir hayvandı, ama biraz kuşkuçuydu, yenilince çabuk kızıyordu. Bir sürü tartışma çıktı onun yüzünden, bunlar da bizim parsın keyfini kaçırdı. Ama bu türlü tatsız zamanlar oldukça enderdi, çabucak da unutuluyordu. Geceleri ay çıkmaya-

görsün, oyunlar geç saatlere kadar uzuyor, kimsecikler de bitsin diye acele etmiyordu. İçlerinde en düşüncelisi ördekti:

“Hey, bana bakın, uykuyu da düşünmek gerek,” diye bağıırıyordu.

“Çeyrek saat daha!” diye yalvarıyordu büyükler. “Ördek, çeyrek saat daha...”

Elim sende, hırsız-polis, köşe kapmaca oynuyorlardı. En ateşlileri büyüklerdi.

Yemekte de hiç canları sıkılmıyordu: Ördekle pars yolculuklarından söz ediyorlardı. Öyle ilginç ülkeler görmüşlerdi ki, dinlemeye doyum olmuyordu.

Bir sabah erkenden, domuz şöyle bir dolaşmaya çıktı. Avludaki yaşlı atı dostça selamladı, bir pilice tatlı tatlı gülümsedi, ama parsın önünden geçti de tek sözcük söylemedi ona. Pars da bir şey söylemedi. Bir gün önce, oyunda tartışmışlardı. Domuz öyle çekilmez bir biçimde davranmıştı ki, herkesin canı sıkılmıştı. Kendinden geçmiş, bir daha bu parsla hiçbir oyun oynamayacağını söyleyip gitmişti. “Ben de severim bu oyunu, ama bir yabancının keyfi için didinmektense, uyurum, daha iyi,” demişti.

Pars, saat sekize doğru çiftlikten ayrıldı. Her sabah yaptığı gibi ormanda dolaşmaya gitti. On bire doğru geri döndü. Biraz yorgun görünüyor, ağır ağır yürüyordu, gözleri küçülmüş gibiydi. Küçük, ak tavuk bunu sezinledi. Bizim pars, ormanda uzun uzun gezindiğini söyledi. Sonra mutfağa gidip yere uzandı, derin bir uykuya daldı. Uyku arasında, ikide bir içini çekiyor, dilini çıkarıp dudaklarını yalıyordu.

Büyükler öğleyin tarladan döndüler, domuzun hâlâ gelmediğini söylediler.

“Böyle bir şey ilk kez oluyor. Saati unuttu herhalde,” dediler.

O sabah domuza rastlayıp rastlamadığını sor-
dukları zaman, pars başıyla rastlamadığını belirtip
öbür yana döndü. Yemekte de konuşmaya katılmadı
pek.

İkinci oldu, domuz gene görünmedi. Büyükler
çok kaygılanmışlardı.

Akşam oldu, domuz gene gelmedi. Herkes avlu-
da toplanmıştı, ama oyunun sözü bile edilmedi. Bü-
yükler, parsa kuşkuyla bakmaya başlıyorlardı. Kar-
nının üstüne yatmış, başını ayaklarının arasına al-
mıştı, dostlarının kaygısına kulak bile asmıyordu.
Bu durumu küçükleri, hatta ördeği ve yaşlı atı bile
etkiledi. Büyükler uzun uzun baktılar ona.

“Her zamankinden daha şişmansın,” dediler.
“Karnın da çok şey yemişsin gibi şişkin.”

“Doğru,” diye yanıtladı pars, “bu sabah iki do-
muz yavrusu yedim.”

“Ya! Bugün avı bol buldun desene! Ama yaban-
domuzları gündüzleri orman kıyısına gelmez. Orma-
nın ta içlerine gitmek gerekir onları bulmak için.”

Parsın dönüşünü gören küçük, ak tavuk:

“O da öyle yapmış, çok uzaklara gitmiş,” dedi.
“Bu sabah döndüğünde bana söylemişti.”

Konuşulanları dinleyen buzağı söze karıştı:

“Olamaz!” diye atıldı. “Olamaz, çünkü ben çayır-
daydım, sabahleyin ırmağın oradan geçtiğini gör-
düm.”

Herkes parsa bakıyor, vereceği yanıtı heyecanla
bekliyordu. Pars önce hiç sesini çıkarmadı, bir süre
sonra konuştu:

“Buzağı yanılmış, hepsi bu,” dedi. “Buna şaşma-
dım doğrusu: Buzağının gözleri bu yaşta iyi gör-
mez. Doğalı üç hafta oldu daha. Ama siz ne demek

istiyorsunuz, kuzum? Neden böyle sorular soruyorsunuz?”

“Dün akşam domuzla kavga etmiştin, öcünü almak için bir köşede yemişsindir onu!”

“Domuzla kavga eden bir ben miyim?” diye atıldı pars. “Yenilmesi gerekseydi, siz neden yemecektiniz, büyükler? Sanki hiç domuz eti yememiş gibi konuşuyorsunuz! Buraya geldim geleli çiftliğin tek hayvanını kötü yola sürüklediğim, korkuttuğum oldu mu hiç? Ben olmasam, kaç tavuk tencereyi boylayacak, kaç hayvan kasaba satılacaktı! Ahırla kümesi haraca kesen bir kurtla iki tilkinin hesabını gördüğüm de cabası!”

Hayvanlar güvenlerini, minnetlerini gösterecek bir biçimde mırıldandılar.

“Ne yapalım, yitirdiğimiz domuz olsun,” diye söylendi büyükler. “Aynı şey başkalarının da başına gelmez inşallah!”

“Beni dinleyin, domuzun, birine yem olduğuna inanmamız için bir neden yok,” dedi ördek. “Belki de yolculuğa çıkmıştır. Neden olmasın? Ben de bir sabah sizlere bildirmeden yola çıkmıştım, şimdi buradayım işte, görüyorsunuz. Bekleyelim. Gene bize döneceğinden hiç kuşkim yok.”

Ama domuz hiç dönmeyecek, başına gelenleri de kimsecikler öğrenemeyecekti. Yolculuğa çıkması usa yatkın bir şey değildi. Düş gücü geniş bir hayvan sayılmazdı, rahat, düzenli bir yaşamdan hoşlanır, serüveni sevmezdi. Sonra coğrafya da bilmezdi, coğrafyayı umursamazdı bile. Parsın onu yediğine inanmaya gelince, o başka iş. Üç haftalık bir buzağının tanıklığı oldukça su götürür bir şey. Çalındığı, hırsızlara yem olduğu da düşünülebilir. Olağan bir şeydir bu.

Ne olursa olsun, zavallı hayvanın anısı, yaşamın gene eski biçimini almasını engellemedi. Büyükler bile çok geçmeden unutuverdiler onu. Oyunlar yeniden başladı, doğrusunu isterseniz, domuzun yitirmesinden sonra, oyunların tadı daha da arttı.

Delfin ile Marinet o yılki kadar güzel bir tatil geçirmediler yaşamlarında. Parsın sırtına biniyor, ovada, ormanda, uzun gezintilere çıkıyor, ördeği de hemen her zaman yanlarına alıyorlardı. O

da parsın boynuna biniyordu. Küçük kızlar iki ay içinde tüm ülkeyi iyice tanıdılar. Pars yeller gibi uçuyor, yolların bozukluğu onu durduramıyordu.

Tatil bitti, birkaç

güzel gün daha yaşandı, ama arkasından yağmurlar başladı, hele kasım yağmurları buz gibi soğuktu. Yel dallarda kalan son yaprakları da yere döküyordu. Pars eskisi gibi canlı değildi artık, çok ağır buluyordu kendini. Kendi isteğiyle dışarı çıktığı görülüyor avluya, oyun oynamaya gelmesi için yalvarıp yakarmak gerekiyordu. Sabahları gene ormana gidip avlanıyordu, ama fazla bir tat almıyordu. Geri kalan zamanlarda mutfaktan pek ayrılmıyor, sobanın yanında pinekliyordu. Ördek her gün yanına geliyor, günde birkaç saatini onunla birlikte geçiriyordu. Pars mevsimden dert yanıp duruyordu.

“Ova ne kadar hüzünlü,” diyordu. “Orman da öyle. Her şey, her şey hüzünlü! Benim ülkemde yağmur yağdı mı ağaçların yaprakları büyüyüverir, her şey daha yeşil olur. Burada yağmurlar soğuk, her şey hüzünlü, her şey pis...”

“Alışırısın,” diyordu ördek. “Sonra yağmur hep böyle sürüp gitmeyecek ki. Yakında kar yağacak. Ovanın pisliğinden söz edemeyeceksin o zaman. Kar, ak bir kuş tüyüdür, ördek tüyü gibi inceciiktir, her şeyi örter.”

Pars içini çekerek:

“Görmek isterdim,” diyordu.

Her sabah pencereye gidip dışarıya bakıyordu. Ama kış yalnızca yağmurdu sanki, her şey karanlık ve kapalıydı.

“Kar hiç yağmayacak mı?” diye soruyordu küçüklere.

“Çok kalmadı yağmasına. Bir-iki güne kadar hava değişecek.”

Delfin ile Marinet gökyüzüne heyecanla bakıyorlardı. Bizim pars ateşin önünde sararıp solmaya başlayalı beri, evi bir keder sarmıştı. Oyunu düşünen yoktu artık. Büyükler gene homurdanmaya başlıyor, hayvanlara kötü kötü bakarak birbirlerinin kulağına bir şeyler fısıldıyorlardı.

Pars bir sabah uyanınca her zamankinden daha çok üşüdüğünü duydu. Her günkü gibi pencereye gitti. Dışarıda her şeyin apak olduğunu gördü: Avlu, bahçe, ova, her yer apaktı, iri iri karlar düşüyordu. Pars sevinçten hırlayarak avluya çıktı. Ayakları sessizce yumuşak karlara gömülüyordu, üzerine yağın kar tüyleri öylesine inceydi ki, okşayışlarını zor duyuyordu. Yaz sabahlarının canım aydınlığına, eski günlerdeki gücüne yeniden kavuşmuş gibiydi. Çayırılar üstünde koşmaya, oynayıp sıçramaya başladı. Kimi zaman birden duruveriyor, karlar üstünde yatıp yuvarlanıyor, sonra gene var hızıyla koşmaya başlıyordu.

İki saat koşup oynadıktan sonra, soluk almak için durdu, titremeye başladı.

Birden kaygılanıverdi, gözleriyle evi aradı, evden çok uzakta olduğunu gördü. Kar yağmıyordu artık, ama sert bir yel başlamıştı. Pars, eve dönmeye önce bir an dinlenmek istedi, karların üstüne uzandı. Böylesine yumuşak bir yatak görmemişti hiç, ama kalkmak isteyince aklı başına geldi: Ayakları ağırlaşmıştı, bedeni zorlu bir titremeyle sarsılıyordu. Ev çok uzak geldi parsa, yel de çok sertti, yeniden koşmayı göze alamadı.

Öğle olmuş, pars hâlâ eve dönmemişti. Küçükler onu aramaya çıktılar. Ördekle yaşlı at da yanlarındaydı. Kimi yerlerde ayak izleri silinmişti bile. Ancak ikindiye doğru varabildiler yanına. Pars çok üşüyor, tir tir titriyordu, ayakları donmuş, katılaşmıştı. Dostlarının geldiğini gördü:

“Donuyorum,” diye inledi.

Yaşlı at soluğuyla ısıtmaya çalıştı onu, ama işiştenden geçmişti artık, ne yapsa boşunaydı. Küçüklerin ellerini yaladı, kedi miyavlamasından da ince bir miyavlamayla miyavladı. “Domuz... Domuz...” diye mırıldandığını duydu ördek. Koca parsın altın rengi gözleri yumuluverdi, bir daha da açılmadı.

Kaz Baba

Delfin'le Marinet yeni biçilmiş bir çimenlikte top oynuyorlardı. Ak tüylü, kocaman bir kaz geldi, koca gagasıyla ısıklık çalmaya başladı. Kızgın görünüyordu, ama küçük kızlar aldırmadılar bile. Topu birbirlerine atıyorlardı, kaçırmamak için gözlerini dört açmaları gerekirdi.

“Zızzst! Zızzst!” yapıyordu kaz, gittikçe daha zorlu çalıyordu ısılığını. Orada bulunuşunu bile fark etmemelerine sinirleniyordu. Küçük kızlar, topu atarken: “Varan bir!” “Varan iki!” ya da “Varan üç!” diye bağıryorlardı birbirlerine. Delfin'in “Varan bir!” demesiyle, topu burnunun üstüne yemesi bir oldu kazın. Önce hiç sesi çıkmadı, topun bir yerini koparıp koparmadığını anlamak için burnunu ovuşturdu, sonra birden gülmeye başladı. Marinet de kahkahayı koyuverdi, öyle bir güldü, öyle bir güldü ki, sarı saçları karmakarışık oldu. O zaman kaz kendisiyle alay ettiklerini sandı. Boynunu öne uzatıp kanat çırpırmaya başladı, tüyleri dik dik oldu, öfkeyle yanlarına yaklaştı.

“Sizi çimenliğimden kovuyorum,” dedi.

İki kızın arasında durmuş, küçük, kuşkulu, öfkeli gözleriyle bir birine bakıyordu, bir ötekine. Del-

fin gülmeyi kesti, ama Marinet açılmış ellere benzeyen ayaklarının üstünde badi badi dolaşan bu hantal yaratığı görünce daha çok güldü.

“Bu kadarı da fazla artık,” diye haykırdı kaz. “Bakın, bir daha söylüyorum...”

“Sen artık can sıkmaya başladın,” diye kesip attı Marinet. “Hadi, yavrularına git sen! Biz de şura-da rahat rahat oynayalım.”

“Evet, ben de yavrularımı bekliyorum, ama iki terbiyesiz yumurcakla, bir arada bulunmalarını istemiyorum. Hadi bakalım, çekin arabanızı!”

“Hadi oradan! Biz terbiyesiz değiliz!” dedi Del-fin.

“Bırak, homurdanıp dursun,” dedi Marinet. “Ne olacak, durmadan samalayan bir tüy yığını işte! Bir kez imenlik ne diye kendisinin oluyormuş ki? Kazların da imenliği olurmuş gibi! Hadi, at bana şu topu... varan ...”

Dönmeye başladı, damalı, mavi önlüğü dizlerinin üzerinde güzel bir halka oluşturdu. Delfin topu atmaya hazırlandı. Ama kaz gene araya girdi:

“Ya! Demek böyle!” dedi.

Var hızıyla Marinet’e doğru koştu, kocaman gagasını açmasıyla baldırına yapışması bir oldu,

tüm gücüyle sıkmaya başladı. Marinet’in canı çok acımıştı, çok da korkuyordu, çünkü kaz kendisini yiyecek sanıyordu. Ama ne kadar bağırsa, ne kadar ırpınsa

boşunaydı, kaz gittikçe daha çok sıkıyordu gagasını. Delfin koşa koşa gelip bıraktırma-ya çalıştı. Başına vuruyor, kanatlarından, ayaklarından tutup çekiyordu. Bu da kazı daha fazla kızdırıyordu. En sonunda Marinet’in baldırını bıraktı, ama

bu kez de Delfin'in baldırına yapıştı. Kızlar hüngür hüngür ağlıyorlardı. Komşu çimenlikte bir boz eşek vardı, çitin üzerinden boynunu uzatarak kulaklarını oynatıyordu. Çok iyi bir eşekti bu, tüm eşekler gibi uysal ve sabırlıydı. Çocukları, hele küçük kızları çok severdi; kulaklarına güldükleri zaman biraz üzülürdü, ama hiç kızmazdı; tam tersine, dost dost bakardı onlara, gülümser gibi yapardı, kulaklarının böylesine sivri olması kendisini de eğlendirirdi sanki. Çitin üzerinden her şeyi görmüş, her şeyi işitmiş, kazın bu çalımına, bu kötülüğüne çok sinirlenmişti. Küçük kızlar çırpınıp dururken, uzaktan bağırdı onlara:

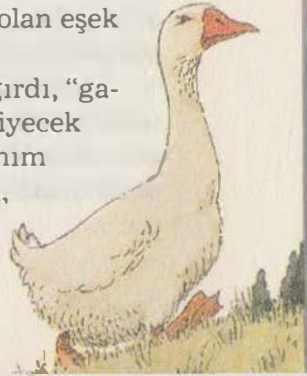
“Başını yakalayın, başını! İki elinizle tutup bir güzel döndürün! Ah, şu çit olmasaydı... Başından yakalayın diyorum size!”

Ama kızlar soğukkanlılıklarını yitirmişlerdi, hiçbir şey anlamıyorlardı eşeğin öğütlerinden. Bununla birlikte, onun bir dost olduğunu sesinden anlıyorlardı. Kurtulur kurtulmaz koşup onun yanına sığındılar. Kaz arkalarından gelmedi.

“Ben de topunuzu alıyorum; geri vermeyeyim de aklınız başınıza gelsin, bana saygı göstermeyi öğrenin!” diye bağırmakla yetindi.

Topu gagasının arasına alıp çayırın ortasında dönmeye başladı. Öyle bir kabarıyordu ki, tepeden tırnağa kursaktı sanki; başı da iki kanadının arasında tersine dönmüş, gibiydi. Kızılmayacak gibi değildi doğrusu. Çok sabırlı bir hayvan olan eşek bile kendini tutamadı:

“Şu koca budalaya bakın,” diye bağırdı, “gagasında bir topla kurum satıyor! Hiç diyecek yok doğrusu! Ama geçen ay, bizim hanım yastık yapmak için tüylerini yolarken, hiç de böyle kurum satamıyordun!”

Hem kızmış, hem de utanmıştı kaz, neredeyse boğulacaktı. Hiç hoşuna gitmiyordu eşeğin sözleri, çünkü ona çekeceği işkencenin yaklaştığını anımsatıyordu. Öyle ya, yılda iki kez, çiftçi kadın ince tüylerini yolar, boynunu çırılçıplak bırakırdı, piliçler de kendisini hindiye benzeterek gülerlerdi.

Bu arada, dönmeyi bırakarak çimenliğe gelmekte olan eşini ve yavrularını karşılamaya gitti. Ana kazın arkasında yarım düzine yavru kaz vardı. Hiç de kötü hayvanlar değildi bu kaz yavruları,

başlarına kakılabilecek hiçbir kusurları yoktu. Yaşları-

na göre biraz fazla ağırbaşlıydılar, ama bu da bir kusur sayılmazdı. Yosunlar gibi hafif, sarılı, grili tüyleri vardı. Ana kaz da oldukça iyi bir yaratıktı. Hatta kocasının kurumlu davranışlarından rahatsız olur, ikide bir kanadıyla dürterdi onu, “Ne oluyor-sun, dostum, ne oluyorsun! Kendine gel,” derdi. Ama kaz baba onun bu uyarılarını duymazlıktan gelirdi.

Şimdi topu gagasında tutarak sürüyü çimenliğin ortasına doğru getiriyordu. En sonunda durdu, topu yere bıraktı, yavrularına dönerek:

“Alın, size bir oyuncak,” dedi. “Kendi çimenliğimde bana saygısızlık eden iki yaramazın elinden aldım. Sizin olsun. Göle gitme saatine kadar güzel güzel oynayın.”

Yavru kazlar topa doğru yaklaştılar ya pek de istekli görünmüyorlardı, çünkü bununla nasıl eğlenebileceklerini bilmiyorlardı. Yumurta sanarak üzüntüyle uzaklaştılar yanından. Babaları çok üzüldü buna:

“Böylesine aptal kaz yavruları görmedim ömrümde,” diye homurdandı. “Olacak iş mi bu, sen onları eğlendireyim diye akla karayı seç, onlar da basıp gitsinler. Gelin bakalım, size ben öğreteceğim top oynamayı, o zaman eğlenirsiniz!”

“Ne oluyorsun?” diye atıldı ana kaz.

“Ya! Sen de onlardan yana çıkıyorsun, öyle mi? İyi ya, sen de top oynayacaksın öyleyse!”

Görüyorsunuz ya, bizim kaz yabancılara iyi davranmadığı gibi, kendi ailesine de iyi davranmıyordu. Kaz babanın ana kazla yavru kazlara top oynamayı öğrettiği sırada, küçük kızlar eşeğin yanına geliyor, çitin altından kayıyorlardı. Kaz öyle kötü ısırılmıştı ki, ayaklarını sürükleye sürükleye yürüyorlardı, ama ağlamıyorlardı, yalnız Marinet hâlâ göğüs geçiriyordu.

“Ne pis hayvan, görüyorsunuz ya!” dedi eşek. “Tepem attı doğrusu. Çevremde oynayan küçük kızlar görmek beni çok sevindirir. Vay, kaba herif, vay! Söylesenize, çok mu acıttı?”

Marinet sol bacağındaki kırmızı izi gösterdi. Delfin’in de sağ bacağında aynı iz vardı.

“Evet, çok acıttı, yaktı neredeyse.”

Eşek başını eğerek bacaklarına üfledi, kızlar hiç acı duymaz oldular. Eşek çok iyi yürekliydi de ondan iyi gelmişti soluğu. Kızlar ona teşekkür edip dostça boynunu okşadılar. Eşek çok mutluuydu.

“Kulaklarıma da dokunabilirsiniz,” dedi onlara. “Bunu çok istiyorsunuz, görüyorum.”

Kulaklarını da okşadılar, kıllarının böylesine yumuşak olmasına biraz şaşmışlardı.

“Kulaklarım çok uzun, değil mi?” dedi eşek, başını önüne eğdi.

“Biraz,” diye yanıt verdi Marinet, “ama o kadar da değil. Ne olursa olsun, sana çok yakışıyor bu kulaklar.”

“Kulakların böylesine uzun olmasa, seni bu kadar sevemezdim, gibime geliyor,” dedi Delfin.

“Öyle mi dersiniz? Güzel, ama ne de olsa...”

Eşek duraladı, hep kulaklarından söz edip de çocukların canını sıkmaktan korkarak başka şeylerden söz açmak istedi.

“Az önce, kaz sizi ısıtırken, söylediklerimi anlamadınız. Bağırıp duruyor, başından yakalayıp şöyle güzelce bükün diyordum. Evet, iki elinizle yakalayıp iki-üç kez çevrenizde döndürmeniz gerekirdi. Onun aklını başına getirmenin en iyi yolu budur. Kendini yeniden ayaklarının üstünde bulunca, neye uğradığını bilemez, başı döner, güçlkle durur ayakta. Bu da onda öyle kötü bir anı bırakır ki, kendisine böyle bir ders veren kişiyi bir daha ısıramaz.”

“Çok güzel, çok güzel, ama önce başını yakalamak gerekir. Yakalarken, elimizi ısırabilir, bu da tehlikeli bir şey,” dedi Marinet.

“Doğru, daha çok küçüksünüz, ama ben sizin yerinizde olsam, gene de denerdim.”

Küçük kızlar başlarını sallıyorlar, kazdan çok korktuklarını söylüyorlardı. Eşek birden gülmeye başladı, sonra çayırında eşi ve çocuklarıyla top oynayan kazı gösterdi. Kabarıp duruyor, ana kazı itiyor, yavru kazların beceriksizliğine kızıyordu. Sürünün en beceriksiz kazı kendisiydi. Gene de: “Bakın, ben

“nasıl yapıyorum, beni örnek alın,” deyip duruyordu. Topu atamıyor, ayaklarıyla itmekle yetiniyordu. Delfin de, Marinet de, eşek de kahkahalarla gülüyor, “Kaçırıldı, kaçırıldı!” diye bağırma fırsatını kaçırmıyorlardı. Kaz beceriksiz olduğunu anlamak istemiyor, alayları, kahkahaları duymazlıktan geliyordu. Topu on kez kaçırıldıktan sonra yakalayınca, her şeyi yapabileceğini sandı.

“Şimdi size üçlemeyi öğreteceğim,” dedi yavru kazlara. “Kaz ana, sen topu bana atacaksın. İyi bakın bana.”

Kaz ananın karşısında birkaç adım geriledi. Kaz ana topu ayağıyla itmeye hazırlanırken, bizimki tüm gözlerin kendi üzerine dikildiğini anlaşılarak kursağını şişirdi.

“Oldu mu? Hadi, üçleme!” diye bağırdı.

Kaz ana topu iterken, bizimki de küçük kızların yaptığı gibi olduğu yerde dönmeye başladı. Önce ağır ağır dönüyordu, ama eşek bağırarak biraz hızlı dönmelerini söyleyince, öyle bir atıldı ki, üç kez döndükten sonra duramadı. Bayağı şapşallaşmıştı zavallı, başını bir o yana, bir bu yana salladı, sendeleye sendeleye birkaç adım yürüdü, bir sağa, bir sola düştü. Boynu çökmüş, gözleri tersine dönmüştü. Bizim eşek öyle bir gülüyordu ki, dört nalının dördü de havadaydı. Küçük kızların da keyfine diyecek yoktu. Yavru kazlar bile, babalarına saygı göstermeleri gerekirken, kıkır kıkır gülmekten kendilerini alamıyorlardı. Yalnızca ana kaz gülmüyor,

baba kazın üzerine eğilerek, alçak sesle kalkmasını söylüyordu.

“Ne oluyorsun, dostum, ne oluyorsun,” diyordu. “Yakışır mı sana! Yabancılar bize bakıyor.”

Bizim kaz sonunda doğrulmayı başardı, ama hâlâ başı ağrıyordu, bir dakika süresince, hiç sesini çıkarmadı. Gagasını açar açmaz, beceriksizlik etmediğini söylemek istedi.

Bu sırada, Delfin topunu istiyordu.

“Görüyorsun işte, kazlara göre değil bu oyun,” dedi.

“Hele baba kazlara hiç yakışmıyor,” dedi eşek. “Az önce gördük, kendini gülünç düşürdün. Hadi, ver şu topu!”

“Alıyorum dedim ya size,” dedi kaz. “Bu sorun kapandı artık.”

“Kaba ve yalancı olduğumu biliyordum. Bir hırsızlığın eksikti.”

“Hiçbir şey çalmadım ben, çimenliğimdeki her şey benimdir. Rahat bırak beni. Bir merkepten ders alacak değilim!”

Eşekçik bu son sözcüğü işitince başını önüne eğdi, bir daha da ağzını açmayı göze alamadı. Hem üzülüyor, hem utanıyor, küçük kızlara bakarken nasıl davranacağını bilemiyordu. Ama Delfin’le Mari-net ona aldırış bile etmiyorlardı, topları ellerinden gitmişti, kendi üzüntüleri kendilerine yeterdi.

Kaz babaya bir kez daha yalvardılar, ama o dinlemedi bile. Eşi ve yavrularıyla birlikte göle gitmeye hazırlanıyor, kaz anaya topu gagasına almasını söylüyordu. Küçük göl çimenliklerin sonunda, korunun sınırında bulunduğu için, yavrularıyla birlikte, eşekle küçük kızın durduğu çitin önünden geçti. Bu sı-

rada, bilgisini artırmayı çok seven bir yavru kaz, annesinin gagasında taşıdığı topu göstererek bunu hangi kuşun yumurtladığını sordu. Kardeşleri gülmeye başladılar, kaz baba suratını astı.

“Kes sesini,” dedi, “eşegin birisin sen.”

Bunu bile bile yüksek sesle söylemiş, söylerken de gözlerini eşeğe çevirmişti. Eşek yüreğinden vurulmuşa döndü. Ama küçüklerin neredeyse ağla-

mak üzere olduklarını görüp de Marinet'in içini çektiğini duyunca, kendi acısını unutarak onları avutmaya çalıştı:

“Topunuz elden gitmiş sayılmaz daha. Ne yapacaksınız, biliyor musunuz? Az sonra, kaz suya girince, göle gideceksiniz. Topu gölün kıyısına bırakacaktır, siz de koşup alıverirsiniz, olur biter. Ben size ne zaman gideceğinizi söylerim. Şimdi konuşalım biraz. Demek istiyorum ki...”

Eşek içini çekti, sesini düzeltmek için öksürdü. Biraz şaşkın görünüyordu.

“Bakın,” dedi, “az önce şu pis kaz, merkep dedi bana. Evet, bilmiyor değilim, bir adım da bu benim, ama o bir başka türlü söyledi. Önümüzden geçerken de çocuklarından birine, ‘Eşegin birisin sen,’ dedi, ‘budalanın birisin,’ demek istedi yani, anımsıyor musunuz? Bir kimsenin aptal olduğunu söylemek isteyince neden hep, ‘Eşegin biridir,’ derler, bilmek isterdim doğrusu.”

Küçük kızlar kızarmaktan kendilerini alamadılar, çünkü onların da sık sık kullandıkları bir yergiydi bu.

“Bakın,” dedi eşek, “duyduğuma göre, okulda bir çocuk derslerini bilmeyince, öğretmen onun başına bir eşek başlığı taktırıp köşeye atarmış. Sanki şu koca dünyada eşekten daha aptalı yokmuş gibi! Anlarsınız ya, benim için çok can sıkıcı bir şey bu.”

“Gerçekten de öyle,” dedi Delfin, “bana kalırsa, sana biraz haksızlık ediyorlar.”

“Sizce ben şu kazdan daha mı aptalım?”

“Yok canım, daha neler!”

Küçük kızlar, “Yok canım,” diyorlardı ya kendileri de fazla inanmıyorlardı söylediklerine. Eşegin budalalığı konusunda çok şeyler dinlemişlerdi, içlerinde büyük bir kuşku vardı. Eşek onları bir haksızlığa kurban gittiğine inandırmayı başaramayacağını anladı. Kesin kanıtlar olmadıkça inanmayacaklardı.

“Ne yapalım, yavrularım, öyle olsun,” diye içini çekti. “Bana kalırsa, göle gitme zamanı geldi. Başaramazsanız, bana söyleyin.”

Kızlar, küçük gölün kıyısına gelince, toplarını geri almaktan umudu kestiler. Kaz baba, eşegin söylediği kadar da budala değildi, ne olur, ne olmaz diye topu gölün ortasına götürmüştü. Top yavru kazların yanında yüzüyor, onlar da az öncekinden çok daha iyi eğleniyorlardı.

“İlk kez kim tutacak” oynuyor, topu kanatlarının altında saklıyorlardı. Bir başka zamanda olsa, küçük kızlar onların bu çırpınmalarından çok hoşlanırlardı. Kaz babaya gelince, o da şu otlar üstündeki hantal yaratık değildi artık. Gülünç bir yanı yoktu, rahat rahat yüzüyor, güzel ve gururlu görünüyordu, birdenbire değişivermişti sanki. Tüm kızgınlıklarına karşın küçük kızlar da ona hayranlık duymaktan kendilerini alamıyorlardı. Ama kazın kötü yüreklili-

gi geçmemiştir, topu göstererek bağırmaya başladı:

“Hah ha! Kıyıya bırakırım sandınız değil mi? O kadar da budala değilim! Sağlam yerde şimdi, zor alırsınız!”

Ama söylemediği bir şey vardı: Toptan öyle tiksiniyordu ki, gölün kıyısına gelince, bir çakıl taşı gibi dibe gideceğini umarak suya atmıştı onu. Topun yüzdüğünü görünce, ilk şaşırın kendisi olmuştu, ama çocuklarının önünde şaşkınlığını belli edemeyecek kadar gururluydu. Delfin bir kez daha onu yumuşatmaya çalıştı, incelikle konuştu:

“Hadi, kaz baba, ne olursun, birazcık anlayışlı ol, ver şu topumuzu, yoksa büyüklerimiz bize çok kızarlar.”

“Kızmaları da çok iyi olur. Benim çimenliğimde yaramazlık etmenin ne demek olduğunu anlarsınız böylece. Büyüklerinizi görseydim, kızlarını çok kötü yetiştirdiklerini söylerdim onlara. Benim yavrularım izinsiz olarak onların yanına gidecek olsa, onlar ne yaparlardı acaba, bilmek isterdim doğrusu. Bereket versin, benim sevgili yavrularım nasıl davranmak gerektiğini iyi bilirler, benden öğrendiler bunu.”

Marinet omuz silkti:

“Tamam, tamam, kapa gaganı,” diye atıldı, “eşeklikten başka bir şey değil bu söylediklerin.”

Hemen arkasından dudaklarını ısırdı, eşek için yakışsız bir söz söylediğine üzülmüştü.

“Eşeklik mi?” diye haykırdı kaz baba. “Sizi gidi saygısızlar sizi! Şimdi sizin baldırlarınızı ısırayım da görün! Durun, sudan çıkayım da!”

Kıyıya doğru yüzmeye başlamıştı bile. Bacaklarındaki gaga izleri hâlâ belli olan küçük kızlar kaçıp kurtuldular.

“İyi ki kaçtınız,” dedi kaz baba, “yoksa kanatıncaya kadar ısıracaktım. Topa gelince, hiç umutlanmayın, bir daha hiç göremeyeceksiniz onu. Çok güzel bir yer düşündüm, oraya saklayacağım. Bulana aşkolsun!”

Küçük kızlar doğruca evlerine gittiler. Eşegin yanından geçmeyi göze alamamışlardı. Marinet ağzından kaçırdığı o uğursuz sözcüğü düşündükçe üzülüyordu. Hava da birdenbire değişmişti, çok soğuktu. Gök bulutsuzdu, kuzeyden dondurucu bir yel esiyor, bacaklara iğne gibi batıyordu. Delfin’le Marinet azar işitmekten korkuyorlardı, ama büyükler topsuz döndüklerini fark etmediler.

“Bu mevsimde böyle soğuk görülmüş şey değil,” diyordu babaları. “Hiç kuşum yok, bu gece öyle bir don olacak ki, taşları çatlatacak.”

“Bereket versin ki, uzun sürmez bu soğuklar,” diyordu anneleri, “daha çok erken.”

Kaz babayla çocukları, küçük gölden ayrıldıktan sonra, eşegin bulunduğu çitin önünden geçtiler. Kaz ana gagasında küçük kızların topunu taşıyor, yavru kazlar da babalarına havanın soğukluğundan yakınıyorlardı.

“Bak şu işe! Bakıyorum, topu gene vermemişsin!” dedi eşek. “Umarım, yarın verirsin.”

“Ne yarın, ne de öbür gün!” dedi kaz baba. “Bende kalacak, şimdi gidip güvenli bir yere saklayacağım, kendime göre bir yere.”

“Kazların gizleme yerlerini bulmak çok da zor olmasa gerek.”

“Orasını bilmem ama senin gibi bir sıpa parçası zor bulur benim gizleme yerimi!”

“Hadi ordan!” diye yanıt verdi eşek. “Aramaya bile girişmeyeceğim. Rahatımı bozmadan da alırım o topu ben senden!”

Kaz baba işi alaya döktü:

“Çok merak ettim doğrusu, nasıl alacağını görmek isterdim,” dedi.

Eşikle yavrularının ardından yetişmek için uzaklaşmaya başladı, ama birkaç adım yürüdükten sonra gene durdu:

“Şu iki yumurcağın çekilir yanı yok doğrusu,” dedi. “Az önce saçma sapan konuşan birine: ‘Kes sesini, eşekliği bırak!’ dediklerini duydum. Evet, böyle konuştular işte.”

“Saçma sapan konuşan da sendin kuşkusuz.”

Kaz baba yanıt vermeden uzaklaştı, ama kızdığını belli oluyordu. Eşek yalnız kaldı, küçük kızların sözünü düşündü uzun uzun. Sonra soğuktan sızlayan kulaklarının ucundan güzel bir düşünce indi aklına, kendi kendine gülmeye başladı. Ertesi sabah, erkenden çimenliğe gitti. Hava çok soğuktan, ne zamandır böyle soğuk görülmemişti. Çitin yanında, ısınabilmek için, dört ayağının üstünde dans etmeye başladı. Küçük kızların okula gittiklerini görünce, onlara seslendi. Onlar da kaz babanın çimenlikte olmadığını anladıktan sonra, koşa koşa gelip günaydın, dediler.

“Büyükleriniz sizi azarladı mı, çocuklar?” diye sordu eşek.

“Hayır,” dedi Marinet, “topun yokluğunu anlamadılar daha.”

“Öyleyse hiç üzülmeyin, çocuklar. Yarın akşam topunuzu avucunuzda bilin.”

Küçüklerin gitmesinin üzerinden beş dakika bile geçmeden, bizim eşek kaz babanın eşi ve yavrularının önünde ilerlemekte olduğunu gördü. Tüm aileyi selamladıktan sonra, kaz anaya böyle sabah sabah nereye gittiklerini sordu. O da:

“Göle gidiyoruz, sabah banyomuzu yapacağız,” dedi.

“Çok üzgünüm, kaz anacığım,” dedi eşek, “bu sabah size banyo yaptırmamak kararındayım.”

Kaz baba gülmeye başladı, acır gibi konuştu onunla:

“Sen öyle karar verdin diye dinleyecek miyim sanıyorsun?”

“Senin ne düşündüğünü bilemem, ama ben kararımı verdim, dün gece gölü kapattırdım, sen kızların topunu geri vermedikçe de açtırmayacağım.”

Kaz baba, eşeğin çıldırdığını düşündü.

“Hadi, yürüyün, banyomuzu yapmaya gidiyoruz,” diye seslendi yavrularına. “Şu pis merkebin sözlerini ne diye dinliyorum, bilmem.”

Yavru kazlar küçük gölü görünce sevinçten çılgınlıklar kopardılar, suyun yüzünün hiçbir zaman böylesine düz, böylesine parlak olmadığını söylediler. Kaz baba buz görmek şöyle dursun, adını bile duymamıştı, çünkü geçen kış çok ılık geçmiş, hiçbir yerde don olmamıştı. O da suyu her zamankinden

daha güzel buldu, hiç diyecek yoktu keyfine.

“Tadına doyulmaz bir banyo yapacağız bugün,” dedi.

Her zaman olduğu gibi, ilkin kendisi indi küçük göle, şaşkınlıktan bir çığlık kopardı. Suya gömülecek yerde, taş gibi sert bir yüzey üstünde yürüyordu. Kaz anayla yavrular da gelmişler, şaşkınlıktan küçükdillerini yutmuşlardı, hiç sesleri çıkmıyordu.

“Gerçekten kapattı mı yoksa gölü?” diye homurdanıyordu kaz baba. “Hayır, olamaz, az ötede su buluruz.”

Birçok kez dolaştılar küçük gölü, ama ayaklarının altında hep o soğuk demirden yüzeyi buldular.

“Anlaşıldı, gölümüzü kapatmış,” dedi kaz baba.

“Çok yazık!” dedi kaz ana. “Banyosuz bir gün, acı bir gün demektir, hele çocuklar için! Sen şu topu geri versen, iyi edersin.”

“Karışma işime, ben ne yapacağımı bilirim. Bu konudan hiç kimseye söz edilmeyecek, anlaşıldı mı? Pis bir merkep karşısında yenik düştüğümü kimse bilmemeli.”

Bir köşeye gizlenmek üzere kümese döndüler. Çitin önünden geçerken, elden geldiğince uzaktan gitmek istediler, ama eşek gene de bağırdı:

“Topu geri verecek misin? Gölü açayım mı?”

Kaz baba yanıt vermedi, hemen boyun eğmeyecek kadar gururluydu. Çok sinirliydi, bulamarcına gagasını bile sürmedi. Öğleden sonra, eşeğin gölü kapatmasına olanak bulunup bulunmadı-

ğını düşündü. Düş mü görmüştü yoksa? Uzun duramlardan sonra, gidip bir kez daha bakmaya karar verdi. Düş görmediğini anladı. Küçük göl sımsıkı kapalıydı. Gidişinde de, dönüşünde de, bizim eşek topu geri verip vermeyeceğini sordu.

“İyi düşün, iş işten geçmesin, sonra çok üzülürsün!”

Ama kaz baba başını dimdik tutarak yürüyüp geçti. En sonunda, ertesi sabah, anlaşılmaya kendisi girişmemek için, kaz anayı yolladı eşeğin yanına. O sırada, Delfin’le Marinet de eşeğin yanındaydılar. Hava dünkü kadar soğuk değildi, küçük gölün üzerindeki buzlar erimeye başlamıştı bile.

Eşek öfkeli gibi görünmeye çalışarak,

“Bana bak, kaz ana, top elime gelmedikçe, hiçbir sözünüzü dinlemem,” dedi. “Kocanıza söyleyin. Sizin adınıza üzgünüm, iyi bir yaratıksınız, ama kocanız çok inatçı bir kaz, hepinizin başını derde sokuyor.”

Kaz ana hızlı hızlı uzaklaştı. Gülmemek için kendilerini zor tutan küçükler, diledikleri gibi eğlenbildiler böylece.

“Umarım, kararını vermeden önce göle bakmaz,” dedi Delfin. “Yoksa buzların erimekte olduğunu kolayca anlar.”

“Hiç korkmayın, göreceksiniz, topu alıp gelecektir,” dedi eşek.

Gerçekten de, kaz baba sürüsünü arka sıra takıp gelmekte gecikmedi. Gagasında taşıdığı topu öfkeyle çitin öbür yanına attı. Marinet topu aldı. Kaz da göle gitmeye hazırlandı. Ama eşek, soğuk bir sesle:

“Daha işin bitmedi,” dedi, “şimdi de geçen gün ısırdığın kızlardan özür dileyeceksin.”

“Ben mi özür dileyecektim?” diye haykırdı

kaz baba. "Olmaz öyle şey! Yaşamım boyunca göle girmem, daha iyi!"

Hemen geri döndü, çocuklarını alıp çiftliğin avlusuna gitti. Burada, çamurlu su birikintisine batıp çıkarak gölü unutmaya çalıştı. Bir hafta tuttu kendini. Özür dilemeye karar verdiği zaman, gölün üzerindeki buzlar eriyeli altı gün olmuştu, hava öylesine sıcaktı ki, ilkbahar gelmiş gibiydi.

"Bacaklarınızı ısırdığımı için özür dilerim, beni bağışlayın," dedi kaz baba, öfkesinden kekeliyordu. "Yemin ediyorum, bir daha yapmayacağım."

"İşte bunu beğendim," dedi eşek. "Gölü açıyorum, gidin, yıkanın."

O gün çok uzun sürdü bizim kaz babanın banyosu. Çiftliğe döndüğü zaman, başına gelenlerin dedikodusu yayılmaya başlamıştı. Tüm hayvanların alaylarına katlanmak zorunda kaldı. Kazın bu denli budala, eşeğinse bu denli açıkgoz olması karşısında, herkesin ağzı açık kalıyordu. İşte bu nedenle, o gün bugün, eşeğin budalalığından söz edilmez; tam tersine, bir insanın akıllılığını övmek istediler mi, "Eşek gibi akıllı," derler.

Eşekle At

Delfin'le Marinet yataklarına yattılar, ama pırıl pırıl bir ay ışığı giriyordu odalarına, hemen uyuyamadılar.

Kardeşinden azıcık daha sarışın olan Marinet:

“Ben ne olmak isterdim, biliyor musun?” dedi. “At olmak isterdim. Evet, at olmak çok hoşuma giderdi doğrusu. Dört güzel toynağımı, bir yelem, güzel kıllı bir kuyruğum olurdu, herkesten daha iyi koşardım. Sonra, ak bir at olmak isterdim elbette.”

“Ben o kadarını istemiyorum,” dedi Delfin. “Alnında ak bir benek bulunan boz bir eşek olmak yeterdi bana. Benim de dört toynağımı, iki koca kulağım olurdu, onu oynatarak eğlenirdim, özellikle de tatlı tatlı bakan bir çift gözüm olurdu.”

Bir süre konuştular daha, Marinet'in at, Delfin'in alnında ak bir benek bulunan boz bir eşek olma isteğini son bir kez dile getirdikleri sırada, uyku bastırıverdi. Yaklaşık bir saat sonra ay battı. Arkasından da bir benzeri daha görülmemiş, kara mı kara, yoğun mu yoğun bir karanlık çöktü. Ertesi gün, köyden birçok kişi bu karanlıkta bir zincir şıkkırtısı, aynı zamanda da incecikten bir müzik ve bir an bile yel çıkmamış olmasına karşın bir fırtına

uğultusu işittiklerini söylediler. Evin kedisi, hiç kuşkusuz birçok şeyin ayrı-mındaydı, birkaç kez küçük kızların pencerelerinin altından geçti, gırtlığı-nın tüm gücüyle seslendi onlara, ama öyle derin bir uykuya dalmışlardı ki işitmediler. Köpeği yolladı, o da sesi-ni duyurmayı başaramadı.

Sabah erkenden, Marinet göz-lerini araladı ve kirpiklerinin ara-sından kız kardeşinin yastığının üzerinde hem kocaman ve hem de tüy-lü iki kulak görür gibi oldu. Kendisi de olduk-ça kötü bir biçimde yatmış, rahatsız mı rahatsız, çarşaflara ve yorgana yapışmış gibiydi. Bununla bir-likte uyku, merakından daha baskın çıktı, gözka-pakları kapanıverdi. Delfin de çok uykuluydu, kız kardeşinin yatağına şöyle bir göz attı. Onu koskoca-man, şaşılacak kadar şişkin buldu. Gene de uyudu. Bir an sonra ikisi de uyanıyor, birbirlerinin yüzleri-nin alt yanına dokunuyorlardı, çünkü her ikisinin de yüzünün alt yanı uzamış ve biçim değiştirmişti. Başını Marinet'in yatağından yana çevirince, Delfin bir çığlık kopardı. Yastığın üstünde göre-ceğini sandığı sarışın başın yerinde bir at başı vardı. Marinet de karşısında bir eşek surati görünce daha az şaşırmadı, o da bir çığlık kopardı. Zavallı kardeşler birbirlerini daha yakından görebilmek için gözlerini koca-man kocaman açarak boyunlarını yataktan dışarıya uzatıyor, başlarına geleni anlamakta güçlük çekiyorlardı. Her ikisi de kardeşinin nereye gittiğini, yatağında neden bir hayva-nın yer aldığını soruyordu kendi kendine.

Marinet neredeyse kahkahayı koyverecekti, ama kendini inceleyip de göğsünü, kıllı bacaklarını, toynaklarını görünce, dünkü dileklerin gerçekleştiğini anladı. Delfin de boz kıllarına, toynaklarına, ak çarşafın üzerinde uzun kulaklarının gölgesine bakarken, gerçeği anladı. İcini çekti, ama iç çekiş gevşek dudaklarının arasından geçerken büyük bir gürültü çıkardı. Kendisinin de tanımadığı titrek bir sesle:

“Sen misin, Marinet?” diye sordu.

“Evet,” diye yanıtladı Marinet. “Sen misin, Delfin?”

Biraz zor da olsa, yataklarından inip dört ayak üstünde durdular. Delfin güzel bir sipa olmuştu, kız kardeşinden çok daha küçüktü, o kendisini bir boy geçen sıkı bir katanaydı.

“Kılların çok güzel, yeleni de görsen çok sevinirdin herhalde,” dedi kardeşine.

Ama zavallı koca at koşmayı düşünmüyordu. Yatağının başucunda, iskemlenin üzerinde duran küçük kız giysisine bakıyordu. Bu giysinin içine belki hiçbir zaman giremeyeceğini düşündü, çok üzüldü ve tir tir titredi. Boz eşek onu yatıştırmak için elinden geleni yapıyor, sözlerinin hiç mi hiç işe yaramadığını görünce, kocaman ve yumuşacık kulaklarıyla boynunu okşuyordu. Anne oda-

ya girdiğinde, birbirlerine sokulmuşlar-

dı, at başını sıpanın başının üzerine eğmişti, ne o gözlerini yukarı çevirebildi, ne öteki. Anne kendi hayvanları da olmayan bu iki hayvanı kızlarının odaya sokmalarını çok tuhaf buldu, çok kızdığını belirtti.

“İyi de nerede bu deli kızlar? Giysileri iskemlelerin üzerinde olduğuna göre, herhalde odada saklandılar. Hadi, çıkın gizlendiğiniz yerden! Ben oyun oynayacak havada değilim...”

Kızlar ortaya çıkmayınca, gidip iki yatağı da yokladı, sonra, yatağın altına bakmak için eğilirken, bir mırıltı işitti:

“Anne... Anne...”

“Evet, evet, sesinizi duyuyorum... Hadi, ortaya çıkın. Hemen söyleyeyim, yaptığınızı hiç mi hiç beğenmedim...”

“Anne... Anne...” diye bir ses işitti gene.

Boğuk mu boğuk seslerdi bunlar, tanımakta güçlük çekiyordu. Kızlarını odada bulamayınca, onları sorguya çekmek için geri döndü, ama eşekle atın kederli bakışlarını görünce donup kaldı. İlk eşek konuştu:

“Anneciğim, Marinet’i de, Delfin’ini de arama,” dedi. “Şu koca atı görüyor musun? O Marinet, ben de Delfin’im.”

“Siz neler zırvalıyorsunuz öyle? Görüyorum ki kızlarınız değilsiniz siz!”

“Hayır, anne, biz senin iki kızın,” dedi Marinet.

Zavallı anne Marinet’le Delfin’in sesini tanıdı sonunda. Başlarını omuzlarına dayayarak uzun süre ağladılar onunla.

“Bir dakika bekleyin, babanızı çağırayım,” dedi anneleri.

Baba da geldi, o da uzun uzun ağladıktan sonra, bu durum değişiminin kızları için zorunlu kıldığı yeni yaşamı düşündü. Bir kez, odalarında kalmaları söz konusu olamazdı, burası büyük hayvanlar için

fazla dardı. Yapılabilecek en iyi şey, temiz birer yataklık ve kuru ot dolu birer yemlik hazırlayıp ahıra yerleştirmekti onları. Baba avluda arkalarından geldi, ata bakarken, dalıp gitti: "Ne de olsa güzel bir hayvan," diye söylendi.

Hava güzel olduğu zaman, atla eşek pek ahırda kalmayıp çayırlara gidiyor, burada zamanı otlamakla, bir zamanlar kendileri olan iki küçük kızı konuşmakla geçiriyorlardı.

"Anımsıyor musun," diyordu at, "bir gün biz bu çayırdan oynarken, bir kaz gelmiş, topumuzu almıştı..."

"Benim de bacaklarımı ısırılmıştı..."

Sonunda iki hayvanın gözlerinden yaşlar boşanıyordu. Yemek saatlerinde, büyükler yemeklerini yerken, mutfağa gelip köpeğin yanına çöküyor, her şeyi sevecen bir bakışla izliyorlardı. Ama, birkaç gün sonra, onlara çok iri olduklarını, fazla yer tuttuklarını, yerlerinin mutfak olmadığını anlattılar. Onlar da avluda kalıp başlarını pencereden uzatmakla yetinmek zorunda kaldılar. Büyükler Delfin'le Marinet'in başına gelenlere çok üzülüyorlardı, ama, bir ayın sonunda, bunu o kadar da düşünmüyor, eşekle atı görmeye bayağı alışıyorlardı. Kısacası, artık o kadar özenli davranmıyorlardı onlara. Örneğin anneleri ilk günlerde yaptığı gibi atın yelesine eskiden Marinet'in kullandığı kurdeleyi bağlamıyor, bi-

lezikli saati de eŖeğin ayağına takmıyordu. Sonra bir gün, baba sinirli bir biçimde ögle yemeğini yerken, iki hayvanın pencerenin aralığından başlarını uzattıklarını gördü.

“Çekilin bakalım oradan, ikiniz de!” diye bağırdı. “Hep böyle gözünü mutfığa dikmek hayvanlara hiç yakışmıyor... Sonra böyle günün her saatinde ayakaltında dolaşmak da ne oluyor? Ev neye benziyor siz böyle yapınca? Dün bahçede gördüm sizi, bu kadarı da fazla artık! Bundan böyle ya çayırdı olacaksınız, ya ahırda.”

Bizimkiler başlarını önlerine eğip uzaklaştılar, hiç olmadıkları kadar mutsuzdular. O günden sonra babalarının yoluna çıkmamaya özen gösterdiler, artık yalnızca ahırda, yattıkları yeri düzeltmeye geldikçe gördüler onu. Büyükler eskisinden de korkunç görünüyor, bilmedikleri bir kusurdan dolayı suçlu buluyorlardı kendilerini.

Bir pazar günü, öğleden sonra, çayırdı otlarken, Alfred Amcalarının geldiğini gördüler. Daha uzaktan bağırmaya başladı büyüklere:

“Günaydın! Benim, Alfred Amca! Size merhaba demek ve iki küçük kızı öpmeye geldim... Ama onları göremiyorum.”

Büyükler:

“Şansınız yokmuş,” diye yanıtladılar. “Onlar Jeanne Teyzelerindeler!”

Eşekle at Alfred Amca’ya küçük kızların evden ayrılmadıklarını, gözlerinin önündeki şu iki hayvana dönüştüklerini söylemeyi çok istiyorlardı. Durumlarını değiştiremezdi, ama onlarla ağlayabilirdi, bu da az şey değildi. Büyüklerini sinirlendirmekten korktular, konuşmayı göze alamadılar.

“İki sarışınımı göremediğime üzüldüm doğrusu,” dedi Alfred Amca. “Ama, bakıyorum, güzel bir atınız ve güzel bir eşeğiniz var. Bunları hiç görmemiştim, siz de son mektubunuzda hiç söz etmemiştiniz onlardan.”

“Bunlar ahırımıza geleli bir ay olmadı.”

Alfred Amca, iki hayvanı okşarken, bakışlarının tatlılığına, okşasın diye hemen boyunlarını uzatmalarına çok şaşıtı. Hele at önünde dizlerini büküp de, “Çok yorgun olmalısınız, Alfred Amca. Sırtıma binin de sizi mutfağa kadar götürüyüm,” deyince, büsbütün şaşırdı.

“Şemsiyenizi de bana verin,” dedi eşek. “Onu yük etmenize değmez. Kulaklarımdan birine takıverin.”

“Çok nazıksınız,” diye yanıtladı Alfred Amca. “Ama yol o kadar kısa ki rahatsız olmanıza değmez.”

“Bizi mutlu ederdiniz,” diye içini çekti küçük eşek.

Büyükler:

“Yetti artık,” diye sözlerini kestiler. “Amcanızı rahat bırakın da gidin çayırın ucunda otlanın. Amcanız yeterince gördü sizi.”

Büyüklerin, bir eşeğe ve bir ata kendisinden söz ederken “amcanız” demeleri konuğu biraz şaşırttı. Ama iki hayvana dostluk duyduğundan, bu söz onu hiç de sarsmadı. Eve doğru giderken, birkaç kez geriye döndü ve onlara şemsiyesini sallayarak sevgisini gösterdi.

Çok geçmeden yemler azalmaya başladı. Kuru ot çok azalmıştı, bunu da daha çok öküzleri ve inek-

leri düşünerek ölçülü kullanıyorlardı, gerek çalışmaları, gerek sütlerinin niteliği nedeniyle özel bir ilgi gösteriyorlardı onlara. Yulafa gelince, eşekle at yulaf yüzü görmeyeli çok zaman geçmişti. Artık çayır-lara da bırakmıyorlardı onları, çünkü daha çok kuru ot elde etmek için otlara dokunulmuyordu. Ancak yol kıyılarındaki çukur ve yükselti-lerde otlanacak bir şeyler bulabiliyorlardı.

Büyükler bu kadar hayvanı besleyebilecek kadar zengin olmadıklarından, öküzleri satıp onların yerine atla eşiği çalıştırmaya karar verdiler. Böylece, bir sabah babası atı arabaya koştı, anne de iki torba sebze yüklü eşiği kentin pazarına götürüyordu. İlk gün, büyükler çok sabırlı davrandılar. Ertesi gün, birtakım uyarılarda bulunmakla yetindiler. Sonra çok sert bir biçimde suçladılar, onları aşağılamaya kadar göturdüler işi. At öylesine ürpermişti ki yönünü şaşıyor, ne “deh”ten anlıyordu ne “dur” dan. O zaman baba gemini öyle sert çekiyordu ki acıdan kişniyordu, çünkü gem çok kötü bir biçimde dilini yaralıyordu.

Bir gün araba çok dik bir yokuşu çıkmaktaydı, at soluk soluğaydı, zor yürüyor, ikide bir duruyordu. Ağır bir yükü vardı, böylesine bir çaba harcamaya da alışkın değildi. Baba, elinde dizginler, arabanın üstünde oturuyor, onun ağır ilerlemesi ve sık sık durması nedeniyle sabırsızlanıyordu. Önce dilini şakırdatarak onu yüreklendirmekle yetinmişti. Hoşnut kalmayınca, ona kötü sözler söylemeye başladı, hiç böyle kötü bir beygir görmediğini söylemeye kadar götürdü. At, öfkeden duruverdi ve bacakları gevşedi.

“Hadi, deeh!” diye bağırdı baba. “Deeh! Pis hayvan! Dur bakalım, ben seni yürütmesini bilirim!”

Çılgına dönmüştü, onu kaç kez kamçısıyla korkuttu ve kamçıyı böğürlerinde şaklatmaya başladı. At yakınmadı, ama başını babasından yana çevirdi ve ona öyle kederli bir biçimde baktı ki, adamın kamçısı elinden düştü, kulaklarına kadar kızardı. Arabadan aşağıya atladı, gidip atının boynuna sarıldı, böylesine sert davrandığı için ondan özür diledi.

“Senin benim için ne olduğunu unutuyordum. Artık karşımda sıradan bir at varmış gibi geliyordu bana.”

“Gene de,” diye başladı at. “Evet, sıradan bir at da olsa, ona böylesine sert bir biçimde kamçı vurma-
man gerekirdi.”

Baba ileride öylesine sinirlenmemeye dikkat edeceğine söz verdi, uzun bir zaman da kamçısını kullanmadı doğrusu. Ama bir gün, geç kalabileceğini görünce, kendini tutamadı ve atının bacaklarına kamçıyı yapıştııverdi.

Buna çabucak alıştı, hayvanını neredeyse hiç düşünmeden kamçılamaıa başladı. Bir pişmanlık duyar gibi olunca da omuz silkiyor, “İnsanın atı ya vardır, ya yoktur. Ne de olsa sözünü dinletmen gerekir,” diyordu.

Eşegin durumu da daha parlak değildi. Her sabah, sırtında ağır bir yük, kentin pazarına gidiyordu, hem de hava nasıl olursa olsun. Yağmur yağdı mı annesi şemsiyesini açıyor, ama onun kollarının ıslanmasına hiç mi hiç aldırmıyordu.

“Eskiden, benim küçük bir kız olduğum zamanlarda, böyle ıslanmama izin vermezdin,” diyordu.

“Çocuklar için alınan tüm önlemleri eşekler için de alsaydık, fazla bir işe yaramazdın,” diye yanıtlıyordu annesi. “O zaman seni ne yapardık, bilmem.”

At gibi o da dayak yemekten kurtulamıyordu. Her eŖeğin baŖına geldiği gibi, onun da inadı tutuyordu bazı bazı. Kimi yol ağızlarında, ortada hiçbir neden yokken birdenbire duruveriyor, ilerlemeye bir türlü yanaŖmıyordu. Annesi tatlılıkla yola getirmeye alıŖıyordu kendisini.

“Hadi,” diyordu onu okŖayarak, “hadi, mantıklı ol, sevgili Delfinciğim. Sen her zaman iyi bir kız, söz dinleyen bir ocuk olmuŖtun...”

O da hiç kızmadan:

“Sevgili Delfin yok artık. Yerinden kımıldamak istemeyen bir eŖek var,” diye yanıtlıyordu.

“Hadi, inat etme, iyi biliyorsun ki senin için iyi olmaz bu yaptığın. Ona kadar sayacağım. Düşün.”

“oktan düşündüm!”

“Bir, iki, üç, dört...”

“Bir adım bile ayrılmayacağım yerimden.”

“... BeŖ, altı, yedi...”

“Kulaklarımı kessinler, daha iyi.”

“... Sekiz, dokuz, on! Bunu sen istedin, pis hayvan!”

Sırtına bir yığın sopa yiyor, sopa, sonunda karar vermesini sağlıyordu her zaman. Ama eŖek ve at yaŖamlarının en zor yanı ayrılıktı. Okulda olsun, evde olsun, Delfin’le Marinet hiçbir zaman bir saat bile ayrılmamıŖlardı birbirlerinden.

EŖek ve at olarak, her biri kendi alanında alıŖıyordu, akŖam da, ahırda, birbirlerini o kadar yorgun bu-

luyorlardı ki uyumadan önce efendilerinin sertliğıne ilişkin bir-iki yakınmayı zor aktarıyorlardı birbirlerine. Bu nedenle, pazar dinlenmelerini sabırsızlıkla bekliyorlardı. O gün hiç işleri olmuyor, zamanlarını ahırda ya da dışarıda birlikte geçiriyorlardı. Büyüklerden yemliklerinde, samandan bir yatakta yatan bebekleriyle oynamak için izin almışlardı. Onları tutmak için elleri olmadığından, onları ne sallayabiliyor, ne giydirebiliyor, ne saçlarını tarayabiliyor, ne de genellikle oyuncak bebeklerin gerektirdiği bakımı yapabiliyorlardı ona. Oyunları öncelikle ona bakmak ve onunla konuşmaktı.

“Ben senin Marinet annenim,” diyordu koca at. “Oo! Bakıyorum, beni biraz değişmiş buluyorsun.”

“Ben senin Delfin annenim,” diyordu küçük eşek. “Kulaklarıma fazla bakman gerekmez.”

Öğle sonları, yol kıyılarında otlamaya gidiyor, uzun uzun acıklı durumlarını konuşuyorlardı. Arkadaşından daha sinirli olan at sahipleri konusunda öfkeli sözler söylüyordu.

“Beni asıl şaşırtan öteki hayvanların kendilerine böylesine sert davranılmasına ses çıkarmamaları. Bize göre bir şey bu, biz bu evin malıyız. Çok iyi biliyorum ki bizim büyüklerimiz olmasalardı, şimdi çoktan kaçıp gitmiş olurum.”

Koca at bunu söylerken hıçkırıklarını tutamıyor, küçük eşek de tüm gücüyle burnundan soluyordu.

Bir pazar sabahı, büyükler ahıra kalın sesli ve mavi gömlekli bir adam getirdiler. Adam atın arkasında durdu ve arkadan gelen büyüklere:

“İşte benim aradığım hayvan,” dedi. “Geçen gün yolda koştuğunu gördüğüm hayvan bu. Belle-

ğim güçlüdür, bir atı bir kez gördüm mü bin atın içinde bile tanırım onu. Mesleğim bu benim.”

Gülmeye başladı ve ata dostça bir şaplak vurdu.

“Bir başkasından daha kötü değil. Tam gönlüme göre bir hayvan olduğunu da söyleyebilirim.”

“Sizi memnun etmek için gösterdik onu. Gerisine gelince, hiç umutlanmayın.”

“İnsanlar hep böyle söylerler, sonra da düşünce değiştirirler,” dedi adam.

Bu arada, atın çevresinde dönüp duruyor, onu yakından inceliyor, karnını ve bacaklarını elliyordu.

“Yetmedi mi?” dedi at. “Ben böyle şeylerden pek hoşlanmam.”

Adam güldü buna, dudaklarını dışarı doğru bükerek dişlerini incelemeye başladı. Sonra büyüklere döndü:

“Peki, iki yüz daha versem?” dedi.

“Hayır, hayır,” diye başlarını salladı büyükler. “Ne iki yüz, ne üç yüz... Çenenizi boşuna yormayın.”

“Ya beş yüz versem?”

Büyükler yanıt vermekte biraz geciktiler. Kıp-kırmızı olmuşlardı ve adama bakmayı göze alamıyorlardı.

“Hayır,” diye mırıldandı anne, öyle alçak bir sesle konuştu ki zor işitildi. “Hayır, olmaz!”

“Peki, ya bin versem?” diye haykırdı mavi iş gömlekli adam, çocuk yiyen bir dev sesi vardı, atla eşiği de ürpertmeye başlıyordu. “Ha? Ne diyorsunuz? Bin daha versem?”

Baba bir yanıt vermek istedi, ama sesi karıncalandı, öksürmeye başladı, adama dışarıda daha ra-

hat konuşacaklarını işaret etti. Avluya çıktılar, az sonra da anlaştılar.

“Fiyatta anlaştık,” dedi adam. “Ama, satın almadan önce, yürümesini ve koşmasını da görmek istiyorum.”

Kuyunun bilezik taşında uyuklamakta olan kedi bu sözleri duyar duymaz ahıra koştu, sonra da atın kulağına:

“Efendiler seni avluya çıkarınca, adam sana baktığı sürece bir ayağınla topallayacaksın,” dedi.

At kedinin söylemek istediğini anladı, ahırın eşiginden geçerken, bacağı çok ağrıyormuş gibi yaptı ve topallamaya başladı.

“Bakın! Bakın!” dedi adam büyüklere. “Bacağından rahatsız olduğunu söylememiştiniz bana. Bu çok şeyi değiştirir.”

“Belki yalnızca bir oyun bu,” dedi büyükler. “Daha bu sabah dört ayağının dördü de sağlamdı.”

Ama adam dinlemek bile istemedi, bir daha ata dönüp bakmadan yürüyüp gitti. Büyükler hayvanı yeniden ahıra götürdüler, ama iyice keyifleri kaçmıştı.

“Bunu mahsus yaptın!” diye homurdandı baba. “Ah! Pis beygir, mahsus yaptın, hiç kuş-kum yok!”

“Pis beygir, öyle mi?” dedi eşek. “Kızlarının en küçüğüne seslenmek için bundan iyisi can sağlığı, ana babalara onur veren bir konuşma biçimi.”

“Bir eşek parçasının

görüşüne gereksinimim yok,” diye karşılık verdi baba. “Ama günlerden pazar olduğu için terbiyesizliklerine yanıt vermeyeceğim. Seni işiten de biz bir atla bir eşeğin ana-babasıyız sanacak. Böylesine budalaca bir yalanı benimsediğimize inandıysanız, uyanın. Soruyorum sana, iki küçük kızın birinin ata, ötekinin eşeğe dönüştüğü ma-

salını hangi mantıklı insan omuz silkmeden dinler ki? Gerçek ortada, siz iki hayvansınız, işte bu kadar. Örnek hayvanlar olduğunuzu da söyleyemem, bunun için daha birkaç fırın ekmek yemeniz gerekir!”

Küçük eşek büyüklerince yadsınmasına öylesine üzülmüştü ki, başlangıçta söyleyecek hiçbir şey bulamadı. Gitti, başını atın başına sürmeye başladı, böylece, büyükleri onu unutsalar bile, ahır arkadaşına her zaman güvenebileceğini söylemek istedi ona.

“Onlar ne derlerse desinler, ben dört ayağım ve uzun kulaklarımla senin kardeşin Delfin olarak kalıyorum,” dedi.

Anneleri, biraz sıkıntılı bir biçimde:

“Siz iki güzel hayvansınız, ama çok iyi biliyorum ki benim kızlarım olamazsınız,” dedi.

“Hiç mi hiç onlara benzemiyorsunuz,” dedi baba. “Neyse, bu kadarı yeter, hadi gidelim, karıcığım.”

Büyükler ahırdan ayrıldılar, ama o kadar da çabuk ayrılmadılar. Böylece eşek onlara şu sözleri söyleyecek kadar zaman buldu:

“Sizin kızlarınız olmadığımızdan bu denli emin

olduğunuza göre, daha çok kaygı duymamakla çok hafif davrandığınızı düşünüyorum. Bir sabah iki kızlarının yok olduğunu görüp de hiç mi hiç kaygılanmayan ana-babalara da şaşılır doğrusu! Kuyuda, gölde, korularda aradınız mı onları? Göçebe oymaklarından sordunuz mu?"

Büyükler yanıt vermediler, ama, avluya çıktıkları zaman, anne içini çekti.

"Gene de... ya bizim kızlarımızsa bunlar," dedi.

"Yok canım!" diye homurdandı baba. "Neler zırvalıyorsun sen! Bu saçmalıklara son vermeli artık. Bir çocuğun, hatta büyük bir insanın bir eşeğe ya da başka bir hayvana dönüştüğü nerede görülmüş. İlk zamanlarda, aptallık ettik, bu hayvanların her söylediğine inandık, inanmayı sürdürürsek, gülünç oluruz."

Büyükler bu konuda artık en ufak bir kuşkuları yokmuş gibi davrandılar, belki de içtendiler. Ne olursa olsun, Delfin'le Marinet'i görüp görmedikleri konusunda hiçbir yerden, hiç kimseden bilgi sormadılar, ortadan yok olmalarından da hiç kimseye söz etmediler. Çocukların nasıl olduğunu sordular mı Jeanne Teyzelerinde olduklarını söylüyorlardı. Bazı bazı, büyükler ahıra geldiği zaman, eşekle at onlara bir zamanlar babalarının öğrettiği küçük bir şarkıyı söylüyorlardı.

"Bize öğrettiğin şarkıyı anımsıyor musun?" diye soruyorlardı ona.

"Evet, anımsıyorum," diyordu babaları. "Ama bu şarkı her yerde öğrenilebilir."

Birkaç aylık ağır çalışmadan sonra, eşekle at bir zamanlar kim olduklarını unutmuşlardı. Bazı bazı, rastlantıyla anımsayınca da artık pek inanmadıkları bir masal gibiydi anımsadıkları. Anımsadıkları şey-

ler de birbirine uymuyordu ayrıca. Her ikisi de bir zamanlar Marinet olduğunu ileri sürüyordu, bir gün bu konuda kavga edince, bundan bir daha hiç söz etmemeye karar verdiler. İşlerine, ev hayvanı koşullarına her geçen gün biraz daha fazla ilgi duyuyor, efendilerinden dayak yemeyi doğal buluyorlardı.

“Bu sabah bacaklarıma kamçı yedim, ama hak etmiştim. Hiçbir zaman böyle şaşkın olmamıştım,” diyordu at.

“Ben de aynı şeyi yaptım gene,” diyordu eşek. “Fazla inat ettiğim için sopa yedim. Bu kusurumu düzeltmem gerekir.”

Artık bebek oynamıyorlardı, böyle bir oyun olabileceğini de anlamazlardı herhalde. Şimdi, pazarın gelmesinden sevinç duydukları bile yoktu neredeyse. Birbirlerine söyleyecek fazla bir şeyleri olmadığı için dinlenme günleri daha da uzun geliyordu onlara. En iyi oyalanma biçimleri anırmanın mı, yoksa kişnemenin mi daha uyumlu olduğunu tartışmaktı. Sonunda birbirlerini aşağılamaya kadar gid'iyor, birbirlerine merkep ya da beygir demeye kadar götürüyorlardı tartışmayı.

Büyükler atlarından da, eşeklerinden de hoşnutlar. Hiç böylesine uysal hayvanlar görmemişlerdi, çalışmalarından çok hoşnutlular. Gerçekten de, bu hayvanların çalışması onları zenginleştirmiş ve birer çift ayakkabı almışlardı.

Bir sabah erkenden, baba atına yulaf vermek için ahıra girdi, şaşır kaldı. Hayvanların yerinde, samanların üzerine yatmış iki küçük kız vardı: Delfin'le Marinet. Zavallı adam gözlerine inanamı-

yor, bir daha hiç göremeyeceği atını düşünüyordu. Gidip durumu anneye haber verdi, birlikte ahıra geldiler, hâlâ uyumakta olan iki küçük kızı alıp yataklarına götürdüler.

Delfin'le Marinet uyandığı zaman, okula gitme zamanı gelmiş de geçiyordu bile. Çok şaşkın görünüyorlardı, ellerini kullanmayı neredeyse hiç bilmez olmuşlardı. Sınıfta saçmalıktan başka bir şey yapmadılar, sorulara da hep ters yanıtlar verdiler. Bayan öğretmen hiç böyle budala çocuklar görmediğini söyledi ve her ikisine de on kötü not verdi. Onlar için tatsız bir gün oldu bu. Büyükler de çok ters bir günlerindeydiler, kötü notları görünce, yalnızca kuru ekmek yemekle cezalandırdılar onları.

Bereket, küçük kızların eski alışkanlıklarını yeniden edinmeleri uzun sürmedi. Sınıfta çok iyi çalıştılar ve yalnızca iyi notlar getirdiler. Evdeki davranışları da örnek nitelikteydi, insan haksız olmadıkça, onlara herhangi bir kusur bulamazdı. Şimdi büyükler de çok sevdikleri küçük kızlarını yeniden buldukları için çok mutluydular, çünkü gerçekte çok iyi büyüklerdi.

Koyun

Delfin ile Marinet yolun kıyısına oturup ayaklarını çukura sarkıtmışlar, çiftliğe geldiği günlerden birinde Alfred Amcalarının kenelerine verdiği kocaman bir koyunu okşuyorlardı. Koyun başını kimi zaman birinin, kimi zaman ötekinin dizlerine koyuyor, üçü birlikte, “Bahçemdeki gül ağacı,” diye başlayan bir şarkı söylüyorlardı.

Bu arada, büyükler avluda çiftlik hayvanlarının ortasında boş duruyor, koyundan hiç mi hiç hoşlanmamış gibi görünüyorlardı. Ona yan yan bakıyor, dişlerinin arasından küçük kızların zamanlarını boşa harcattığını, durmamacasına bu pis hayvanla oynamak

yerine ev işlerine baksalar, temizlik bezlerinin kenarlarını bastırsalar çok daha iyi edeceklerini söylüyorlardı.

“Bizi bu kıvırcık tüylüden kim kurtarırsa, başımızın üstünde yeri var.”

Öğleye yirmi dakika vardı ve çiftliğin bacası tütmekteydi. Büyükler böyle

homurdanırken, yolun dönemecinde görkemli bir atın üstünde savaşan giden bir asker görüldü. Geçişini izleyen insanlar bulunduğunu görünce, daha üstün görünmek, atını oynatmak istedi, ama at, ona uymak yerine, hemen duruverdi, başını geriye çevirdi:

“Hey, yukarıdaki, ne oluyor sana böyle?” dedi. “Sırtımda sarhoşun biriyle kurşun gibi bir güneş altında yol almam yetmiyor mu sence? Bir de hoplayıp zıplamam mı gerekiyor? Ama haberin olsun, ben...”

Asker de altta kalmadı:

“Bekle biraz, salak beygir. Nasıl söz dinlemen gerektiğini öğretirim şimdi sana,” dedi.

Hemen arkasından da mahmuzlarını hayvanın böğürlerine vurup gemini sertçe çekti. At şaha kalktı, sonra öyle yüksek ve öyle güçlü bir biçimde kışnemeye başladı ki binicisi atın boynunun üstünden geçerek yüzükoyun yolun ortasına düştü, çenesinin ve ellerinin derisi sıyrıldı, güzelim üniforması da yolun tozuna battı.

“Seni uyarmıştım,” dedi at. “Hoplamamı istemiştin, hopladım. İşte istediğin oldu.”

Asker dizlerinin üstünde doğrulmaya çalışıyordu, böyle sözler dinleyecek havada değildi. Ama büyüklerin, Delfin’in, Marinet’in, koyunun ve çiftliğin tüm hayvanlarının yaklaştığını ve çevresinde bir halka oluşturduğunu görünce, utancından öylesine tepesi attı ki kocaman kılıcını çıkardı, göğsüne sap-

lamak üzere atın üzerine atılmak istedi. Bereket, büyükler tam zamanında araya girdiler, o almak-
tan vazgeçmesi gerektiğine inandırdılar onu.

“Onu öldüreceksiniz de ne geçecek elinize?” de-
diler. “Savaşta rahat rahat atınızın üzerine gideceği-
nize, yaya gitmeniz gerekecek, belki de savaş bit-
tikten sonra varacaksınız savaş alanına. Öte yandan,
bu hayvanın size çok kötü davrandığı, bundan böyle
ona güvenmenizin zor olacağı da kesin. Öyleyse, on-
dan ayrılmaya hazır olduğunuza göre, ne diye du-
rumdan yararlanmayasınız ki? Bakın, şurada sizin
işinizi görecektir bir katır var. Size yardımcı olmak
için, atınıza karşılık onu size bırakabiliriz.”

“Bu iyi bir fikir,” dedi asker, sonra da kılıcını
kınına soktu.

Büyükler atı avluya soktular, katırı da ileriye
doğru sürdüler. Küçük kızlar buna karşı çıktılar.
Kaba bir adamı hoşnut etmek için katır gibi eski
bir dostun çiftlikten ayrılmak zorunda bırakılması
mı gerekirdi? Koyunun gözleri yaşlarla doluydu ve
bu talihsiz dostun yazgısı karşısında sızlanıp duru-
yordu.

Büyükler çocuk yiyen dev sesleriyle:

“Kesin sesinizi!” diye buyurdular, asker kendi-
lerine sırtını dönmüş durumda olduğu için de alçak
sesle: “Bu gevezeliklerle çok kârlı bir alışverişı ka-
çırmamızı mı istiyorsunuz? Koyununuza hemen
susturmazsanız, öğle bile olmadan tüylerini dibin-
den keseriz,” diye eklediler.

Katıra gelince, hiç mi hiç karşı çıktığı yoktu,
dizginin geçirildiği sırada da küçüklere doğru göz
kırpma ile yetiniyordu. En sonunda yeni hayvanına
binince, asker önce bıyığını büktü, sonra da “Yürü!”

diye bağırdı. Ama katır kımıldamadı bile. Efendisinin acımasızca indirdiği mahmuz vuruşları da, gemde bir adım bile ilerletemedi bizim katırı. Aşağılamalar, korkutmalar, sopalar, hiçbir şey yürütemedi.

“Tamam,” dedi binici, “ne yapmam gerektiğini anladım.”

Katırdan indi, koca kılıcını bir kez daha çekti, katırın göğsüne saplamaya hazırlandı.

“Durun, bizi dinleyin,” dedi büyükler. “Hiç kuşkusuz bu budala hayvan yürümek istemiyor, ama katırlar ne kadar inatçıdır, bilirsiniz. Bakın, şurada bir eşeğimiz var, yorulmaktan hiç korkmaz, beslenmesi de neredeyse hiç masraf gerektirmez. Onu alın, katırımızı geri verin.”

“İyi fikir,” dedi asker, gene kılıcını kınına soktu.

Böylece katırın yerine verilen zavallı eşek çiftlikten ayrılmayı hiç mi hiç istemiyordu elbette, pek çok dost bırakıyordu burada, Delfin, Marinet ve koyun da bunların en değerlileri idi. Gene de heyecanını hiç belli etmedi, her zamanki alçakgönüllü ve boyun eğmiş görünüşiyle yeni efendisine doğru ilerledi. Küçüklerin yüreği daralmıştı, koyun da sarsıla sarsıla hıçkırıyordu.

“Asker bey, eşeğe iyi davranın. O bizim dostumuz,” diye yalvarıyordu.

Sonunda büyükler gelip yumruklarını buruna dayadılar.

“Seni gidi, pis hayvan, seni, güzel bir işimizi bozmaya çalışıyorsun, ama çeneni tutmadığına pişman olacaksın,” diye azarladılar.

Askerse, koyunun ricasına hiç mi hiç

aldırmadan, eŖeęe binivermiŖti. O daha bıyığını büküp, “Yürü!” emrini verir vermez, eŖek geri geri gitmeye baŖlamıŖtı, hem de öyle bir yalpalayarak gidiyordu ki binicisini her an yol kıyısındaki çukura düşürebilirdi. Bu nedenle hayvanın bu iŖten sıyrılmak istediğini anlayarak sırtından inmekte gecikmedi.

“Tamam,” dedi diŖlerini gıcırdatarak. “Ben ne yapmam gerektiğini biliyorum.”

Üçüncü kez, koca kılıcını çekiverdi. Büyüklerin biri koluna, biri giysisine asılmamıŖ olsa, eŖeęi parça parça edecekti.

“Kabul etmek gerekir ki binek hayvanları konusunda Ŗansınız yok,” dedi büyükler. “İyice düşünecek olursa, ŖaŖılacak bir yanı da yok bunun. At, eŖek, katır, hepsi aynı soydan gelir, üç aŖaęı beŖ yukarı böyledir. Önceden düşünmeliydik bunu. Öyleyse koyunu neden denemeyesiniz ki? O uysal bir hayvandır; üstelik, birçok yarar sağlar. Yolda paraya gereksiniminiz olursa, onun yününü kırtırmaktan daha kolay bir Ŗey yoktur. Yünü iyi bir fiyata sattıktan sonra, gene onun sırtına binip yolculuğunuzu sürdürebilirsiniz. Bizim çok güzel yünlü bir koyunumuz var. Bakın, Ŗurada iki küçük kızın arasında. EŖeęinize karŖılık onu almak isterseniz, biz de size yardımcı olmaktan baŖka bir düşünmeyiz.”

“İyi fikir,” dedi asker, kılıcını gene kınına soktu.

Delfin'le Marinet, koyuna sımsıkı sarılmışlar, çığlıklar koparıyorlardı, ama büyükler en iyi dostlarından hemen ayırıyorlardı onları, sonra da susturdular. Koyun eski sahiplerine derin bir kederle baktı, ama hiç mi hiç yakınmadı, askere doğru yürüdü. O da az önce kınına soktuğu kocaman kılıcını gösterdi, korkutucu bir sesle:

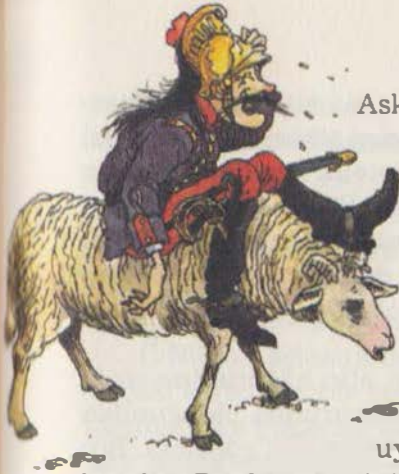
“Ben her şeyden önce sözümün dinlenmesini ve bana hak ettiğim saygının gösterilmesini isterim. Hiç kuşkun olmasın, hoşuma gitmeyen bir şey yapacak olursan, kafanı kesiveririm. İşte bu kadar. Çünkü bu değiş tokuşu daha fazla sürdüreceğim olursam, sonuçta bir ördeğin ya da başka bir kümes hayvanının sırtına binip gideceğim.”

“Hiç korkmayın,” diye yanıtladı koyun. “Ben çok yumuşak başlıyım. Beni iki küçük kız yetiştirdi de ondan herhalde. Kısacası, elimden geldiğince uyacağım isteklerinize. Ama iki dostumu bırakacağım için büyük bir üzüntü duyuyorum. Efendim, yani Alfred Amca, beni onların eline bıraktığı zaman, o kadar küçüktüm ki bir ay süresince biberonla beslediler beni. O gün bugün, onlardan hiç ayrılmadım. Bu nedenle, çok üzgün olduğumu anlamak kolay, onlar da benim kadar üzgün. Bu nedenle, bana azıcık acıyorsanız, gidip onlara hoşça kalın dememe ve onlarla ağlamama izin verirsiniz, umarım.”

“Koyunlara acımak yok!” diye haykırdı asker. “Bu nasıl şey! Bu hayvan daha buyruğuma girer girmez kaytarmak istiyor! Kılıcımın bir vuruşta kafasını koparmaktan beni alıkoyan nedir, bilmem. Küstahlığın bu kadarı görülmemiştir.”

“Unutalım, gitsin. Sizi kızdırmak istememişim,” dedi koyun.

Asker yeni hayvanının sırtına bindi, bu da hiç zor olmadı doğrusu. Ancak, ayaklarının yerde sürüklendiğini gördü. O zaman koca kılıcını koyunun boyuna enlemesine bağlamayı düşündü. Böylece kılıç uzun bacaklarına destek olacak, ayakları uygun bir yükseklikten sar-

kacaktı. Bu düşüncesini öylesine beğendi ki tek başına gülmeye başladı, öyle de fazla güldü ki birkaç kez dengesini yitirmesine ramak kaldı. Ne olursa olsun, hiçbir şey, ağır bir binicinin altında beli bükülen bu zavallı hayvanın görüntüsü kadar acı olamazdı. Küçük kızlar üzüldükleri kadar da kızıyorlardı, büyükleri kendilerini tutmamış olsa, koyunun gitmesine var güçleriyle ve her yola başvurarak karşı çıkacaklar, örneğin askeri koyunun sırtından atıvereceklerdi. Çiftliğin hayvanları da öfkelenmekte onlardan geri kalmıyorlardı. Ama büyükler onlara öyle bir bakıyor, öyle bir sesleniyorlardı ki araya girme istekleri silinip gidiyordu. Bir ördek sesini yükseltmeye başlayınca, gözlerini acımasızca üzerine diktiler:

“Şu sırada bahçede çok güzel şalgamlar var. Çok, ama çok güzel bir garnitür olur buna, evet, çok güzel bir garnitür,” dediler.

Zavallı ördek bu sözlerden öylesine rahatsız oldu ki başını önüne eğdi ve gidip kuyunun ardına saklandı. Tüm hayvanlar arasında yalnızca kara at sinmedi, eski sahibinin yanına gitti, sonra da sakın mi sakın bir biçimde:

“Yollarda böyle bir hayvanla gitmeye kalkmaz-sınız herhalde,” dedi. “Önceden söyleyeyim, herkesi güldürürsünüz kendinize, üstelik böyle bir hayvan sizi çok da uzaklara götürmez. Hadi, mantıklı bir in-sansanız, bu koyunu arkasından ağılamakta olan iki küçük kıza geri verir, sonra da benim sırtıma biner-siniz. İnanın bana, daha rahat edersiniz, yüzünüz de daha iyi bir görüntüye bürünür.”

Askerin hoşuna gitti bu, atın böğürlerine şöyle bir göz attı, burada koyunun sırtında olduğundan çok daha rahat olacağını anlamış gibi göründü. Büyü-kler, onun öneriyi benimsemek üzere olduğunu gördüler, kara atın kendi malları olduğunu belirt-mekten çekinmediler.

“Biz atımızı bırakmak düşüncesinde değiliz. Bu de-ğiş tokuşlara yeniden başlayacak olursak, bir da-ha sonu gelmez.”

“Haklısınız,” diye onayladı asker. “Zaman ge-çiyor ve savaş bensiz yapılıyor. General olmanın yolu bu değil sanırım.”

Bıyığını bir daha büktükten sonra, koyununu tırısı geçirdi ve ayakları kocaman kılıcının üzerin-den sarka sarka, başını hiç çevirmeden uzaklaştı. O yolun dönemecinde gözden silinince, çiftliğin tüm hayvanları kederle iç çekmeye başladılar. Büyükler bun-dan rahatsız olmuşlardı, Marinet Delfin'e “Alfred Amca'nın bizi görmeye gelmesini çok isti-yorum,” deyince de rahat-sızlıkları kaygıya dönüştü.

“Ben de,” dedi Del-fin. “Tüm bu olanları öğrenmesi gerek.”

Büyükler kızlarına neredeyse korkmuş gibi bakıyorlardı. Bir an fısıldaştılar, sonra da yüksek sesle:

“Bizim Alfred Amca’dan gizleyeceğimiz hiçbir şey yok,” dediler. “Ayrıca, bir koyunu güzel bir kara atla değiştirecek kadar becerikli davrandığımızı öğrenince, herkesten önce o kutlayacak bizi.”

Çiftliğin avlusunda, hem hayvanlardan, hem küçük kızlardan bir serzeniş homurtusu yükseldi, büyükler de gözlerini eşeğe, katıra, domuza, tavuklara, ördeklere, kediye, öküzlere, ineklere, danalara, hindilere, kazlara ve kendilerine bakan tüm ötekilere dikerek sertçe karşılık verdiler:

“Siz böyle akşama kadar alık alık bakıp gözlerinizi ayırmakla mı kalacaksınız? Sizleri gören de çalışkan bir ailenin avlusunda değil de yulaf tarlasında olduğunuzu sanacak. Hadi bakalım, dağılın, herkes nerede olması gerekiyorsa oraya gitsin. Bak, kara at, senin yerin ahır bundan böyle. Seni hemen oraya götüreceğiz.”

Kara at da:

“Size minnettarım, ama ahırınıza girmeyi hiç mi hiç istemiyorum,” diye yanıt verdi. “Kârlı bir alışveriş yapmakla gururlandıysanız da yanılınızı anmanın zamanı geldi artık. Şunu iyi bilin ki hiçbir zaman sizin malınız olmamaya kararlıyım. Zavallı koyununuza gelince, onu ha havayla değiştirmişsiniz, ha benimle. Size de onun yerine yalnızca haksız ve acımasız davranmanın pişmanlığı kalıyor.”

“Kara at, sen bizi çok üzüyorsun,” dedi büyükler. “Gerçekte, görünmüş olabileceğimiz kadar da kötü değiliz. Kesin olan bir şey varsa, o da sana ahırımızda bir yer verirken, tek düşüncemiz çok uzun

bir koşu sonunda yorulmuş bir ata yardımında bulunmak. Dinlenmeyi kesinlikle hak ettin sen...”

Bir yandan bunları söylerken, bir yandan da dizginini geçirmek için hiç belli etmeden yaklaşmaya çalışıyorlardı. Kara at oynanan oyunu görmüyordu, yakalanmasına da ramak kaldı. Küçük kızlar öğle yemeği için sofrayı hazırlamak üzere uzaklaşmışlar, çiftliğin hayvanları da aldıkları emir üzerine dağılmaya başlamışlardı. Bereket, kuyunun arkasına gizlenmiş olan ördek bilezik taşının köşesinden başını uzatmıştı. Tehlikeyi gördü. Kendisiyle ilgili her türlü önlemi unutarak ayaklarının üzerinde dikildi ve kanatlarını çırparak, “Dikkat, kara at, büyüklere dikkat! Arkalarında bir dizginle bir gem gizliyorlar!” diye bağırdı.

At da uyarıyı işitir işitmez dört nalının üzerinde sıçradı ve koşup avlunun öbür ucuna sığındı.

“Ördek kardeş, bu büyük yardımını hiçbir zaman unutmayacağım,” dedi. “Sen olmasan, özgürlüğüm elden gitmişti. Ama, söyle bana, benim de senin için yapabileceğim bir şey yok mu?”

“Çok iyisin,” diye yanıtladı ördek. “Ama aklıma bir şey gelmiyor. Düşünmem gerek.”

“Acele etmene gerek yok, ördek kardeş. Yakınlarda gene geçerim buradan.”

At bunları söyledikten sonra yola çıktı, hafiften koşarak uzaklaştı, büyükler de hüznle arkasından baktılar. Öğle yemeğinde suratları asıktı, üç sözcük bile konuşmadılar. Anlaşılması hiç de zor olmayan bir sıkıntı içinde, küçük kızların koyununu hiçlikle değiştirdiklerini öğrenince Alfred Amca’nın kendilerine nasıl kızacağını düşünüyorlardı. Delfin’le Marinet onların yüzündeki sıkıntıya üzülmemişlerdi,

ama en iyi dostlarını yitirmiş olmalarının üzüntüsünü hiçbir şey gideremezdi, sofradan kalktıktan sonra, rahat rahat ağlayabilmek için çayıra gittiler. Ördek de oradan geçmekteydi, neden ağladıklarını sorduktan sonra, kendisi de onlarla birlikte ağlamaya başladı.

Arkalarında bir ses:

“Üçünüz birden ne diye ağlıyorsunuz böyle?” diye sordu.

Soruyu soran kara attı, haberleri öğrenmeye gelmişti. Ördeğe kederini gidermek için yapabileceği bir şey olup olmadığını sordu.

“Ah!” diye atıldı ördek. “Şu iki küçük kızın koyununu geri getirebilseniz, ördeklerin en mutlusu ben olurum.”

“Ben de bunu çok isterim, ama nasıl yapacağımı bilemiyorum. Yalnızca koyunla binicisine yetişmek söz konusu olsaydı, hiç üzülmezdim. O kadar uyumsuzlardı ki, çok fazla yol almamışlardır. Hayır, işin zor yanı eski sahibimi koyununu bırakmaya razı etmek.”

“Onlara yetişinceye kadar düşünmeye zamanımız olur,” dedi ördek. “Önce siz beni onların yanına götürün.”

“Çok güzel, ama diyelim ki bu iki küçük kız koyunlarına kavuştular, büyüklerine kabul ettirebilecekler mi bunu? Bu sabah benim gördüğüm kadarıyla, büyükler bu zavallı hayvandan ayrıldıklarına hiç de üzülmemişlerdi.”

“Doğru,” dedi Marinet. “Gene de yaptıklarından pişmanlık duymaya başlarsa, şaşmam.”

“Ne olursa olsun, Alfred Amca’ya haber verilir de döndüğümüzde burada olursa içim rahat eder,” dedi Delfin.

Kara at Alfred Amca’nın çok mu uzakta oturduğunu sordu, ona ulaşmanın iyi bir yürüyüşle iki saatlik bir zaman alacağı söylenince, koyun bulununca onun evine kadar koşacağına söz verdi.

“Ama şimdi binicimizi bulmamız gerekiyor. Bir dakika bile kaybetmeyelim.”

Küçük kızlarla ördek atın sırtına atladılar, şaşkınlıktan donup kalmış olan büyüklerin önünden hızla geçip bir toz bulutu içinde görünmez oldular. Yarım saatlik bir koşudan sonra, köyün girişindeydiler.

At koşmayı bırakıp yürümeye başladı.

“Acele etmeyelim, köyün içinden geçtiğimize göre, insanlardan bilgi alalım,” dedi.

İlk evlere geldikleri sırada, Delfin, penceresinde bir sardunya saksısının arkasında dikiş diken bir kız gördü, kibarca bilgi istedi ondan:

“Efendim, ben bir koyunu arıyorum. Acaba bir süvarinin...”

Genç kız sözünü bitirmesine zaman bırakmadı.

“Bir süvari mi?” diye atıldı. “Evet, sanırım! Atın gibi parıl parıl, korkunç ve görkemli silah şakırtıları arasında cehennemsi bir hızla alandan geçtiği-

ni gördüm, kıvırcık giysili, kocaman bir ata binmişti, atın burun deliklerinden ateş ve duman fışkırıyordu, öyle ki benim zavallı sardunyam bir an tazeliğini yitirdi.”

Delfin ona teşekkür etti, sonra da arkadaşlarına bu kızın gördüklerinin kendi aradıkları olamayacağını belirtti.

“Yanılıyorsunuz,” dedi at. “Onlar söz konusu. Anlatımı abartmalı olabilir, ama genç kızlar askerleri böyle görürler. Ben kendi payıma, kocaman atın kıvırcık giysisinde koyunun tüylerini görüyorum.”

Marinet:

“Ya atın burun deliklerinden fışkıran ateş ve dumana ne diyorsunuz?” diye karşı çıktı.

“İnanın bana, piposunu tüttüren askerdi o.”

Atın haklı olduğunu anlamakta gecikmediler. Biraz daha ötede, bahçesinin çitleri üzerine çamaşır sermekte olan bir köylü kadın, onlara yorgunluktan bitmiş benzeyen zavallı bir koyunun sırtına binmiş bir asker gördüğünü söyledi.

“Çeşmede renkli çamaşırlarımı çitiliyordum, Mavi Yol’a saptıklarını gördüm. Sırtına oturmuş olan, daha hızlı gitsin diye başına yumruklar indiren o salakla yokuşta nasıl zorlandığını görseydiniz, çok acırdınız ona.”

Koyuna ilişkin bu üzücü haberleri dinlerken, küçük kızlar ağlamamak için kendilerini zor tutuyorlardı, ördek de çok üzgündü. Kara at savaşa çok şeyler görmüştü, soğukkanlılığını yitirmedi.

“Süvarinin saptığı bu Mavi Yol çok mu uzak?” diye sordu kadına.

“Köyün öbür ucunda, kolayca bulursunuz. Sizi oraya kadar götürcek biri gerek.”

Evin köşesinde, beş yaşında bir çocuk, köylü kadının oğlu göründü, bir ipin ucunda tekerlekler üzerinde güzel bir tahta atı çekerek yolculara doğru yürüyordu. Kendisinininkinden çok daha büyük bir ata binme şansını elde etmiş küçük kızlara imrenerek bakıyordu.

“Jül, bu insanları Mavi Yol’a kadar götür,” dedi annesi.

“Olur, anne,” dedi Jül, sonra da tahta atını bırakmadan, yola kadar geldi.

Kara at:

“Bahse girerim ki sırtıma binmek istersin sen,” dedi.

Jül kızardı, çünkü onun istediği de tam buydu. Marinet yerini ona verdi ve tahta atı ipinden çekmeyi önerdi, böylece o da katılırdı gezintiye. Delfin rehberi önüne oturttu ve kollarını beline dolayarak sımsıkı tuttu, bir yandan da koyununun başına gelenleri anlattı ona. Bu arada, kara at en yumuşak yürüyüşüyle ilerliyordu. Jül olanlara çok üzülmüştü, girişimin başarıyla sonuçlanmasını diliyor, onlara yardım önerisinde bulunuyor, kendisinden de, tahta atından da yararlanabileceklerini söylüyordu. Değil mi ki zor durumda bulunan birine yardım etmek söz konusuydu, her ikisi de en tehlikeli serüvenlere girişmeye hazırdı.

Bu arada, Marinet birkaç adım önden gidiyor, tahta atı da hep çekiyordu, ördek de bu tahta atın

üzerine binmişti. Mavi Yol'a gelince, bir yokuşun tepesinden bakınca bir han gördü, hanın önüne de bir koyun bağlanmıştı. Önce büyük bir heyecan duydu Marinet, ördeğin de yüreği hızla çarpmaya başladı, ama daha bir dikkatle bakınca, bu koyunun kendi dostları olmadığını anlamakta gecikmediler. İnişin aşağısında gördükleri koyun o kadar küçüktü ki, uzun süre aldanamazlardı.

"Hayır, bizimki değil," diye içini çekti Marinet.

Yoldaşlarını beklemek için durmuştu. Ördek bundan yararlanarak tahta atın başının üstüne çıktı, çünkü hanı ve çevresini daha

yakından görmek istiyordu. Koyunun boynunun üstünde kılıcı andıran parlak bir şey gördü. Tahta atın başının üstünde çırpınmaya başladı

birden, öyle bir bağırış bağırdı ki yere düşmesine ramak kaldı.

"O bu! Bizim koyunumuz! O bizim koyunumuz diyorum size!"

Arkasındakiler şaşırdılar. Hiç kuşkusuz, yanılıyordu. Bu ufak tefek koyun ancak başka bir koyun olabilirdi. O zaman ördek kızdı.

"Anlamadınız mı? Yeni efendisi yününü kırkırtmış, kıvrırcık tüyleri gitmiş de ondan bir kuzu kadar görünüyor size? Hiç kuşkusuz, asker handa bol bol içki içmek için onun güzelim yününü satmış olmalı," dedi.

"Sanırım, doğru," dedi kara at. "Bu sabah cebinde bir metelik bile yoktu, veresiye içki vereceklerini de hiç sanmam. Ayyaşı tanıdığım için, onu ilk handa bulabileceğimizi düşünmem gerekirdi. Ne olursa ol-

sun, bunun bizim koyunumuz olduğu konusunda elimizde bir güvence bulunması gerekir.”

Onun istediği güvenceyi koyunun kendisi verdi: Yokuşun başında bulunduğu sırada topluluğu görmüş, onları gördüğünü de küçük kızlara göstermesini bilmişti. Bir yandan birtakım devinimlerle önlemleri olmaları gerektiğini anlatmaya çalışırken, bir yandan da kaç kez üst üste, “Ben sizin koyununuzum!” diye seslendi. O üç kez seslendikten sonra, askerin hanın kapısında belirdiği görüldü. Hiç kuşkusuz bu bağırımlarını nedenini anlamak istemişti. Hana geri dönmeyen önce, koyunu korkutmak için yumruğunu salladı. Bereket, yokuşun yukarısına doğru bakmak gelmemişti usuna, çünkü kara at tanıyamayacağı kadar da uzakta değildi. Onu tanımış olsa kuşkuyla kapılırdı. Şu da var ki çok içmişti ve her şeyi bulanık görmeye başlamıştı.

Ördek:

“Benim gördüğüme göre, koyunumuz yakından gözetleniyor, bu da işimizi zorlaştırıyor,” dedi.

“Sen ne yapmayı düşünüyordun ki?” diye sordu kara at.

“Ne yapmayı mı düşünüyordum? Kimseciklere görünmeden koyunu çözüp çiftliğe götürmeyi düşünüyordum. Şimdi de böyle düşünüyorum.”

“Korkarım, bu iş yalnızca bununla çözülmez. Bunu başarsan bile, koyun kurtulmuş olur mu sanırsın? Asker handan çıkıp da bineğini göremeyince, eski efendilerine dönmek üzere kaçtığını düşünecek, hemen çiftliğe gidip onu isteyecek, çiftliktekiler de onu geri vermekten başka çıkar yol bulamayacaklardır. Hatta koyunun bir sürü sopa yiyeceği, kılıçla kafası kesilmediği için mutluluk duyacağı

konusunda bahse bile girilebilir. Hayır, ördek, inan bana, başka bir çözüm bulmak gerek.”

“Başka çözüm demek kolay, ama hangi çözüm?”

“Bunu sen düşüneceksin. Ben hiçbir konuda size yardım edemem, hatta burada varlığım sizin için sakıncalı olabilir. Bu nedenle, önceden kararlaştırdığımız gibi ben koşup Alfred Amca’ya durumu haber vereceğim, sonra da yanınıza döneceğim. İnşallah koyun da aranızda olur o zaman.”

Delfin ile Jül yere indikten sonra, at dörtnala uzaklaştı, kalanlar bir karara varmaya çalıştılar. Küçük kızlar askeri yumuşatmaktan umudu kesmemişlerdi, ama Jül onu korkutmanın daha güvenli bir yol olduğunu düşünüyordu.

“Yazık ki borazanım yanımda değil,” diyordu. “Burnunun dibinde ‘düt’ diye öttürür, sonra da, ‘Koyunu geri verin!’ derdim.”

Ördekse, kara atın söylediklerine karşın, koyunun ipini çözme tasarısından vazgeçmiyordu; o, dostlarını görüşünün doğruluğuna inandırmaya çalışırken, asker sendeleye sendeleye handan çıktı. Önce duralar gibi oldu, arkasından, başlığını kafasına yerleştirdikten sonra, yeniden yola koyulma kararıyla koyuna doğru yürüdü. Ördek tasarısından vazgeçmek zorunda kaldı. Tehlikeyi sezinleyince, tam zamanında, yeni bir düşünce geldi usuna. Tahta atın üstüne yerleşti, sonra da arkadaşlarına:

“İyi ki bize sırtını dönüyor,” dedi. “Bundan yararlanalım, beni var hızınızla yokuştan aşağı itin. Yamacın dibine vardığımda hana giden yokuşu da birkaç metre çıkacak kadar bir hızımız da kalmalı.”

Delfin’le Jül arkadan iterken, Marinete de atı var

hızıyla çekti. Yokuşun ortasına varmadan biraz önce bıraktılar, sonra da çitlerin arkasına gizlenerek izlediler.

Ördek, tahta atının üstünde, yamaçtan inerken, bir yandan da var gücüyle “Vak! Vak!” diye bağıırıyordu. Bu gürültü üzerine, asker geriye dönmüş, hanın avlusunun ortasında durmuş, bu çok hızlı arabanın yaklaşmasını izliyordu. Ördek, yokuşun aşağısına gelince, atını durdurmaya çalışır gibi göründü.

“Duur!” diye haykırıyordu. “Dur, uğursuz hayvan! Dur dedik sana!”

Tahta at, bu buyruklara uyardırmış gibi, hana giden yolu daha durgun bir biçimde çıktı ve sonunda hendeğin kıyısında durdu. Bereket versin, tekerlekler otlara takıldı da yokuşu geri geri inmediler. Ördek, hiç zaman yitirmeden, aşağıya atladı, sonra da şaşkın şaşkın kendisine bakmakta olan askere:

“Günaydın, asker,” dedi. “Bu han iyi mi?”

“Bilemeyeceğim. Ama içkisi bol,” dedi.

Gerçekten de, o kadar içmişti ki ayakta zor duruyordu.

“Çok uzaktan geliyorum, dinlenmeye gereksinimim var da ondan soruyorum,” dedi ördek. “Şu hayvan gibi değilim, o yorulmak nedir, bilmez. Dünyada bir benzeri daha yoktur belki. Yel gibi gider hep, durmaya da kendine yalvarttıktan sonra boyun eğdi. Onun için

yüz kilometre neredeyse hiçbir şey değildir, üstesinden gelmesi bir saat bile sürmez.”

Asker kulaklarına inanamıyor, gerçekte oldukça durgun görünen bu azgın koşucuya imrenerek bakıyordu. İçki, görüşünü de biraz etkilemiş olduğundan, gözlerine de fazla güvenemiyor, ördeğe inanmayı yeğ tutuyordu.

“Şansınız varmış,” diye içini çekti. “Evet, öyle, şanslı olmasına şanslısınız.”

“Öyle mi diyorsunuz?” dedi ördek. “Ama işin gerçeğini sorarsanız, ben atımdan hiç de hoşnut değilim. Şaşırdınız, değil mi? Ama ben eğlenmek için yolculuk ederim, bu ise gereğinden çok daha hızlı. Çevremi şöyle rahat rahat görmeme zaman bırakmıyor. Yürüyüş hızıyla giden bir binek gerek bana.”

Asker şarabın başına gittikçe daha çok vurduğunu duyuyor, tahta atın sabırsızlıktan titrediğini görür gibi oluyordu.

Kurnaz bir havayla:

“Cesaretim olsa, size bir değişim önerirdim,” dedi. “Benim işin acele, ama şurada bir koyunum var, ağırlığı beni deli ediyor.”

Ördek koyuna yaklaştı, kuşkulu bir gözle inceledi, gagasıyla ayaklarına dokundu.

“Çok küçük,” dedi.

“Yününü kırtırdım da ondan. Gerçekte boylu boslu bir koyundur. Sizi taşıyacak kadar da büyük. Bu konuda hiç kuşkunuz olmasın. Beni iyi taşıyor, dörtnala koşmasını da görmek gerekir.”

“Dörtnala mı!” dedi ördek. “Dörtnala! Bana öyle geliyor ki sizin koyun korkunç bir hızla aşar yolları. Durum buysa, bu değişmede kazancım ne olur, bilmem.”

Asker çok sıkılmış gibi bir hava içinde:
“İyi açıklayamadım,” dedi. “Size ger-
çeği söyleyeyim: Benim koyunumdan

daha tatlı, daha tembel,
daha tıknafes bir yaratık
yoktur. Bir kaplumbağa-
dan, bir sümüklüböcek-
ten bile daha yavaştır.”

“Bu gereğinden de
fazla güzel bir şey, inana-
mam buna. Ama gözleri-
nizde öyle bir içtenlik hava-
sı var ki bana güven veri-
yor, karara varmamı sağlı-
yor. Bu durumda, değişimi
kabul ediyorum.”

Asker, ördek kararını değiştirir korkusuyla he-
men koşup koyunu çözdü, onu da sırtına oturttu.
Ördek şimdi handa dinlenmeyi düşünmüyor, yeni
bineğini gitmeye zorluyordu.

“Hey, yavaş!” diye seslendi asker. “O kadar da
çabuk değil! Kılıcımı da götürdüğünü görmüyor
musunuz?”

Koyunu taşıdığı koca kılıktan kurtardı, alıp beli-
ne taktı. Sonra tahta ata döndü.

“Şimdi de biz hazırlanalım,” dedi.

“Önce ona bir su verseniz, iyi edersiniz,” dedi.
“Nasıl dudaklarını yalıyor, baksanıza.”

“Doğru, dikkat etmemiştim.”

Asker kuyudan su çekmeye giderken, ördekle
koyun yolu geçip küçük kızlarla dostları Jül’ün ar-
dından yetişmek için koşuyor, onlar da hanın ve
avlusunun görülebildiği yüksek bir yulaf tarlasında
gizleniyorlardı. Delfin’le Marinet koyuna öyle bir

sarıldılar ki neredeyse boğacaklardı. Herkes içli göz-yaşları döktü. Hanın avlusunda olanlar dikkatlerini çekmese daha da sürecekti coşku.

Asker tahta ata bir kova su getirmiş, bir türlü içmediğini görünce de kızgın bir sesle bağırmaya başlamıştı:

“İçmeyecek misin, pis hayvan? Üçe kadar sayıyorum. Bir. İki. Üç. Tamam, bir başka gün içersin.”

Kovayı bir tekmeyle devirerek tahta atına bindi, hep aynı yerde durduğunu görünce de sabırsızlanmaya başladı. Önce hakaretler yağdırdı ona; sonra, hayvanın hiç kılmıdamadığını ayırımsayınca, üzerinden inmeye karar verdi.

“Tamam. Şimdi ne yapmam gerektiğini biliyorum,” diye homurdanıyordu.

O zaman, koca kılıcını çekti, zavallı tahta atın başını bir vuruşta kesiverdi. Baş tozların içine düştü. Bunun ardından, asker kılıcını kınına soktu, savaşa yaya olarak gitti, belki de generaldir şimdi, ama bu konuda bir şey bilinmiyor.

Dönüş yolunda, Delfin tahta atın başını koltuğunun altında taşıyor, Marinet de başı koparılmış bedenini iple çekiyordu. Güzel atının başına gelenleri görünce, Jül önce büyük bir üzüntü duymuştu. Küçük kızların ve koyunun sevincine bakarak avunuyordu. En çok da evlerine dönen arkadaşlarından ayrıldığına üzüldü. Annesi atının başını yapıştıracağına söz verdiyse de dostlarının köyün ucunda gözden silindiklerini görünce burnundan solumaktan kendini alamadı.

Delfin ile Marinet büyüklerin kendilerini nasıl karşılayacağını düşündükçe kaygılanıyorlardı. Büyükler de hep kızlarını konuşuyor ve işte şöyle diyorlardı:

“Tatlı yasak. Kuru ekmek. Kulakları çekilecek. Bizim burnumuzun dibinde, tanımadıkları bir ata binip kaçmanın ne demek olduğunu öğrensinler diye.”

Her an kapının önüne çıkıyor, gittiklerini gördükleri yöne bakıyorlardı. Birdenbire ters yönden gelen bir atın nal seslerini işittiler, sonra, titreyerek:

“Alfred Amca!” diye haykırdılar.

Gerçekten Alfred Amca’ydı gelen, kara bir ata binmişti ve uzaktan anlaşılabildiği kadarıyla, yüzü korkunçtu. Zavallı büyükler sapsarı olmuşlar, ellerini ovuşturarak, “Yandık,” diyorlardı. “Her şeyi öğrenecek, her şeyi bilecek. Öylesine iyi bir koyunu bırakmak ne büyük mutsuzluk! Ah! Sevgili koyun!”

“İşte geldim!” diye bir koyun sesi geldi o zaman.

Sonra da evin köşesinde koyun görüldü, arkasında da ördek ve küçükler.

Büyükler öylesine sevinçliydi ki, hemen gülmeye ve dans etmeye başladılar. Küçük kızlara horduracak yerde, onlara, birer güzel bir terlikle birer yeni önlük alacaklarına söz verdiler. Sonra, atının üstünden kuşkuyla bir gözle kendilerine bakmakta olan Alfred Amca’nın önünde, koyunun iki boynuzuna da birer kırmızı kurdele bağladılar. En sonunda, akşam yemeğinde, ördek iki küçük kızın arasında sofraya alındı ve bir insan kadar kibar davranıldı.

Kuğuların Türküsü

Büyükler sabah erkenden kente gideceklerdi. Çiftlikten ayrılmadan önce, küçükleri yanlarına çağırdılar.

“Biz gidiyoruz, ancak gece döneceğiz. Uslu durun, evden uzaklaşmayın,” dediler.

“Avluda, çayırdaki oynayın, isterseniz bahçede de oynayabilirsiniz, ama yolun öbür yanına geçmeyin sakın, adımınızı bile atmayın. Geçerseniz, karışmayız sonra!”

“Siz hiç üzölmeyin,” dedi Delfin ile Marinet,
“adımımızı bile atmayız.”

Büyükler:

“Görürüz bakalım,” diye
homurdandılar.

Geniş adımlarla uzaklaştılar. Çocuklara şöyle dik dik, kuşku kuşku bakmayıda unutmadılar. Çocuklar çok korktular doğrusu, ama bir süre avluda oynadıktan sonra, söylenenleri unutuverdiler. Saat dokuz gelmişti. Bizimkiler yolun

kıyısındaaydılar. İkisi de, karşıya geçmeyi istemek şöyle dursun, uslarından bile geçirmiyorlardı bunu. Ama Marinet tarlalarda yürüyen ak bir oğlak gördü birden. Bir çırpıda yolun öbür yanına geçiverdi.

Oğlağa doğru koşmaya başladı. Delfin kardeşini tutmaya zaman bulamamıştı.

“Günaydın,” dedi Marinet.

Oğlak durmadı bile:

“Günaydın, günaydın,” demekle yetindi.

“Ne de çabuk yürüyorsun! Nereye böyle?”

“Kimsesiz çocuklar toplantısına gidiyorum, durmanın sırası değil.”

Ak oğlak bir buğday tarlasına girdi, başaklar arasında görünmez oldu. Marinet de, sonradan yanına gelen kardeşi de oğlağın arkasından bakakaldılar. Karşıya geçmeye hazırlanırken, şöyle böyle elli metre ötede, iki ördek yavrusu gördüler. Tüyleri sarı sarıydı daha, hızlı hızlı ilerliyorlardı. Küçükler yanlarına vardılar. “Günaydın, minik ördekler,” dediler.

Küçük ördekler durup karınlarının üstüne yattılar. Dinlenmek hoşlarına gitti.

“Günaydın, küçük kızlar,” dedi biri. “Hava çok güzel, değil mi? Ama öyle de sıcak ki, kardeşim yorgunluktan bitti.”

“Gerçekten de öyle. Çok uzaklardan geliyorsunuz demek?”

“Çok uzaklardan! Daha da uzaklara gidiyoruz!”

“Nereye gidiyorsunuz peki?”

“Kimsesiz çocuklar toplantısına. Eh, biraz din-

lendik sayılır, yola çıkmalı artık. Geç kalmaya gelmez...”

Delfin ile Marinet minik ördek yavrularından daha geniş bir açıklama istiyorlardı, ama onların aldırdıkları bile yoktu, koşup gittiler, buğday tarlasına girdiler. Bizim kızlar da onların ardından gitmeye can atıyorlardı doğrusu. Biraz duraladılar, ama büyüklerini, yoldan öteye geçmelerinin yasaklanmış olduğunu düşündüler. Doğrusunu isterseniz, geç bile kalmışlardı anımsamakta. Yol artık uzaklardaydı. Sonra, tam da geri dönmeye karar verdikleri bir sırada, Delfin ormanın ucunda kımıldayan, ak

bir leke gösterdi kardeşine. Gidip bu lekeyi yakından görmekten de vazgeçecek değillerdi ya! Küçücük bir ak köpekle karşılaştılar burada. Çok körpeydi daha yavruca, mini mini bir şeydi, bir kedinin yarısı kadar var yoktu. Otlar arasında, elinden

geldiğinde hızlı yürümeye çalışıyordu. Ama ayakları sertleşmemişti daha, güçsüzdü, her adımda sendeliyordu. Durdu, küçük kızların sorusunu yanıtladı:

“Kimsesiz çocuklar toplantısına gidiyorum, ama yetişemeyeceğim diye ödüm kopuyor. Düşünün bir kez, öğleden önce orada olmak zorundayım. Ama ayaklarım pek küçük, çabuk gidemiyorum, çabucak da yoruluveriyorum.”

“Peki, ne diye gidiyorsun? Ne yapacaksın kimsesiz çocuklar toplantısında?”

“Anlatayım. Benim gibi anasız, babasız kalanlar, kendilerine bakacak bir aile bulabilmek için kimsesiz çocuklar toplantısına giderler. Örneğin, bakın, daha dün bir yavru köpekten söz ediyorlardı. Geçen yıl kimsesiz çocuklar toplantısına gitmiş, bir

tilki yanına almış onu. Ama, dedim ya, geç kalacağım diye ödüm kopuyor...”

Minik köpek, bir yusufçuk böceği gördü bu sırada, hemen dikiliverdi, iki ayağının üstüne kalktı, sıçrayıp havlamaya başladı, olduğu yerde üç kez döndü, otlar içinde yuvarlandı bir süre, en sonunda soluğu kesildi, yatıp kaldı. Dili bir karış sarkmıştı. Soluğunu topladıktan sonra:

“Görüyorsunuz ya, hâlâ oyalanıp duruyorum,” dedi. “Ne yapayım, elimde değil! Daha pek küçüğüm, anlarsınız. Küçükler böyledir işte. Bile bile yapmasam da ikide bir oyalanıyorum böyle. Oyalanınca da ilerleyemiyorum. Yetişebileceğimi hiç ummuyorum. Sizdeki bacaklar bende olsaydı...”

Mini mini ak köpek çok üzgün görünüyordu. Delfin ile Marinet, birbirlerinin yüzüne, bir de çok gerilerde kalan yola bakıyorlardı. En sonunda, Delfin dayanamadı.

“Ne dersin, küçük köpek, seni kimsesiz çocuklar toplantısına ben götürsem, yetişebilir misin?” diye sordu.

“Elbette,” dedi yavru köpek, “sende bu koca bacaklar olduktan sonra...”

“Hemen yola çıkalım öyleyse. Çabuk gidersek, çabuk döneriz. Nerede bu toplantı?”

“Bilmiyorum, hiç gitmedim. Ama bakın, şu önümüzdeki saksâğan var ya, o gösteriyor bana yolumu. Çekinmeden izleyebilirsiniz onu. Bizi tam istediğimiz yere götürür.”

Delfin ile Marinet yola çıktılar. Minicik ak köpeği sırayla taşıdılar. Saksâğan önlerinden uçuyordu. Ara sıra çayıra, yola iniyor, sonra gene havalanıp da-

ha uzaklara konuyordu. Küçük köpek daha yola çıkar çıkmaz Delfin'in kollarında uyumuştı. Tam iki saat sonra, büyük bir gölün kıyısında uyan-
dı. Saksagan, Marinet'in omzuna kondu:

"Burada, kamışların yanında oturun," dedi. "Bekleyin, gelip alırlar sizi buradan. Hadi, hoşça kalın, talihiniz açık olsun."

Saksagan uçup gitti. Küçük kızlar çevrelerine baktılar. Yalnız değillerdi, kıyıda bir sürü yavru hayvan vardı, otlar içinde oturuyorlardı, birçoğu da yeni geliyordu daha. Kuzular mı istersiniz, oğlaklar mı, domuz yavruuları mı, kedi yavruuları mı, civcivler mi, ördek palazları mı, finolar mı, tavşanlar mı! Kimler yoktu ki!

Uzun uzun yürümek çok yormuştu bizim kızları, onlar da oturdular. Delfin uyuklamaya başlamıştı. Marinet birden bağırdı:

"Kuğulara bak, kuğulara!" Delfin gözlerini açtı, sazlar arasında iki koca kuğu gördü. Gölün üzerinde bir adaya doğru ilerliyorlardı. Başka kuğular da vardı gölde. Her biri sırtında bir tavşan götürüyordu. Daha ötedeki iki kuğu da dal ve kamışlardan yapılmış bir sal çekiyor, salın üstünde bir küçük dana korkusundan bar bar bağıyordu.

Gölün dört bir yanında kuğular, o kocaman, o apak, o güzelim kuşlar, durmadan gidip geliyorlardı. Küçükler hayranlıklarını gizleyemiyorlardı. Birden sazlar arasından bir kuğu çıktı, dosdoğru üzerlerine yürüdü, sert sert baktı:

"Kimsesiz çocuklar, değil mi?" dedi. Marinet dizinde yatan minicik ak köpeği gösterdi:

“Evet,” dedi.

Kuğu başını çevirip uzun bir ıslık çaldı. Hemen sonra iki kuğu daha geldi. Bir sala koşmuşlardı.

“Binin hadi,” dedi biri. “Durun bir dakika,” diye atıldı Delfin, “durun da anlatayım.”

“Dinleyecek zamanım yok,” dedi kuğu, “adada anlatırsınız.”

“Bırakın da söyleyeyim.”

“Kapa çeneni!”

Kuğu gözlerini ayırıp sert sert baktı, boynunu uzatarak gagasını açtı.

“Hadi uzatmayın,” dedi başka bir kuğu, “boşa harcanacak zamanımız yok bizim.”

Küçük kızlar çok korkmuşlardı, daha fazla direnmeyi göze alamadılar, ister istemez bindiler sala. Kuğular hemen yola çıktılar, gölün üzerinden adaya doğru yüzdüler. Gezintiye hiç diyecek yoktu doğrusu. Küçük kızlar kıyıyı düşünmüyorlardı bile. Yolcularını bırakıp adadan kıyıya dönen kuğulara rastlıyorlardı. Kedi yavruları, küçük domuz yavruları gibi hafif yükler taşıyan başka kuğular bizimkileri geride bırakarak hemen yanaşıverdiler adaya. Minicik ak köpek de keyfe gelmişti, ikide bir Marinet’in kollarından sıçrayıveriyor, sularla oynamak istiyordu.

Yol çeyrek saatten biraz daha uzun sürdü. Sal-dan indiler. Bir kuğu geldi, iki kız kardeşle küçük köpeği bir kayın ağacının gölgesine götürdü. Kendisinden izin almadan hiçbir yere gitmemelerini söyledi. Delfin ile Marinet, çevrelerindeki sürünün içinde oğlakla ördek yavrularını tanıdılar. Az önce kıyıda gördükleri hayvanların da birçoğu oradaydı. Marinet kırka yakın öksüz saydı. Kuğular durmadan yenilerini getiriyordu. Tüm öksüz yavrucuklar, az

sonra kendilerini alacak olan aileleri düşünüyorlardı, çok heyecanlıydılar bu yüzden, sesleri çıkmaz olmuştu.

Bir sürü de adanın öbür ucundaydı. Aradaki çalılık onları iyice görmelerini engelliyordu, ama hepsinin de yaşını başını almış hayvanlar oldukları belliydi.

Çeyrek saat geçti aradan. Yaşlı bir kuğu çarptı Delfin'in gözüne. Bu yaşlı kuğu öksüzlerin önünde dolaşıyordu hep, onlara bakmaktı işi. Sallana sallana gidip geliyor, her şeyinden iyilik akıyordu. Delfin'in çağırır gibi elini oynattığını görünce, yürüyüp geldi:

"Günaydın, yavrularım," dedi tatlı bir sesle. "Ne güzel bir bahar günü, değil mi? Siz ne dersiniz? Ama, biliyor musunuz, benim kulaklarım biraz ağır işitir."

"Şey, efendim... Kardeşimle ben evimize dönmek istiyoruz."

"Evet, orası da öyle, teşekkür ederim, yaşıma göre sağlam sayılırım."

Böyle yanıt verdi bizim yaşlı kuğu. Gerçekten de ağır işitiyordu zavalıcık.

Delfin sesini yükseltti:

"Biz evimize dönmek zorundayız!"

"Evet, öyle, sıcaklar iyice bastırdı artık."

"Bekleyecek zamanımız yok, evimize dönmeliyiz!"

Sözlerini bitirmesine zaman kalmadan bir başka kuğu fırladı ortaya. Küçükleri zorla sala bindiren kuğu:

"Gene mi siz!" diye bağırdı. "Sıktınız artık, sizden başka geveze yok!"

“Kardeşim diyordu ki...” diye başladı Marinet.

“Kapa gaganı, görgüsüz! Şimdi seni balıklara atarım! Hadi bakalım, ikiniz de yerinize!”

Kuşu uzaklaştı. Dönüp dönüp bakıyordu giderken, gözleri öfke doluydu. Küçük kızlar dertlerini anlatmaktan vazgeçtiler. Sıcak da çok yormuştu zalvalıcıkları, canlarına okumuştı. Kayın ağacının altında uyuyakaldılar.

Uyanınca neye uğradıklarını bilemediler. Öksüzler sürüsünün birkaç adım ötesinde altı kuğu vardı, üçü sağda, üçü soldaydı, bir tümseğin üzerinde oturuyorlardı. Onların önünde de az önce adanın öbür yanında çene çalan hayvanlar duruyordu. Domuzlar mı istersiniz, tavşanlar mı, ördekler mi, yabandomuzları mı, geyikler mi, koyunlar mı, keçiler mi, tilkiler mi! Hepsi, hepsi oradaydı. Bir leylekle bir kaplumbağa bile vardı aralarında. Çok geçmeden, yedinci bir kuğu geldi, kardeşlerinin ortasına geçti, hayvanları selamladıktan sonra,

“Sevgili dostlarım, kimsesiz çocuklar toplantısını yeniden açıyoruz,” dedi. “Unutmayıp geldiğiniz için hepimize teşekkür ederim. İşte kimsesiz yavrular burada, hangisini isterseniz, hangisine iyi bakabilirseniz, onu alın. Toplantı açılmıştır.”

Ortaya çıkan ilk öksüz, kuzuydu. Büyük bir koyun aldı onu. Sonra bir domuz yavrusu çıktı, onu da bir yabandomuzu iste-

di. İşler böyle sürüp gitti. Her şey yolundaydı. Sıra, yolda rastladıkları iki ördek palazına gelince, ortalık karıştı. Tilki ileriye atıldı hemen:

“Benden iyi baba bulamazlar,” dedi. “Elimden geleni yaparım onlar için, gözüm gibi bakarım.”

Toplantıyı açan kuğu, kardeşleriyle fısıldaştıktan sonra şöyle yanıt verdi:

“Öksüzler konusundaki iyi düşüncelerinden hiç kuşkusuz yok, tilki kardeş. Hatta, bana kalırsa, sen herkesten daha iyi bakarsın onlara. Ama mutlulukları çok kısa sürer diye korkuyorum. İki ördek bir tilkiye iyi yemek olur doğrusu.”

Delfin ile Marinet mutluydu. Kendilerini alacak biri çıkmazsa, özgür kalacaklardı. Minicik ak köpek de yeni ailesinin yanında uyuyordu şimdi. Bundan iyisi de can sağlığıydı. Şimdi uyanık olsaydı, yeni ana babaları olan buldog köpeklerine kendilerini de alsınlar diye yalvarıp dururdu kuşkusuz.

“Bunları hiç kimse almıyor mu?” diye sordu kuğu. “İki küçük kızcağız da anasız, babasız bırakılmaz ya! Bana baksana tilki kardeş, az önce ördek yavruları için can atıyordun. Bunları almaz mısın?”

“Çok isterdim ya, ben çok ama çok yumuşak yaratılışlıyım,” dedi tilki. “Bu gürültücü kızları gerektiği gibi yetiştirebilmek için yeterince sert davranmam. Hayır, hayır, alamam onları, üzgünüm, ama ne yapayım, onların iyiliği için.”

Kuğu geyiğe döndü. Geyik bir geyik yavrusu almıştı.

“Onları almayı ben de düşündüm, ama almak çılgınlık olur,” dedi. “Düşünün bir kez, benim yaşamım koşmakla geçer, her dakika insan, köpek, tüfek korkusu içinde yaşarım. Hayır, hayır, akıllıca bir iş değil bu, üzgünüm. İkisi de pek cici.”

Kuğu başka hayvanlara da baş vurdu ya hiçbiri istemedi. Bir yabandomuzu özür dilerken, kaplumbağa kabuğundan boynunu uzattı, “Kimse istemiyorsa, ben alırım onları,” dedi.

Bu şaşırtıcı öneri tüm hayvanları kahkahalarla güldürdü. Bizim küçükler bile bir kaplumbağanın kızı olmanın tuhaflığını düşündüler de gülmekten kendilerini alamadılar. Kuğu, gülenleri susturduktan sonra, kaplumbağaya teşekkür etti, yüce gönüllülüğünü övdü, gururunu kırmamaya çalışarak bu koca kızlara bakamayacak kadar küçük olduğunu anlattı, çok yavaş yürüdüğünü belirtmeyi de unutmadı. Kaplumbağa sesini çıkarmadı, ama kabuğunun içine öyle bir çekiliş çekildi ki, gururundan koltuğuna karpuz sığmadığı bir bakışta belli oluyordu. Topluluktan çıt çıkmıyordu. Kimsecikler istemiyordu cici kızları. Kuğu, alçak sesle kardeşleriyle konuştu. Delfin ile Marinet şimdiden özgür sayıyorlardı kendilerini. Kuğunun şaşkınlığını gördükçe, gülmekten kendilerini alamıyorlardı. Kuğu yerine döndü, yüksek sesle konuşmaya başladı:

“Ben ve kardeşlerim bu kızları kendi yanımıza almaya karar verdik,” dedi. “Bu çekilmez ve görgüsüz yumurcakları yetiştirmek için elimizden geleni yapacak, onlara elimizden geldiğince sert davranacağız. Umarım, gelecek yıl kimsesiz çocuklar toplantısına geldiğiniz zaman ne kadar ilerlemiş olduklarını görerek şaşacaksınız.”

Küçük kızlar sorunlarını anlatmak için bir kez

“Karnımız aç değil,” dedi. “Herhalde dün akşam çok yedik.”

“Hava bize iyi gelir,” dedi Marinet.

“Hım!” dedi büyükler. “Olur şey değil. Her neyse, iyi ya...”

Küçük kızlar epeyce uzaklaştıktan sonra, büyükler masanın üstünde ikiye bölünmüş bir yeşil elma gördüler: İki çekirdeği alınmıştı.

Ahırdaki hayvanlar, tavus kuşunun salık verdiği beslenme düzenine fazla uyamadılar.

Bir öküzün, bir atın karnında bir elma çekirdeği hiç yer tutmuyordu. Daha ikinci günün sabahında, hepsi de güzelleşmekten vazgeçip her zamanki yiyeceklerini yemeye başladılar. Kümes hayvanları daha çok dayandı. Bir süre, yeni yaşayışa alıştıkları sanıldı. Bu kümesin hayvanları gösterişe öylesine düşküncü ki, midelerindeki kazıntıyı günlerce unuttular. Tavuklar, piliçler, horoz, ördek, hatta kaz, başlarının duruşundan, yürüyüşlerinden, tüylerinin renginden başka hiçbir şeyden söz açmıyorlardı artık. O kadar ki, aralarındaki gençlerin çoğu düşlere dalmaya, kendileri gibi güzel yaratıklara yaraşacak bir yaşam sürememekten dert yanmaya başladı. Kaz, onların böyle saçmalayıp durduklarını görünce, birden kendini topladı, bu perhiz yemeklerinin kimi budalaların kafasını karıştırmaktan başka bir sonuç vermediğini, yakın bir gelecekte kümesin delillerle dolacağını söyledi. Bu perhizin kazandırdığı güzelliğe gelince, daha çok çökmüş gözler, solgun tüyler, bir deri bir kemik kalmış boyunlar, dümdüz olmuş kursaklar görüyordu kaz. Akıllarını başlarına toplayarak sözlerini dinleyenler de az değildi. Ötekiler biraz daha dayandılar. Çekirdekle beslenme-

nin en büyük yandaşı horozdu, arkasında da kibar davranışlarına hayran olan ve kendisini destekleyen epeyce piliç vardı. Hep birlikte ilerlediler yollarında. Ama bir gün, avlunun ortasında, açlıktan bayılıverdi. Büyükler, “Durmanın sırası değil,” dediler, “iyice kurumadan kesip yiyelim şunu!” Horoz bunları duyunca öyle bir korktu ki, bir sıçrayışta kalkarak tohumları, bulamaçları yemeye başladı. Ama fazla kaçırdı zavallı horoz, o gün de, ondan sonraki günlerde de karın ağrısından kıvranıp durdu. Piliçler de öyle.

Aradan on beş gün geçti, perhizi sürdüren tek hayvan domuzdu. Bütün gün, ancak küçük bir pilici doyuracak kadar yemek yiyor, bu arada uzun gezintilere çıkmayı, beden eğitimi yapmayı da unutmuyordu. Bir haftada on beş kilo düştü. Öbür hayvanlar daha fazla yemesini söyleyip duruyorlardı, ama domuz işitmemiş gibi davranıyordu.

“Beni nasıl buluyorsunuz?” diye sormakla yetiniyordu.

Hayvanlar da üzgün üzgün yanıt veriyorlardı ona:

“Çok zayıf buluyoruz, zavallı domuzcuğum. Derinin üstündeki çukurlar, kırıksıklıklar çoğalıp duruyor, acınacak bir durumdasın.”

“Daha iyi ya,” diyordu domuz. “Göreceksiniz, bir gün sizi öyle bir şaşırtacağım ki!”

Göz kırpıyor, sonra sesini alçaltarak soruyordu:

“Başımın üstüne bir baksanıza! Ne gördünüz?”

“Ne görecekmışiz ki?”

“Büyüyen bir şey... sorguç gibi...”

“Yok, canım, hiçbir şey yok!”

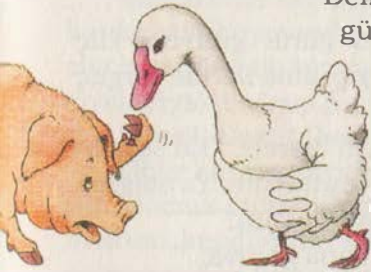
“Ya, öyle mi, tuhaf doğrusu,” diyordu domuz.

“Ya eteğim? Eteğimi görüyor musunuz?”

“Kuyruğunu mu söylemek istiyorsun? Etek ha! Burguya benziyor, her zamankinden de kötü!”

“Ya, öyle mi, tuhaf doğrusu! Belki de yeterince beden eğitimi yapmıyorum ya da fazla yemek yiyorum. Daha çok özen göstereceğim kendime, bundan hiç kuşkunuz olmasın.”

Delfin’le Marinet, onun günden güne zayıfladığını görünce, güzelleşmek istemez oldular neredeyse. Hiç değilse, fazla perhiz yapmamak gerektiğini düşünmeye başladılar. Büyüklerinden gizli olarak tavus kuşunun perhizini uygulamak istemişlerdi, ama bu iş artık onları hiç çekmiyordu.

Sonra kazın öğütleri de düşüncelerinden caymalarında çok etkili olmuştu. Kaz onların beden güzelliğinden, üzerlerinden atmak istedikleri hantallıklardan söz ettiklerini duydu mu hep aynı öğütleri yineliyordu:

“Gönlünce yem yememek zavallı domuzu ne durumlara düşürdü, baksanıza. Sizin deriniz de onunki gibi sarkım sarkım sarksın, güzelim bacaklarınız süpürge saplarına mı dönsün istiyorsunuz? Hayır, siz benim sözümü dinleyin, akla yatkın bir şey değil bu iş. Örneğin bana bakın, oldukça güzel yaratılmışım, tüylerim de çok hoş, kısacası güzel bir hayvanım, ama güzelliğimin bir yaşamı doldurmaya yetmediğini söyleyebilirim size. Sonra bulaşık bezlerinin kenarını bastırmayı becerebilmek, sırtında kocaman kocaman, renk renk tüyler taşımaktan çok daha iyi.”

Küçük kızlar da:

“Çok doğru, sen haklısın,” diye yanıtlıyorlardı.

Bir gün, bir beden eğitimi çalışmasından sonra, domuz kuyunun yanında dinleniyor, kedi de kuyunun kapağı üzerinde mır mır edip duruyordu. Domuz, kediye, sorgucunun çıktığını görüp görmediğini sordu. Kedi ona acıdı, çok yakından bakar gibi yaptı.

“Gerçekten de, bir şeyler görür gibiyim. Hiç kuşkusuz, bu daha bir başlangıç, ama ileride sorguç olacağı söylenebilir.”

“Hele şükür!” diye haykırdı domuz. “En sonunda çıkıyor! Göründü bile! Çok mutluyum. Ya eteğim, kedi kardeş, eteğimi de görüyor musun?”

“Eteğin mi? Bilmem ki... bana kalırsa...”

“Nasıl? Nasıl?”

Domuz öylesine altüst olmuştu ki, kedi hemen kendini topladı:

“Doğrusunu istersen, etek demek zor şimdilik, büyümekte olan, çok güzel bir süpürge,” dedi.

“Hiç kuşkusuz, daha büyüyecek,” dedi domuz.

“Evet,” diye yanıtladı kedi. “Ama bol bol yem yersen büyür. Sorguç için de aynı şeyi söyleyebiliriz. İşleri başlatmak için tavus kuşunun perhizi birebirdi, ama şimdi sorguç da, etek de çıktı artık, onları beslemen gerek.”

“Doğru,” dedi domuz, “bunu hiç düşünmemiştim.”

Hemen yemliğe koşup ne bulduysa yedi, sonra büyüklerin yanına gidip daha çok yem istedi. İyice doyduktan sonra, avlunun ortasında zıp zıp zıplamaya, var gücüyle bağırmaya başladı:

“Sorgucum da var! Eteğim de! Sorgucum da

var! Eteğim de!”

Çiftlikteki hayvanlar gerçeği göstermek istiyorlardı ona, ama domuz kıskançlıkla, körlükle suçluyordu onları. Ertesi gün, horozla uzun bir tartışmaya girdi, öylesine dayatıyordu ki, horoz tartışmayı bıraktı, içini çekerek:

“Çıldırılmış bu, zincirlik deli,” dedi.

Yanlarında bir sürü hayvan vardı, hep birden kahkahayı koyuverdiler. Domuz çok sinirlendi. Bir civciv sürüsü de bir saat süresince arkasına takılıp ciyak ciyak bağırp durdu:

“Deeli! Deeli! Deeli!”

Öbür kümes hayvanları da domuzla alay etmekten, domuz önlerinden geçtikçe kırıcı sözler söylemekten kendilerini alamıyorlardı. Domuz bundan sonra kendini tuttu, kimselere sorgucundan, eteğinden söz etmedi. Avludan geçerken, başı hep yukarıda yürüyordu, gerdanını da öyle bir kabartıyordu ki, görenler: “Acaba bir kemik yuttu da gırtlığında mı kaldı?” diye düşünüyorlardı. Uzaktan da olsa, arkasından bir geçen oldu mu kuyruğuna basılmasından korkuyormuş gibi ileriye fırlıyordu. O zaman kaz küçük kızlara domuzu gösteriyor, “Güzelliğimizin üstüne fazla düştük mü neler olur, görüyor musunuz?” diyordu, “Domuz gibi çıldırılır böyle!”

O böyle konuştuğunda, küçük kızlar teyzelerinin kızı Flora’nın şimdi çoktan çıldırılmış olması gerektiğini düşünerek ona acıyorlardı. Bununla birlikte, kardeşinden biraz daha sarışın olan Marinet, domuzla hayranlık duymaktan kendini alamıyordu.

Güneşli bir sabah, domuz uzun bir kır gezintisi-
ne çıktı. Dönüşte hava kapandı, yukarı-
larda şimşekler çaktı, ama domuz hiç
şaşmadı buna, yelde sallanan sorgucu-

nu gördüğünü düşündü. Çok büyümüş buldu kendini, ne kadar kocaman olunabilirse, o kadar kocaman olduğunu düşündü. Yağmur damlaları sıklaştınca, bir ağacın altına sığındı, sorgucuna bir şey olmasın diye başını eğdi. Yel yavaş-

layıp da damlalar seyrekleşince, yeniden yola çıktı. Çiftlik görüldüğü zaman, topu topu birkaç damla yağmur döküştürüyordu, güneş bulutlardan sıyrılmaya başlamıştı bile. Delfin'le Marinet, büyükleriyle birlikte mutfaktan çıkıyor, yağmur başlayınca arabanın altına sığınan kümes hayvanları da buradan ayrılıyorlardı. Domuzun avluya gireceği sırada, küçük kızlar parmaklarını ondan yana uzatarak bağırmaya başladılar:

“Gökkuşağı! Gökkuşağı! Ne kadar güzel!”

Domuz başını çevirdi, bir çılgılık da o kopardı. Kolay mı, arkasında bir yelpaze gibi açılan eteğini görmüştü.

“Bakın, eteğimi açtım!” dedi.

Delfin'le Marinet üzüntüyle birbirlerine baktılar. Kümes hayvanları da başlarını sallayarak alçak sesle konuşmaya başladılar. Büyükler:

“Hadi bakalım, ahırına gir! Bu kadar soytarılık yeter,” dediler.

“Ahıra girmek mi?” dedi domuz. “Siz de çok iyi görüyorsunuz ki, yapamam bunu. Eteğim çok geniş, avluya bile giremem. Şu iki ağacın arasından geçmem bile olanaksız.”

Büyükler sinirli sinirli ellerini salladılar. İyi bir sopa çekmekten söz ettiler. Ama küçükler domuzun

yanına koştular, ona dostça:

“Tüylerini toplayıverirsin, olur biter,” dediler,
“eteğin kolayca geçer o zaman.”

“Hay Allah, çok doğru! Ben bunu düşünmemiş-
tim,” dedi domuz. “Anlarsınız ya, iyice alışamadım
daha...”

Öyle zorlu bir çaba harcadı ki, belkemiği sızım
sızım sızladı. Gökkuşağı da birdenbire eriyiverdi ar-
dında, yumuşacık, ıslıl ıslıl renkler biçiminde, derisi-
nin üzerine kondu, tavuskuşunun tüyleri küller gibi
sönük, küller gibi donuk kalırdı bunun yanında.

